

พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว
ในจังหวัดกาญจนบุรี

บทคัดย่อ

ของ

นายณรงค์ มีนวล

26 เส.ย. 2548

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการ
มีนาคม 2548

นายณรงค์ มีนวด.(2547).พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวใน
จังหวัดกาญจนบุรี .สารนิพนธ์ บธ.ม.(การจัดการ) . กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่ง
ท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ และแหล่ง
ท่องเที่ยวเทศกาล/งานประเพณี และนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นพื้นฐาน วิเคราะห์ วางแผน พัฒนา การท่องเที่ยวใน
จังหวัดกาญจนบุรี ให้สอดคล้องพฤติกรรม และความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักท่องเที่ยวชาวไทย มีนักท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีจำนวน 400 คน
โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มโดยวิเคราะห์ความ
แตกต่างใช้การทดสอบค่าที ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดย
วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ใช้วิธี LSD และวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ
สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ทำการประมวลผลข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรม SPSS For Windows Version
10

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุ 15-24
ปี รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 25-34 ปี และ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 35-44 ปี ตามลำดับ มีสถานภาพสมรสโสดเป็น
ส่วนใหญ่ รองลงมาก็คือ สมรส ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ต่ำกว่าอนุปริญญา/ปวส. รองลงมา เป็นนักท่องเที่ยวที่มีระดับ
การศึกษาระดับปริญญาตรี และนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีอาชีพนักเรียน/
นักศึกษา รองลงมามีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อ
เดือน ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 6,500 บาท รองลงมามีรายได้ต่อเดือน 6,501-11,800 บาท และมีรายได้ต่อเดือน 11,801 -
17,100 บาท ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์พฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทย

2.1 สื่อที่นักท่องเที่ยวชาวไทยได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุด คือ จากสื่อ
โทรทัศน์ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่นักท่องเที่ยวไทยเลือกไปแรมที่ท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี คือ การตัดสินใจเอง
ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจให้นักท่องเที่ยวไทยมาเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุดคือ แหล่งท่องเที่ยวทาง
ธรรมชาติ พาหนะที่นักท่องเที่ยวไทยใช้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุดคือ รถยนต์ส่วนตัว สถานที่
ใช้ในการพักแรมของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุดคือ ไม่พักค้างคืน รองลงมาเป็น รีสอร์ท ช่วงเวลา
ในการเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุดคือ วันหยุดเสาร์-อาทิตย์ การซื้อของฝากที่ระลึกที่พบมากที่สุดคือ นักท่องเที่ยว
ซื้อขนม/ของกิน ร้านขายของฝากที่ระลึกที่นักท่องเที่ยวแวะซื้อเป็นประจำสูงสุดคือ ไม่แวะซื้อ รองลงมาคือ ร้านรวงา
ช่วงเดือนที่เหมาะสมที่สุดในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุดคือ ช่วงเดือน สิงหาคม-กันยายน จำนวนวันที่
เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุด คือ ท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี 2 วัน ความถี่ในการท่องเที่ยวใน
จังหวัดกาญจนบุรีในรอบ 5 ปีมากที่สุด คือ ท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีไม่เกิน 5 ครั้ง ค่าใช้จ่ายสำหรับซื้อสินค้า/
ของฝากที่ระลึกค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ซื้อสินค้า/ของฝากที่ระลึก ไม่เกิน 500 บาท ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่นักท่องเที่ยวใช้ในการ
ท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนมากกว่า 1,500 บาท

2.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี กับความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อ
แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การวิเคราะห์ความพึงพอใจนักท่องเที่ยวชาวไทย

3.1 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในจังหวัดกาญจนบุรี คือ อุทยานแห่งชาติเอราวัณ และ อุทยานแห่งชาติไทรโยค มีความพึงพอใจระดับ พอใจ ทั้ง 2 แห่ง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ ในจังหวัดกาญจนบุรี คืออุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์ และ อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ มีความพึงพอใจ ระดับ เฉยๆ และไม่พอใจ ตามลำดับ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น คือ สะพานข้ามแม่น้ำแคว เขื่อนศรีนครินทร์ และแพหน้าเมือง มีความพึงพอใจระดับ พอใจ ทั้ง 3 แห่ง สำหรับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อเทศกาล / งาน ประเพณีคือ งานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแควและ งานอัญมณีและของดีเมืองกาญจน์ มีความพึงพอใจระดับ พอใจ และเฉยๆ ตามลำดับ กิจกรรมนันทนาการ ความพึงพอใจสูงสุดคือ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อ การชมวิว รองลงมาเป็น ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อ การเล่นน้ำตก และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อ การล่องแพ โดยมีความพึงพอใจระดับ พอใจทั้ง 3 กิจกรรม

3.2 ความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี โดยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอุทยานแห่งชาติเอราวัณ มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี โดยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอุทยานแห่งชาติไทรโยคของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี โดยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

3.3 ความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีโดยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01ความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์ มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี โดยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพของนักท่องเที่ยวชาวไทย ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวสะพานข้ามแม่น้ำแควมีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี โดยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01ความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

4. การวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย

4.1 โอกาสที่นักท่องเที่ยวจะกลับมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีอีก คือ กลับมาแน่นอน จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวคิดว่าจะมาเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในครั้งต่อไป คือ เที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี 2 วัน เรื่องที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุดในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งต่อไป คือ ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว

4.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยว หัวข้อ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ กับแนวโน้มการกลับมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กัน โดยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 พฤติกรรมการท่องเที่ยว หัวข้อ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวเทศกาลงานประเพณี เวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี และความถี่ในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี กับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 พฤติกรรมการท่องเที่ยว หัวข้อ ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า / ของที่ระลึกกับแนวโน้มการกลับมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กัน โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.5 พฤติกรรมการท่องเที่ยว หัวข้อ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี กับแนวโน้มการกลับมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กัน โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

**THAI'S TOURISTS BEHAVIOR AND SATISFACTION TOWARDS KANCHANABURI
PROVINCE ATTRACTIONS**

**AN ABSTRACT
BY
MR.NARONG MEENUAL**

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Business Administration Degrees in Management
at Srinakharinwirot University

March 2005

Narong Meenual. (2004). *Thai Tourist's Behavior and Satisfaction towards Tourism areas in Kanchanaburi Province*. Master Project, M.B.A. (Management). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor : Asst. Prof. Dr. Apiruth Tangkrachang.

The objective of this research is to study Thai tourist's behavior and satisfaction towards tourism attractions in Kanchanaburi province including natural tourism attractions, historical and archaeological tourism attractions and festival traditional fair tourism attractions.

The sample size was 400 tourists who traveled to Kanchanaburi province. Primary data were collected with a designed questionnaires and then subjected statistical analysis. The analysed data were demonstrate as percentage , mean score, standard deviation and correlation, while statistical differences are analyzed by t-test Independent, One Way Analysis of Variance and pair comparison are arranged by Least Significant Difference (LSD). The analysis of statistical correlation is examined by Pearson Product Moment Correlation Coefficient. The analysis is processed by SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows Version 10.

The result are shown as follows:

1.The study results in a random sample of female more than male. Most of them are aged between 15 - 24 years old, followed by 25-34 and 35 - 44 years old, respectively. The statistic shows that most of the Thai tourists are single and the rest are married status. This group of samples possesses an under vocational school at the highest proportion, whereas graduate or bachelor degree and vocational school are ranked at the second and the third, respectively. The report also shows that occupations include student which engaged most of the samples, white-collar workers and business owner are found to be the next important occupation category with monthly income level at below Baht 6,500 Baht ,6,501 – 11,800 Baht and 11,801 – 17,100 Baht ,respectively.

2. Analysis of thai tourists's behavior.

2.1 Most of them visit Kanchanaburi by personal cars, Tourists obtain a Kanchanaburi traveling information mostly by TV programs, the most important factor the touists choose to visit Kanchanaburi their own a making decision , the most important factor that tourists is interesting in visiting to Kanchanaburi is natural tourism attractions, Tourists come to Kanchanaburi choose one-day trip firstly and staying in resorts secondly. They choose weekends for traveling most ,food shopping first, In a point view of consuming behaviors they are not interesting in shopping most . However , some of them enjoy food – shopping at Rojjana shop. Tourists are optimistic to traveling Kanchanaburi during August- September and enjoys staying 2 nights each trip. The maximum frequency to Kanchanaburi in the last 5 years is not more than 5 times and maximum traveling expenditure is approximately 1,500 Baht/head.

2.2. Thai tourist's behavior of tourism is not allied to the Total visitors satisfaction of Kanchanaburi tourism attractions.

3. Analysis of Thai Tourists ' s Satisfaction

3.1 The tourists satisfaction towards natural tourism attractions including Erawan national park and Triyoke National park with good satisfactory level, satisfaction historical tourism attractions such as Muang Singh Palace historical park and 9 armies war historical park with normal satisfactory level and dissatisfied level respectively. The tourists satisfaction towards manmade tourism attractions including River Kwae bridge, Srinakharin darn and Triyoke National park with good satisfactory level. Thai tourists had satisfaction towards Festival –Tradinal tourism areas including week of River Kwae festival and Kanchanaburi jewelry goods fair with good and normal satisfactory level respectively. And The tourists satisfaction towards recreation tourism activities including view sight seeing, waterfall bathing and canoeing with maximum, good and normal satisfactory level, respectively

3.2 The tourists satisfaction towards natural tourism areas directly relate to the total satisfaction of Kanchanaburi's tourism attractions with low level at statistic significant level of 0.01. The tourists satisfaction towards natural tourism attractions, Erawan national park also relate to the total satisfaction of Kanchanaburi's tourism attractions with low level at statistic significant level of 0.05. And the tourists satisfaction towards natural tourism attractions, Triyoke national park also relate to the total satisfaction of Kanchanaburi's tourism attractions with low level at statistic significant level of 0.05.

3.3 The tourists satisfaction towards historical and archaeological tourism attractions are *positively related to the total satisfaction of Kanchanaburi's tourism attractions* with low level at statistic significant level of 0.01. The tourists satisfaction towards historical and archaeological tourism attractions, Muangsinh Palace historical park is positively related to the total satisfaction of Kanchanaburi's tourism attractions with low level at statistical significant level of 0.05. And the *tourists satisfaction towards historical and archaeological tourism attractions , 9 armies war historical park* is not relate to the total satisfaction of Kanchanaburi's tourism attractions at statistic significant level of 0.05.

3.4 The tourists satisfaction towards Kwae river bridge tourism attractions are positively related to the *total satisfaction of Kanchanaburi's tourism attractions with high level at statistic significant level of 0.01.*

4.Trend analysis of Thai tourist behavior

4.1 Most of tourists will absolutely come back to Kanchaburi. Next occasion Tourist will travel at Kanchanaburi for 2 days. Most of tourists will pay attention first in beautiful image of tourism attractions.

4.2 The tourists behavior in average personal tourism expenditures directly relate trend of coming back to Kanchanaburi's tourism attractions with low level at statistical significant level of 0.01.

4.3 The tourists behavior in natural tourism attractions directly relate trend of coming back to Kanchanaburi's tourism attractions with high level at statistical significant level of 0.05

4.4 The tourists behavior in goods shopping expenditures directly related trend of coming back to Kanchanaburi's tourism attractions with low level at statistical significant level of 0.05

4.5 The tourists behavior in average personal tourism expenditures directly relate to trend of coming back to Kanchanaburi's tourism attractions with medium level at statistical significant level of 0.01

4.6 The tourists behavior in visiting historical tourism attractions, Traditional festival tourism attractions, staying time in Knachanaburi and Kanchanaburi visiting frequency are not directly related to trend of coming back to Kanchanaburi's tourism attractions.

พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว
ในจังหวัดกาญจนบุรี

สารนิพนธ์

ของ

นายณรงค์ มีนวล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการ

กุมภาพันธ์ 2548

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้พิจารณา
สารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ดร. อนัญ คุ้มภทท
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ดร. อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง
(รองศาสตราจารย์ศิริวรรณ เสรีรัตน์)

คณะกรรมการสอบ

ดร. อนัญ คุ้มภทท ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง)

ดร. อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง กรรมการสารนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ศิริวรรณ เสรีรัตน์)

อ. สมใจ สิริกุลตดา กรรมการสารนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์สุพาดา สิริกุลตดา)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ดร. กิตติมา สังข์เกษม คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่ ...11... เดือน มีนาคม พ.ศ. 2548

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์เป็นอย่างยิ่งจากท่านอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง และคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ รองศาสตราจารย์ สุพาดา สิริกุตตา ที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขปรับปรุงให้สารนิพนธ์มีความสมบูรณ์ ในโอกาสนี้ผู้วิจัยใคร่กราบขอบพระคุณคุณอาจารย์ทุกท่านด้วยความเคารพอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ที่ให้ความช่วยเหลือในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่สละเวลาช่วยทำแบบสอบถาม คุณอ้อย ที่เป็นธุระประสานงานติดตามผล คุณนิมิตร เครือเสนห์ ที่ช่วยวิเคราะห์ข้อมูล คุณบุปผา มีนวล ที่ช่วยจัดพิมพ์ คุณแสง ช่างสัก ที่ทำข่าวกล้องให้ระหว่างไปเรียน คุณนันทพร-ณัฐนันท์ มีนวล และคุณมาลี มีนวล ที่สนับสนุนทุนการศึกษา รวมทั้งกำลังใจที่มอบให้เสมอมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว เพื่อจะได้บริหารจัดการ การท่องเที่ยว ให้ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศอย่างยั่งยืนตลอดไป

ณรงค์ มีนวล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	2
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	2
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
สมมติฐานในการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว.....	6
ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว.....	17
กลยุทธ์การตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7 P's).....	19
ความหมายและองค์ประกอบของการท่องเที่ยว.....	20
ความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว.....	25
ลักษณะของตลาดการท่องเที่ยว.....	28
สถานที่แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในจังหวัดกาญจนบุรี.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	43
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	85
อภิปรายผล.....	91
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	97
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	101
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	105
รายนามผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถาม.....	107
หนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย.....	108
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	109

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 คำถาม 7 คำถาม(6Ws และ1H)เพื่อหาคำตอบ 7 ประการเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค.....	14
2 แสดงช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในแบบสอบถาม.....	45
3 แสดงการแบ่งช่วงรายได้ต่อเดือนที่ใช้ในแบบสอบถาม	46
4 สรุปเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน.....	47
5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพและรายได้ต่อเดือน.....	53
6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่ง ท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี.....	56
7 สื่อที่นักท่องเที่ยวชาวไทยได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี.....	57
8 ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่นักท่องเที่ยวไทยเลือกโปรแกรมท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี.....	58
9 เหตุจูงใจในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีตามประเภทแหล่งท่องเที่ยว.....	59
10 พาหนะที่นักท่องเที่ยวไทยใช้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี.....	59
11 สถานที่พักผ่อนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี.....	59
12 ช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี.....	60
13 ของฝากที่นักท่องเที่ยวจะซื้อในการท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี.....	60
14 ร้านขายของฝากที่นักท่องเที่ยวแวะซื้อเป็นประจำ.....	60
15 ช่วงเดือนที่เหมาะสมที่สุดในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี.....	61
16 จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวไทยท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้.....	61
17 ความถี่ในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในรอบ 5 ปี.....	62
18 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการซื้อสินค้า / ของฝากที่ระลึก.....	62
19 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้.....	63
20 โอกาสที่จะกลับมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีอีก.....	63
21 จำนวนวันที่คิดว่าจะเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในครั้งต่อไป.....	64
22 ในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งต่อไปนักท่องเที่ยวโดยให้ความสำคัญกับเรื่องใด มากที่สุด.....	64
23 แสดงการทดสอบความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในกาญจนบุรี จำแนกตาม เพศ.....	67
24 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอายุ.....	68
25 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตาม สถานภาพสมรส.....	69
26 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา.....	70

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
27 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอาชีพ.....	71
29 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี.....	72
30 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติเอราวัณและ อุทยานแห่งชาติไทรโยค ต่อความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี.....	73
31 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทาง ประวัติศาสตร์กับความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี.....	74
32 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทาง ประวัติศาสตร์.....	75
33 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวจังหวัด กาญจนบุรีกับพฤติกรรมการท่องเที่ยว.....	76
34 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการท่องเที่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรม การท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี.....	77
35 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนวันที่จะมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ครั้งต่อไปกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี.....	78

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แบบจำลองแสดงการเกิดพฤติกรรมผู้บริโภค.....	8
2 แบบจำลองพฤติกรรมผู้บริโภคตามทฤษฎีเอส-อาร์.....	9
3 แสดงทัศนคติเป็นตัวกลางทำให้เกิดความรู้และการปฏิบัติ.....	12
4 แสดงการปฏิบัติที่เกิดจากความรู้และมีความสัมพันธ์กับทัศนคติ.....	12
5 แสดงความรู้และทัศนคตินำไปสู่การปฏิบัติ.....	12
6 แสดงความรู้นำไปสู่ทัศนคติและการปฏิบัติ.....	12
7 ลักษณะต่างๆ ของผู้ซื้อที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค.....	13
8 รูปแบบแสดงการกระตุ้น-ตอบสนองของพฤติกรรมผู้บริโภคของนักท่องเที่ยว.....	16
9 ความพึงพอใจและความคาดหวังจากการรับรู้ คุณภาพงานบริการ.....	17
10 แผนภาพแสดงการใช้เครื่องมือทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ.....	20
11 แสดงระบบการท่องเที่ยว (Tourism System).....	22

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากผลกระทบด้านเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี 2540 ทำให้อุตสาหกรรมต่างๆภายในประเทศประสบปัญหาทั้งการผลิตและส่งออก เพื่อแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของชาติ รัฐบาลจึงได้สนับสนุนอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้เป็นอุตสาหกรรมหลัก โดยหวังให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีส่วนช่วยฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจ และกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น และเกิดการพัฒนายั่งยืน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย . 2545)

รายได้จากการท่องเที่ยวนับเป็นองค์ประกอบสำคัญของรายได้เงินตราต่างประเทศคือประมาณ 3 แสนล้านบาทต่อปีและคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 6 % ของ GDP จากการปฏิรูประบบราชการ มีการจัดตั้งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีการจัดทำโครงการนำร่องตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะ 3 ปี (2547 - 2549) เพื่อผลักดันให้ไทยเป็นเมืองหลวงท่องเที่ยวเอเชีย (Tourism capital of Asia) นอกจากนี้ยังเน้นให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศ โดยทท.ตั้งเป้าให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น 2.5 % ซึ่งจะทำให้มีรายได้หมุนเวียนภายในประเทศ 3.2 แสนล้านบาท (ปราสาทสังข์ . 2546)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ศึกษาระบบบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยวของไทย พบว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มีอรรถวิทางเศรษฐกิจน้อยกว่าอุตสาหกรรมนอกภาคการท่องเที่ยว โดยสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวมีสัดส่วนการใช้ผลผลิตภายในประเทศถึงร้อยละ 42.20 มีสัดส่วนนำเข้าร้อยละ 7.8 ในขณะที่อุตสาหกรรมนอกภาคการท่องเที่ยวมีสัดส่วนการนำเข้าถึงร้อยละ 22.42 (ธุรกิจท่องเที่ยว : 2546)

ในปี 2546 รัฐบาลได้กระตุ้นการท่องเที่ยว โดยจัดโปรแกรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งจัดให้มีขึ้นแทบทุกเดือน จังหวัดที่มีสถานที่แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักของคนไทย เช่น เชียงใหม่ ชลบุรี (พัทยา) ภูเก็ต ศรีสะเกษ (หัวหิน) เพชรบุรี (ชะอำ) รวมทั้งจังหวัดกาญจนบุรี ก็ถูกจัดอยู่ในโปรแกรมส่งเสริมการท่องเที่ยว มีกิจกรรมการท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่หลากหลายสอดคล้องกับวิถีชีวิตของนักท่องเที่ยวในกลุ่มต่างๆ ซึ่งได้เสนอรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวแบบผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เป็นต้น

สำหรับจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวชาวไทยเนื่องจากมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจทั้งด้านแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เช่น อุทยานแห่งชาติเอราวัณ อุทยานแห่งชาติไทรโยค เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ เขื่อนวชิราลงกรณ เขื่อนศรีนครินทร์ ล้วนแล้วแต่น่าสนใจ มีกิจกรรมล่องแพ ชมวิถีชีวิตชนบทของลำน้ำแคว นอกจากนี้แล้ว แหล่งท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ก็ยังเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว ซึ่งมีทั้งชาวไทยและต่างประเทศ จากประวัติศาสตร์การก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำแควในสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง ทำให้ผู้คนที่เป็นเชลยศึกถูกต้อนมาทำงานในสถานป่าดงดิบของพื้นที่ป่าจังหวัดกาญจนบุรี บาดเจ็บ ล้มตายเป็นจำนวนมาก จนได้ขนานนามว่าสะพานมรณะ

ด้วยปัจจัยต่างๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ประกอบกับระยะเวลาทางที่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ มากนัก ใช้เวลาเดินทางไม่เกิน 2 ชั่วโมง ทำให้นักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีเป็นจำนวนมาก จากสถิตินักท่องเที่ยวไทย ที่เดินทางมาจังหวัดกาญจนบุรีในปี 2545 มีจำนวนทั้งสิ้น 4,632,772 คนและเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยร้อยละ 82.43 (กองสถิติและวิจัย ททท. 2546 . สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศภาคกลาง) ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีนั้น องค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของการท่องเที่ยว คือ นักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นผู้สัมผัสและเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอย่างใกล้ชิด อีกทั้งมีความสำคัญต่อการจัดโปรแกรมหรือกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยว และก่อให้เกิดความพึงพอใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ด้วยความสำคัญดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี และเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องใน

ธุรกิจท่องเที่ยวที่จะดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ให้ตอบสนองต่อความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว ควบคู่ไปกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ในด้านต่าง ๆ ดังนี้
 - 1.แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติไทรโยค อุทยานแห่งชาติเอราวัณ
 - 2.แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์ อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ สะพานข้ามแม่น้ำแคว
 - 3.แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ เขื่อนศรีนครินทร์ แพนหน้าเมืองกาญจนบุรี
 - 4.แหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับเทศกาลงานประเพณี ได้แก่ สัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว งานอัญมณีและของดีเมืองกาญจน์
 - 5.กิจกรรมนันทนาการ ได้แก่ ล่องแพ เล่นน้ำตก ชมวิว
3. เพื่อศึกษาแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาพฤติกรรมไปเป็นพื้นฐานการวิเคราะห์พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี ด้านต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ปี 2545 จำนวน 4,632,772 คน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2546)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษานักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี การกำหนดตัวอย่างใช้วิธีเปิดตาราง Yamane (Taro Yamane, 1967 : 866) ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 400 คนและเผื่อสำรองไว้ 5 % ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเท่ากับ 20 คน รวมขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 420 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีแบบเจาะจง (Judgement Sampling) โดยเลือกสถานที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวกันในจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 7 แห่ง แล้วจึงจัด Quota แห่งละ 60 คน ดังนี้

อุทยานแห่งชาติเอราวัณ	จำนวน	60	คน
อุทยานแห่งชาติไทรโยค	จำนวน	60	คน
อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์	จำนวน	60	คน
อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ	จำนวน	60	คน
สะพานข้ามแม่น้ำแคว	จำนวน	60	คน
เขื่อนศรีนครินทร์	จำนวน	60	คน
แพหน้าเมืองกาญจนบุรี	จำนวน	60	คน

จากนั้นทำการเลือกโดยสะดวก (Convenience Sampling) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

1.1 ลักษณะด้านประชากรศาสตร์

1.1.1 เพศ

1.1.1.1 ชาย

1.1.1.2 หญิง

1.1.2 อายุ

1.1.2.1 อายุ 15 - 24 ปี

1.1.2.2 อายุ 25 - 34 ปี

1.1.2.3 อายุ 35 - 44 ปี

1.1.2.3 อายุ 45 - 54 ปี

1.1.2.4 อายุ 55 - 64 ปี

1.1.1.5 อายุ 65 ปีขึ้นไป

1.1.3 สถานภาพสมรส

1.1.3.1 โสด

1.1.3.2 สมรส / อยู่ด้วยกัน

1.1.3.3 หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่

1.1.4 สำเร็จการศึกษาระดับสูงสุด

1.1.4.1 ต่ำกว่าอนุปริญญา / ปวส.

1.1.4.2 อนุปริญญา / ปวส.

1.1.4.3 ปริญญาตรี

1.1.4.4 สูงกว่าปริญญาตรี

1.1.5 อาชีพ

1.1.5.1 ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ

1.1.5.2 พนักงานบริษัทเอกชน

1.1.5.3 ประกอบธุรกิจส่วนตัว

1.1.5.4 แม่บ้าน / พ่อบ้าน

1.1.5.5 นักเรียน / นักศึกษา

1.1.6 รายได้ต่อเดือน

1.1.6.1 รายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 6,500 บาท

1.1.6.2 รายได้ 6,501 - 11,800 บาท

1.1.6.3 รายได้ 11,801 - 17,100 บาท

1.1.6.4 รายได้ 17,101 - 22,400 บาท

1.1.6.5 รายได้ 22,401 - 27,700 บาท

1.1.6.6 รายได้ 27,701 - 33,000 บาท

1.1.6.7 รายได้ สูงกว่า 33,000 บาท

1.2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แบ่งออกเป็น 5 ประเภท

1.2.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติไทรโยค อุทยานแห่งชาติเอราวัณ

1.2.2 แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์

อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ สะพานข้ามแม่น้ำแคว

1.2.3 แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ เขื่อนศรีนครินทร์ แพนนาเมืองกาญจนบุรี

1.2.4 แหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับเทศกาลงานประเพณี ได้แก่ สัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว

งานอัญมณีและของดีเมืองกาญจน์

1.2.5 กิจกรรมสันทนาการ ได้แก่ ล่องแพ เล่นน้ำตก ชมวิว เป็นต้น

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

2.1 ความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี

2.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี

2.3 แนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

นักท่องเที่ยว

หมายถึง ผู้ที่เดินทางจากถิ่นที่อยู่โดยปกติของตน ไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจ โดยวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่ไม่ใช่การไปทำงานประจำ หรือเพื่อการศึกษา และไม่ใช้คนท้องถิ่นที่มีภูมิสำเนาหรือศึกษาอยู่ที่จังหวัดนั้น

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

หมายถึง ความรู้สึกชอบ พอใจ ความคิดเห็นในลักษณะเชิงบวกซึ่งเป็นผลจากการได้รับสิ่งที่คาดหวังจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แบ่งออกเป็น 5 แห่ง ดังนี้คือ

1.แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติไทรโยค อุทยานแห่งชาติเอราวัณ

2.แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์ อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ สะพานข้ามแม่น้ำแคว

3.แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ เขื่อนศรีนครินทร์ แพนนาเมืองกาญจนบุรี

4.แหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับเทศกาลงานประเพณี ได้แก่ สัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว งานอัญมณีและของดีเมืองกาญจน์

5.กิจกรรมสันทนาการ ได้แก่ ล่องแพ เล่นน้ำตก ชมวิว

พฤติกรรมการท่องเที่ยว

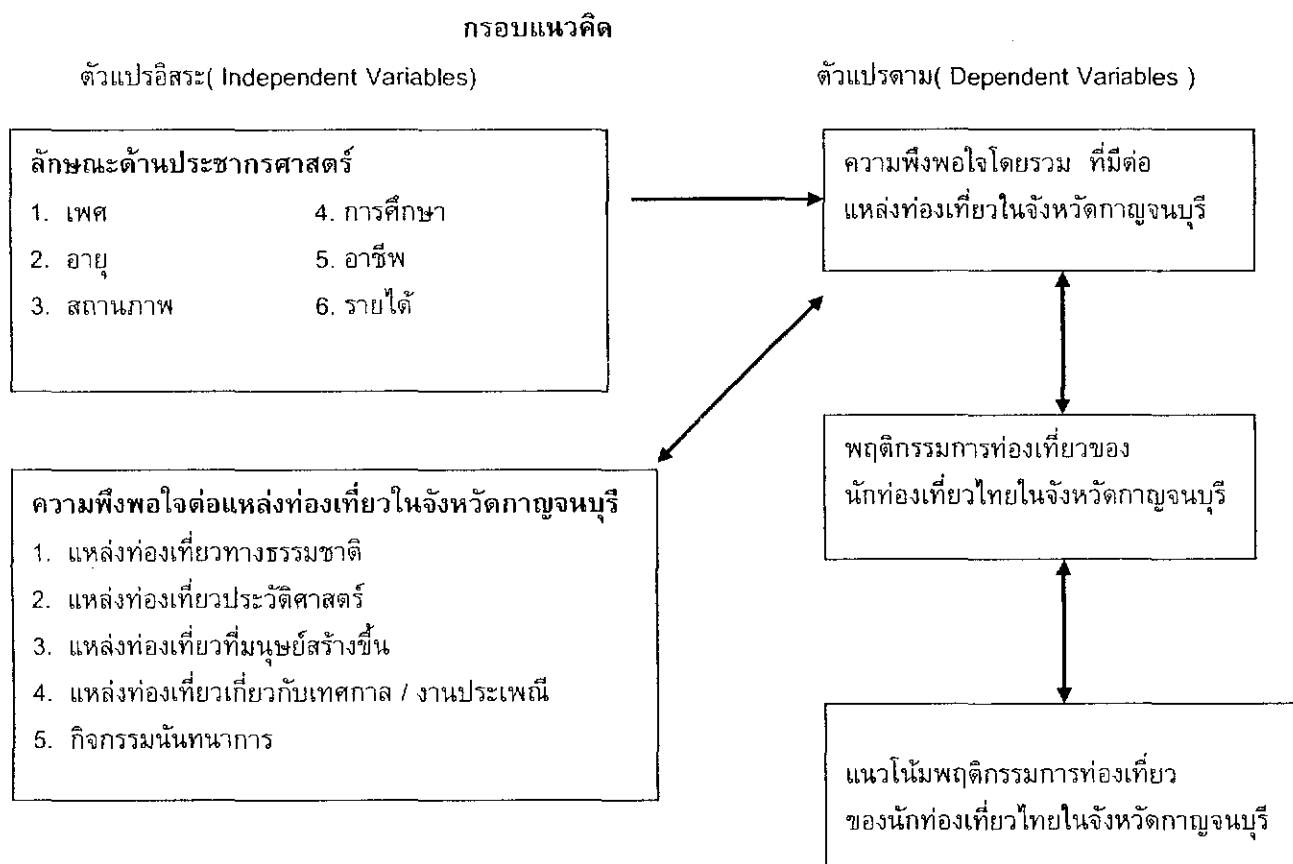
หมายถึง พฤติกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การเลือกพาหนะ การเลือกที่พักแรม การเลือกเวลาเดินทางไปยังสถานที่พักแรม การเลือกโปรแกรมท่องเที่ยวไปยังสถานที่ธรรมชาติ โบราณสถาน แหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ

แนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยว

หมายถึง การคาดคะเนทิศทาง การแสดงออกเกี่ยวกับพฤติกรรมท่องเที่ยว ของนักท่องเที่ยวซึ่งเกิดจากการได้รับสิ่งกระตุ้นและกระบวนการต่างๆ ถ้าบริการนั้นตอบสนองความจำเป็นและความต้องการให้นักท่องเที่ยวได้รับความพอใจ ก็จะเพิ่มประสบการณ์ทางบวกมากขึ้น ทำให้เดินทางมาเที่ยวอีก แต่หากไม่พอใจก็จะเป็นประสบการณ์ทางลบ ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดความสนใจได้ยาก และต้องใช้ความพยายามมากขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาทฤษฎี และการค้นคว้าจากตำราต่างๆเกี่ยวกับพฤติกรรม และความพึงใจของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี สามารถแสดงกรอบแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม ได้ดังนี้

สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัยแบ่งออกเป็น

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวไทยประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันไป
2. ความพึงใจต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีของนักท่องเที่ยวไทย มีความสัมพันธ์ กับ ความพึงพอใจโดยรวม
3. ความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการท่องเที่ยว
4. พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์ กับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎี รวมถึงผลงานวิจัย ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของงานวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งมีประเด็นหัวข้อที่สำคัญ ดังนี้

1. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับ พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว
2. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
3. กลยุทธ์การตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7 P's)
4. ความหมายและองค์ประกอบของการท่องเที่ยว
5. ความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
6. ลักษณะของตลาดการท่องเที่ยว
7. สถานที่แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในจังหวัดกาญจนบุรี
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2539:25) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer behavior) หมายถึง พฤติกรรมซึ่งบุคคลทำการค้นหา (Searching) การซื้อ (Purchasing) การใช้ (Using) การประเมินผล (Evaluating) และการใช้จ่าย (Disposing) ในผลิตภัณฑ์และบริการ โดยคาดว่าจะตอบสนองความต้องการของเขา (Schiffman and Kanuk. 1994:7) หรืออาจหมายถึง กระบวนการตัดสินใจและลักษณะกิจกรรมของแต่ละบุคคลเมื่อทำการประเมินผล (Evaluating) การจัดหา (Acquiring) การใช้ (Using) และการใช้จ่าย (Disposing) เกี่ยวกับสินค้าและบริการ (Engel, Blackwell and Miniard. 1993: 5)

ธงชัย สันติวงษ์ (2515:15) ได้ให้ความหมายของ "พฤติกรรมผู้บริโภค" ว่าเป็นการกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดหาให้ได้มาและการใช้ซึ่งสินค้าและบริการ ทั้งนี้หมายถึง กระบวนการตัดสินใจซึ่งมีมาอยู่ก่อนแล้ว และเป็นสิ่งที่มีส่วนในการกำหนดให้เกิดการกระทำดังกล่าว

ศุภร เสรีรัตน์ (2540:19) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer behavior) หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการซื้อและการใช้สินค้าและบริการ (ผลิตภัณฑ์) โดยผ่านการแลกเปลี่ยนที่บุคคลต้องมีการตัดสินใจทั้งก่อนหน้าและหลังการกระทำดังกล่าว โดยบุคคลที่จะถือว่าเป็นผู้บริโภคในที่นี้คือบุคคลผู้ซึ่งมีสิทธิในการได้มาและใช้ไปซึ่งสินค้าและบริการที่ได้มีการเสนอขายโดยสถาบันทางการตลาด

ชุตตา จิตติพิทักษ์ (2525 : 6) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำของบุคคลไม่เฉพาะสิ่งที่แสดงปรากฏออกมาภายนอกเท่านั้น แต่รวมถึงสิ่งที่อยู่ในจิตใจของบุคคล ไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง เช่น คุณค่า เจตคติ ความคิดเห็น ความเชื่อ ค่านิยม เป็นต้น

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 15) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง ปฏิกริยาหรือกิจกรรมทุกชนิดที่มนุษย์กระทำไม่ว่าสิ่งนั้นจะสังเกตได้หรือไม่ เช่น การทำงานของหัวใจ การทำงานของกล้ามเนื้อ การเดิน การพูด การเกิดความรู้สึก ความชอบ ความสนใจ เป็นต้น

สิทธิโชค วรรณสันติกุล (2529 : 9 – 11) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง ปฏิกริยาทุกชนิดที่มนุษย์แสดงออกมาภายนอก พฤติกรรมภายในอาจมีสิ่งที่เป็นรูปธรรม นามธรรม เช่น ปฏิกริยาของอวัยวะภายในร่างกาย ความรู้สึกนึกคิด เจตคติ มักจะเป็นพฤติกรรมที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ชัด ส่วน

พฤติกรรมภายนอกเป็นปฏิกริยาที่คนเราแสดงออกตลอดเวลาของการดำรงชีวิต เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาให้ผู้อื่นมองเห็นทั้งจากวาจาและการกระทำ

ศิริโสภาคย์ บูรพาเดชะ (2534 : 316) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง พฤติกรรม ผู้บริโภคเป็นกระบวนการที่บุคคลตัดสินใจว่าจะซื้อสินค้าหรือบริการอะไร เมื่อใด ที่ไหน อย่างไร และจากสถานที่ใด

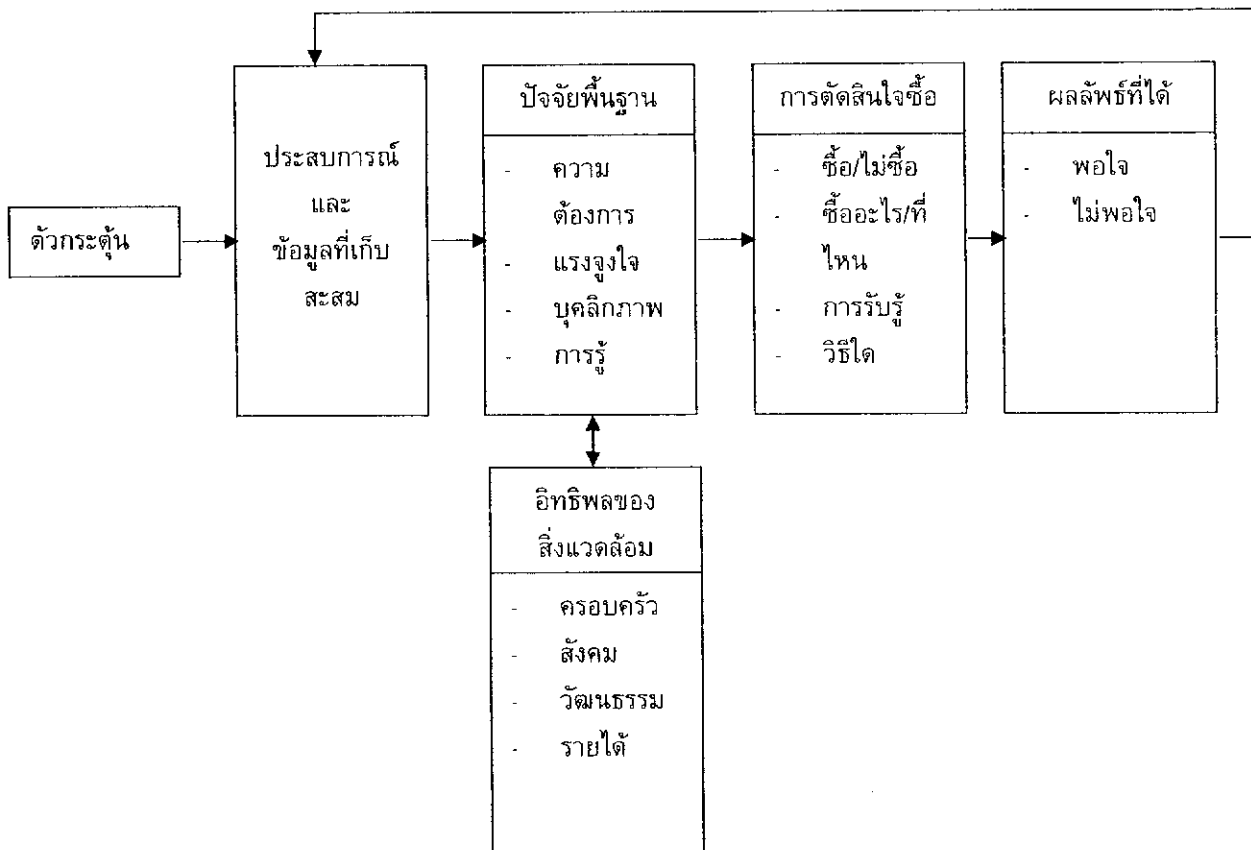
อดุลย์ จาตุรงค์กุล (2539 : 5) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง ปฏิกริยาของบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้รับและใช้สินค้าและบริการทางเศรษฐกิจ รวมทั้งกระบวนการต่าง ๆ ของการตัดสินใจซึ่งเกิดก่อนและเป็นตัวกำหนดปฏิกริยาต่าง ๆ เหล่านั้น

ฉลองศรี พิมลสมพงศ์ (2544 : 33) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การศึกษาถึงความต้องการ ความจำเป็นของผู้บริโภคที่เป็นตลาดเป้าหมาย เพื่อวางกลยุทธ์ทางการตลาดให้ตอบสนองความต้องการผู้บริโภคนั้น ๆ และเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับความพอใจสูงสุด

พิบูล ทิปะปาล (2535:40) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมผู้บริโภคว่า โดยก่อนที่มนุษย์จะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา มักจะมีมูลเหตุที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมเสียก่อน ซึ่งมูลเหตุดังกล่าวอาจเรียกว่า “กระบวนการของพฤติกรรม” (Process of Behavior) และกระบวนการของพฤติกรรมมนุษย์มีลักษณะคล้ายกัน 3 ประการ (Leavitt. 1964:12) ดังนี้

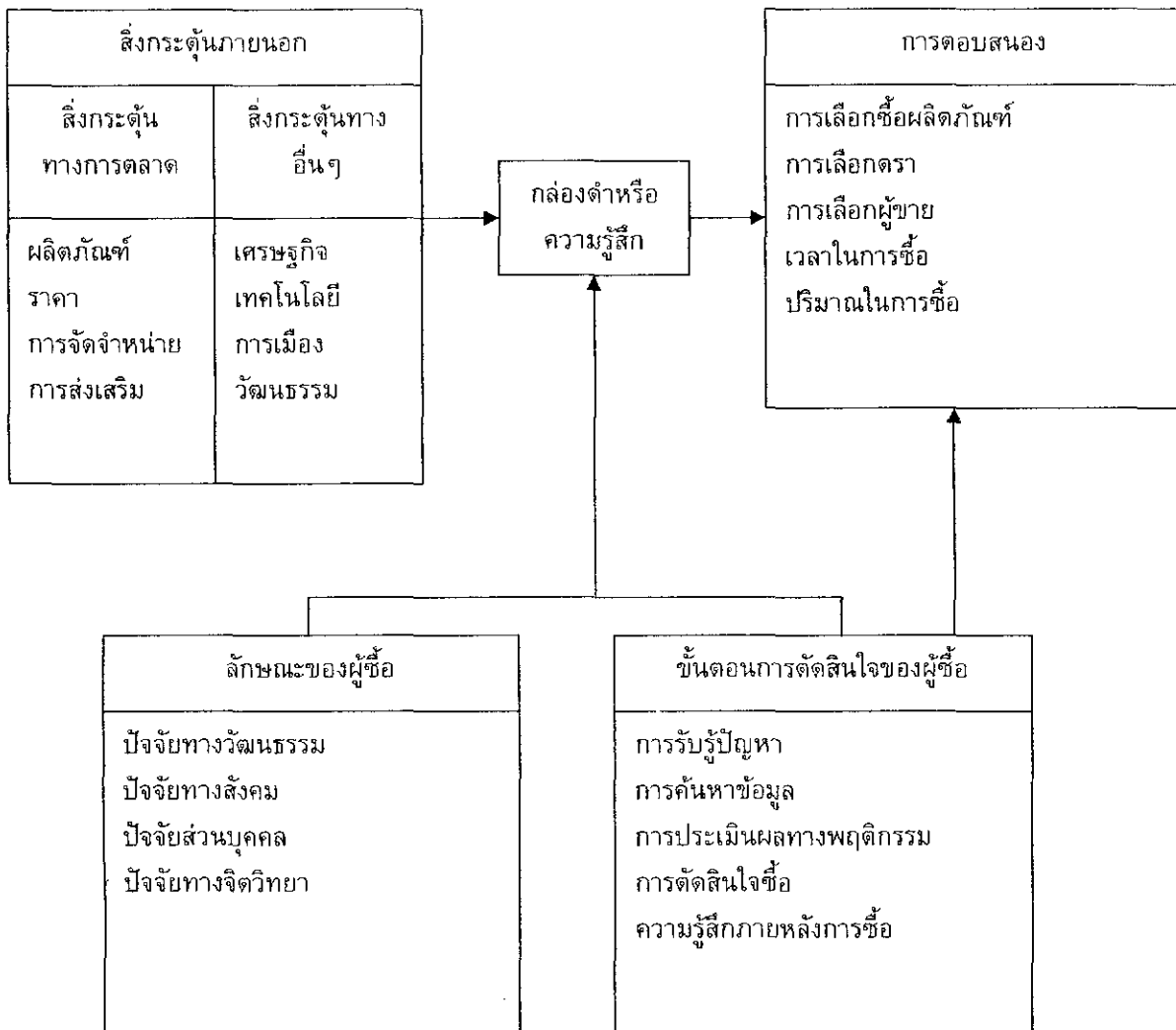
1. พฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยเหตุทำให้เกิด (Behavior is caused) ซึ่งหมายความว่า การที่คนเราจะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมานั้นจะต้องมีสาเหตุทำให้เกิดและสิ่งซึ่งเป็นสาเหตุก็คือ ความต้องการที่เกิดขึ้นในตัวคนนั่นเอง
2. พฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้จะต้องมีสิ่งจูงใจหรือแรงกระตุ้น (Behavior is motivated) นั่นคือ เมื่อเรามีความต้องการเกิดขึ้นแล้ว ก็ปรารถนาที่จะบรรลุถึงความต้องการนั้นจนกลายเป็นแรงกระตุ้นหรือแรงจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการที่เกิดขึ้น
3. พฤติกรรมที่เกิดขึ้นย่อมมุ่งไปสู่เป้าหมาย (Behavior is goal-directed) ซึ่งหมายความว่า การที่คนเราแสดงพฤติกรรมอะไรออกมานั้น มิได้กระทำไปอย่างเลื่อนลอย โดยปราศจากจุดมุ่งหมายหรือไว้ทิศทางตรงกันข้ามกลับมุ่งสู่เป้าหมายที่แน่นอน เพื่อให้บรรลุสำเร็จแห่งความต้องการของตน

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากระบวนการของพฤติกรรมของคนมีลักษณะคล้ายๆ กัน แต่รูปแบบของพฤติกรรมของคนก็แสดงออกในเหตุการณ์ต่างๆ มีลักษณะแตกต่างกันไป ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากปัจจัยต่างๆ ทั้งปัจจัยในอันได้แก่ตัวบุคคล และปัจจัยภายนอก ซึ่งได้แก่สภาพสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหรือผูกพันกับตัวบุคคล ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้มีผลกระทบต่อการตัดสินใจของบุคคลทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาต่างๆ กัน โดยมีแบบจำลองที่แสดงถึงการเกิดพฤติกรรมผู้บริโภค ตามภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แบบจำลองแสดงการเกิดพฤติกรรมผู้บริโภค

ข้อมูลเหตุจูงใจที่ทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ โดยมีจุดเริ่มต้นจากการเกิดสิ่งกระตุ้น (Stimulus) ที่ทำให้เกิดความต้องการ สิ่งกระตุ้นผ่านเข้ามาในความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ (Buyer's Purchase Decision) จุดเริ่มต้นของแบบจำลองนี้อยู่ที่มีสิ่งกระตุ้น (Stimulus) ให้เกิดความต้องการก่อน แล้วทำให้เกิดการตอบสนอง (Response) ดังนั้นแบบจำลองนี้จึงอาจเรียกว่าทฤษฎีเอส-อาร์ (S-R Theory) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพประกอบ 2 แบบจำลองพฤติกรรมผู้บริโภคตามทฤษฎีเอส-อาร์

1. สิ่งกระตุ้นที่เกิดขึ้นภายใน (Inside Stimulus) และสิ่งกระตุ้นภายนอก (Outside Stimulus) นักการตลาดจะต้องสนใจและจัดสิ่งกระตุ้นภายนอก เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการผลิตภัณฑ์ สิ่งกระตุ้นถือว่าเป็นเหตุจูงใจให้เกิดกระตุ้นภายนอก เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการผลิตภัณฑ์ เป็นเหตุจูงใจให้เกิดการซื้อสินค้า (Buying Motive) ซึ่งอาจใช้เหตุจูงใจซื้อด้านเหตุผล หรือใช้เหตุจูงใจให้ซื้อด้านจิตวิทยาก็ได้

2. กล่องดำหรือกล่องความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ (Buyer's Black Box) ความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อเปรียบเสมือนกล่องดำ (Black Box) ซึ่งผู้ผลิตหรือผู้ขายไม่ทราบได้จึงพยายามค้นหาความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากลักษณะของผู้ซื้อและกระบวนการตัดสินใจของผู้ซื้อ

พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นต้องมีแรงจูงใจ ซึ่งหมายถึง ความต้องการที่ได้รับการกระตุ้นจากภายในตัวบุคคลที่ต้องการแสวงหาความพอใจด้วยพฤติกรรมที่มีเป้าหมาย นักการตลาดต้องศึกษาถึงแรงจูงใจที่เกิดขึ้น

ภายในตัวมนุษย์ ซึ่งถือว่าเป็นความต้องการของมนุษย์อันประกอบด้วยความต้องการทางร่างกายและความต้องการด้านจิตวิทยาต่างๆ ความต้องการเหล่านี้ ทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะหาสินค้ามาบำบัดความต้องการของตน

ประเภทของพฤติกรรม

ในการศึกษาพฤติกรรมได้มีผู้แบ่งพฤติกรรมไว้ต่าง ๆ คือ สุซา และสุวางค์ จันท์ธอม (2520 : 1) ได้แบ่งพฤติกรรมเป็น 2 ชนิด ดังนี้

1. พฤติกรรมที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด (Unlearned Behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่ทำเองโดยไม่มี การเรียนรู้มาก่อนเลย บางครั้งอาจเกิดขึ้นนานหลังจากกำเนิด

2. พฤติกรรมที่เป็นผลมาจากการเรียนรู้ (Leamed Behavior) หมายถึง พฤติกรรมที่ทำขึ้นหลังจากได้ การเรียนรู้ หรือเลียนแบบจากบุคคลอื่นในสังคม พฤติกรรมนี้อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าพฤติกรรมทางสังคม

การกระทำหรือการแสดงออกของทั้งความรู้สึกนึกคิด คำพูด การกระทำต่าง ๆ มีความสำคัญเนื่องจาก เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ การจำแนกพฤติกรรมของบุคคล อาจจำแนกออกได้ หลายลักษณะ ถ้าจำแนกโดยอาศัยการสังเกตเป็นหลักสำคัญ มีผู้จำแนกไว้ดังนี้

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ (2526 : 98) กล่าวว่า พฤติกรรมตามการสังเกตแบ่งออกเป็น 2 ประเภท โดยแบ่งได้ดังนี้ คือ

1. พฤติกรรมภายในหรือพฤติกรรมปกปิด (Covert Behavior) คือ การกระทำ หรือกิจกรรมที่ เกิดขึ้นในตัวบุคคล ซึ่งสมองจะทำหน้าที่รวบรวมและสั่งการ มีทั้งที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ ความคิด ความรู้สึก ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ซึ่งอยู่ในสมองของคนไม่สามารถสังเกตเห็นได้

2. พฤติกรรมภายนอกหรือพฤติกรรมเปิดเผย (Overt behavior) คือ ปฏิบัติการของบุคคลหรือ กิจกรรมของบุคคลที่ปรากฏออกมาให้บุคคลอื่นเห็นได้ทั้งวาจา การกระทำ ทำทาง เช่น การพูด การหัวเราะ การกินอาหาร การรักษาความสะอาด การปลูกต้นไม้ เป็นต้น พฤติกรรมภายนอกเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของ มนุษย์ในการที่จะอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ (2526 : 101-105) ยังได้จำแนกพฤติกรรมออกเป็นอีก 2 ลักษณะ คือ

1. พฤติกรรมปกติ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลในสังคมใดต้องเป็นไปตามพัฒนาการต้องสอดคล้อง กับวัฒนธรรมที่ตนเองอาศัยและต้องเป็นไปตามกฎหมายของสังคมนั้น มีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ

- ประการแรก ต้องเป็นไปตามขั้นตอนของพัฒนาการตามวุฒิภาวะของบุคคล
- ประการที่สอง ต้องสอดคล้องกลมกลืนกับวัฒนธรรมทางสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่
- ประการที่สาม ต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของสังคมที่กำหนดไว้

2. พฤติกรรมผิดปกติ หมายถึง พฤติกรรมที่ไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์พิจารณาพฤติกรรม นัก พฤติกรรมศาสตร์บางคนเรียกพฤติกรรมผิดปกติว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบน อาจเบี่ยงเบนไปในทางบวกหรือลบก็ได้ ซึ่งพฤติกรรมผิดปกติในวัฒนธรรมหนึ่งอาจถือเป็นปกติในวัฒนธรรมอื่น ทั้งนี้ เพราะในแต่ละวัฒนธรรมต่างก็มี ระบบการให้คุณค่าพฤติกรรมแตกต่างกันไป

องค์ประกอบของพฤติกรรม

ครอนบาค (อมรวิดี จักรไพวงศ์. 2530 : 52 ; อ้างอิงจาก Cronbach. n.d.) อธิบายว่าพฤติกรรม ของคนเรามีองค์ประกอบอยู่ 7 ประการ ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย (Goal) เป็นความต้องการ หรือวัตถุประสงค์ที่ทำให้เกิดกิจกรรม คนเราต้องทำ กิจกรรมเพื่อสนองความต้องการที่เกิดขึ้น กิจกรรมบางอย่างก็ให้ความพอใจ หรือสนองความต้องการได้ทันที แต่ความต้องการหรือวัตถุประสงค์บางอย่างก็ต้องใช้เวลาจนจึงจะสามารถบรรลุสมความต้องการ คนเราจะมี ความต้องการหลายอย่างในเวลาเดียวกัน และมักจะเลือกสนองความต้องการที่รีบด่วนก่อน และสนองความ ต้องการที่ห่างออกไปในภายหลัง

2. ความพร้อม (readiness) หมายถึง ระดับวุฒิภาวะ หรือความสามารถที่จำเป็นในการทำกิจกรรมที่สนองความต้องการ คนเราไม่สามารถสนองความต้องการได้หมดทุกอย่าง ความต้องการบางอย่างอยู่นอกเหนือความสามารถของเรา

3. สถานการณ์ (Situation) เป็นเหตุการณ์ที่เปิดโอกาสให้เลือกทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ

4. การแปลความหมาย (Interpretation) ก่อนที่คนเราจะทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งลงไป เขาต้องพิจารณาสถานการณ์เสียก่อนแล้วตัดสินใจเลือกวิธีการที่คาดว่าจะได้รับความพอใจมากที่สุด

1. การตอบสนอง (Response) เป็นกิจกรรมที่สนองความต้องการโดยวิธีการที่เลือกแล้วในขั้นการแปลความหมาย

2. ผลที่ได้รับหรือผลที่ตามมา (Consequence) เมื่อทำกิจกรรมใดแล้วย่อมได้รับการกระทำนั้นที่ได้รับอาจจะตามที่คาดไว้ (Confirm) หรืออาจตรงข้ามกับความคาดหมาย (Contradict) ก็ได้

3. ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง (Reaction to Thwarting) หากคนเราไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ ก็กล่าวได้ว่าเขาประสบความผิดหวัง ในกรณีเช่นนี้เขาอาจจะย้อนกลับไปแปลความหมายของสถานะเสียใหม่ และเลือกวิธีการสนองตอบแบบใหม่ก็ได้

นอกจากนี้ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 : 10) ยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบของพฤติกรรมไว้ดังนี้ คือ

1. พฤติกรรมด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Domain)

2. พฤติกรรมด้านทัศนคติ (Affective Domain)

3. พฤติกรรมด้านปฏิบัติ (Psychomotor Domain)

พฤติกรรมด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Domain)

พฤติกรรมด้านพุทธิปัญญาเป็นพื้นฐานเบื้องต้นเกี่ยวกับความรู้ การจำ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาความสามารถ และทักษะทางสติปัญญา การใช้วิจารณญาณ เพื่อประกอบการตัดสินใจ ซึ่งประกอบความสามารถระดับต่าง ๆ ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) เป็นพฤติกรรมขั้นต้นซึ่งจำได้ อาจจะโดยการมองเห็นการสัมผัส

2. ความเข้าใจ (Comprehensive) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์กับข่าวสารหนึ่ง ๆ อาจจะโดยจากการอ่าน เป็นต้น เป็นที่คาดว่าบุคคลที่ทำความเข้าใจกับข่าวสารนั้น ๆ อาจแสดงออกในต่าง ๆ ดังนี้

ก. การแปล (Translation) หมายถึง ความสามารถเขียนบรรยายเกี่ยวกับข่าวสารนั้นเป็นคำพูดของตนเองและคงความหมายเดิม

ข. การให้ความหมาย (Interpretation) การให้ความหมายต่อสิ่งต่าง ๆ หรือข่าวสารต่าง ๆ ออกมาในรูปของความคิดเห็น

ค. การคาดคะเน (Extrapolation) ความสามารถในการตั้งความหมายหรือคาดหวังว่าอะไร ซึ่งความสามารถนี้จะเกิดความเข้าใจสภาพการณ์ และแนวโน้มที่อธิบายไว้ในข่าวสารนั้น ๆ

3. การประยุกต์หรือการนำความรู้ไปใช้ (Application) ต้องอาศัยความสามารถหรือทักษะความเข้าใจมาแล้ว การนำความรู้ไปใช้นั้น คือ การแก้ไขปัญหาตนเอง

4. การวิเคราะห์ (Analysis) แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ก. แยกแยะองค์ประกอบของปัญหาหรือสถานการณ์

ข. มองเห็นความสัมพันธ์

ค. มองเห็นลักษณะผสมผสานระหว่างส่วนประกอบที่รวมขึ้นเป็นปัญหา

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) ความสามารถในการนำส่วนประกอบย่อยหลาย ๆ ส่วนมารวมกัน ส่วนรวมที่มีโครงสร้างที่แน่ชัดเกี่ยวข้องกับการนำเอาประสบการณ์เก่ามารวมกับประสบการณ์ใหม่เป็นแบบแผนสำหรับปฏิบัติ

6. การประเมินผล (Evaluation) เกี่ยวข้องกับการให้ค่าความรู้ซึ่งต้องใช้เกณฑ์ หรือมาตรฐานอย่างหนึ่งในการประเมินผล

พฤติกรรมด้านทัศนคติ (Affective Domain)

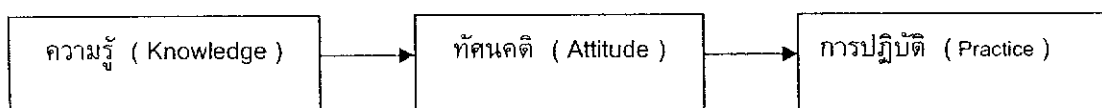
พฤติกรรมด้านทัศนคติเป็นความสนใจ ความรู้สึก ท่าที ความชอบ ความไม่ชอบ การให้คุณค่า การปรับเปลี่ยน หรือปรับปรุงค่านิยมที่ยึดถืออยู่ ยากต่อการอธิบาย เกิดขึ้นภายในจิตใจของบุคคล แบ่งออกเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การรับ (Receiving)
2. การตอบสนอง (Responding)
3. การให้ค่า (Valuating)
4. การจัดกลุ่ม (Organization)
5. การแสดงลักษณะตามค่านิยมที่ยึดถือ (Characterization by a Value or Value Complex)

พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain)

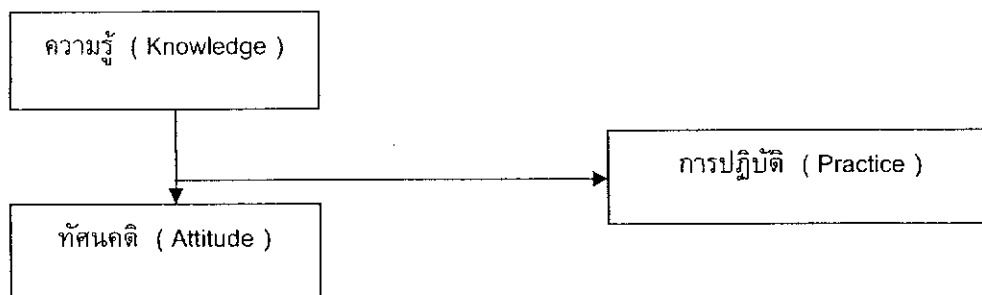
พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ เป็นพฤติกรรมขั้นสุดท้ายที่บุคคลจะแสดงออก ซึ่งเป็นส่วนต่อมาจากพฤติกรรมด้านพุทธิปัญญา และด้านทัศนคติ ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของพฤติกรรมทั้ง 3 ด้านดังนี้

1. พฤติกรรมด้านการปฏิบัติเกิดขึ้นโดยมีทัศนคติเป็นตัวกลางที่ทำให้เกิดความรู้ และการปฏิบัติ ดังนั้น ความรู้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ และทัศนคติทำให้เกิดการปฏิบัติ ดังภาพประกอบ 3

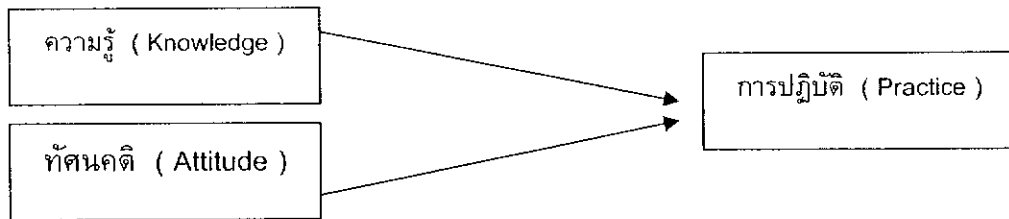
ภาพประกอบ 3 แสดงทัศนคติเป็นตัวกลางทำให้เกิดความรู้และการปฏิบัติ

2. พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ เกิดขึ้นได้เนื่องจากความรู้ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ และเป็นผลทำให้เกิดการปฏิบัติ ดังภาพประกอบ 4

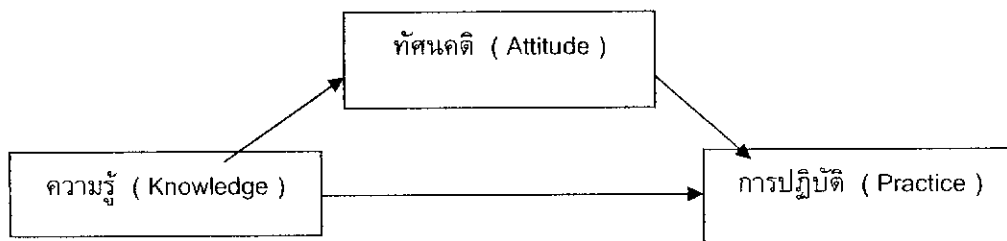
ภาพประกอบ 4 แสดงการปฏิบัติที่เกิดจากความรู้และมีความสัมพันธ์กับทัศนคติ

3. พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ เกิดขึ้นได้เนื่องจากความรู้และทัศนคติ ซึ่งแต่ละประการต่างก็ทำให้เกิดการปฏิบัติได้ โดยที่ทั้งความรู้และทัศนคติไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กัน ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 แสดงความรู้และทัศนคตินำไปสู่การปฏิบัติ

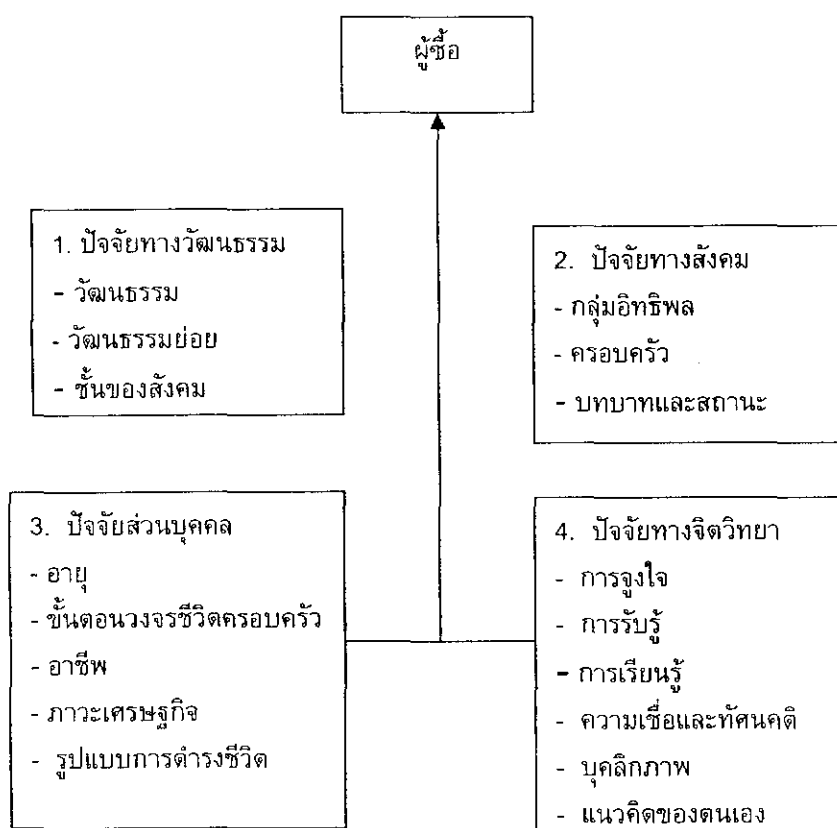
4. พฤติกรรมด้านการปฏิบัติจะเกิดขึ้นได้เพราะความรู้ที่มีผลต่อการปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งทางอ้อมนั้นมีทัศนคติเป็นตัวกลางทำให้เกิดการปฏิบัติตามมา ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 แสดงความรู้นำไปสู่ทัศนคติและการปฏิบัติ

ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคเพื่อทราบถึงลักษณะความต้องการของผู้บริโภคทางด้านต่างๆ และเพื่อที่จะจัดสิ่งกระตุ้นทางการตลาดให้เหมาะสมเมื่อผู้ซื้อได้รับสินค้ากระตุ้นทางการตลาดหรือสิ่งกระตุ้นอื่นๆ ผ่านเข้ามาในความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อซึ่งเปรียบเสมือนกล่องดำที่ผู้ขายไม่สามารถคาดคะเนได้งานของผู้ขายและ นักการตลาดก็คือ ค้นหาว่าลักษณะของผู้ซื้อและความรู้สึกนึกคิดได้รับอิทธิพลสิ่งใดบ้าง การศึกษาถึงลักษณะของผู้ซื้อที่เป็นเป้าหมายจะมีประโยชน์สำหรับนักการตลาดคือ ทราบความต้องการและลักษณะของลูกค้า เพื่อที่จะจัดส่วนประสมทางการตลาดต่างๆ ให้กระตุ้นและสามารถสนองความต้องการของผู้ซื้อที่เป็นเป้าหมายได้ถูกต้องลักษณะของผู้ซื้อได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางจิตวิทยา โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพประกอบ 7 ลักษณะต่างๆ ของผู้ซื้อที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค

กระบวนการซื้อของผู้บริโภค ประกอบด้วยขั้นตอนในการตัดสินใจซื้อดังนี้

1. การรับรู้ความต้องการ (Need Awareness) หรือการรับรู้ปัญหา (Problem Recognition) เกิดจากสิ่งกระตุ้นภายในและภายนอก สิ่งกระตุ้นภายในได้แก่ ความต้องการทางร่างกายและจิตใจ และการรับรู้ความต้องการของตน ฯลฯ สิ่งกระตุ้นภายนอก ได้แก่ ความต้องการทางสังคม เศรษฐกิจ ฯลฯ

2. การค้นหาข้อมูลเพื่อสนองความต้องการ (Information Search) ในกรณีที่ไม่สามารถสนองความต้องการได้ทันที ความต้องการนั้น ๆ ก็จะถูกสะสมมากขึ้น พร้อมกับความพยายามหาข้อมูลไปด้วย แหล่งข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อ ได้แก่

1. แหล่งบุคคล (Personal Sources) ได้แก่ ครอบครัว เพื่อนบ้านญาติคนรู้จัก
2. แหล่งการค้า (Commercial Sources) ได้แก่ สื่อโฆษณา พนักงานขาย ตัวแทนจำหน่าย การแสดงสินค้าการท่องเที่ยว
3. แหล่งชุมชน (Public Sources) ได้แก่ สื่อมวลชน องค์กรคุ้มครองผู้บริโภค
4. ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม และหน่วยวิจัย

ภาวะตลาดของผลิตภัณฑ์

3. การประเมินผลทางเลือก (Evaluation of Alternatives) เป็นพฤติกรรมการประเมินผล โดยให้ความสนใจลักษณะและคุณสมบัติของสินค้าและบริการ เช่น ชื่อบริษัท ตราสินค้า สายการบินที่ให้บริการรวดเร็ว สะอาด ปลอดภัย โรงแรมที่สะอาด บรรยากาศดี ที่ตั้งเหมาะสม เมื่อดูคุณสมบัติแล้วก็นำมาจัดลำดับความสำคัญของคุณสมบัติต่าง ๆ แล้วนำมาเป็นตัวประเมินผลเพื่อพิจารณาเป็นทางเลือกต่อไป

4. การตัดสินใจซื้อ (Purchase Decision) หลังจากรับรู้ความต้องการ ได้ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ตลอดจนเวลา และวิธีการชำระเงินแล้วก็ตัดสินใจซื้อ ซึ่งบางครั้งอาจมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อในขณะนั้นด้วย เช่น การคาดคะเนภาวะทางเศรษฐกิจ ทิศนคติทั้งบวกและลบของบุคคลอื่น ตลอดจนสถานการณ์ที่ไม่ได้คาดคะเนมาก่อน เช่น ความไม่พอใจลักษณะการขายของผู้ขายอาจทำให้การตัดสินใจเปลี่ยนแปลงได้

5. พฤติกรรมภายหลังการซื้อ (Post Purchase Behaviour) เป็นความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจหลังการซื้อความพอใจจะมีอิทธิพลต่อการซื้อซ้ำ จงรักภักดีต่อบริษัท หรือชื่อเสียงของบริษัท ถ้าไม่พอใจก็ไม่กลับมาใช้บริการอีก ซึ่งนักการตลาดควรให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่งเพื่อความเจริญเติบโตของธุรกิจต่อไป

การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค

การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค (เลวี วงษ์มณฑา, 2542) เป็นการค้นหาหรือวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อและการใช้ของผู้บริโภคเพื่อทราบถึงลักษณะและพฤติกรรมซื้อและการใช้ของผู้บริโภค คำถามที่ใช้ค้นหาลักษณะผู้บริโภค 6Ws และ 1H เพื่อค้นหาคำตอบ 7 ประการหรือ 70s รายละเอียดแสดงในตารางดังนี้

ตาราง 1 คำถาม 7 คำถาม (6Ws และ 1H) เพื่อหาคำตอบ 7 ประการเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

คำถาม (6 W และ 1H)	คำตอบที่ต้องการทราบ (70s)
1. Who constitutes the market ? ใครอยู่ในตลาดเป้าหมาย	Occupants ลักษณะผู้บริโภคทางด้าน 1. ประชากรศาสตร์ 3. ภูมิศาสตร์ 2. จิตวิทยา 4. พฤติกรรม
2. What does the market buy ? ผู้บริโภคต้องการซื้ออะไร	Objects สิ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ 1. คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ 2. องค์ประกอบของผลิตภัณฑ์
3. Why does the market buy? ทำไมผู้บริโภคจึงซื้อ	Objectives เพื่อสนองความต้องการ ด้านร่างกายหรือจิตวิทยา
4. Who participates in the buying ? ใครคือผู้มีอิทธิพล	Organizations บทบาทของกลุ่มที่มีอิทธิพล 1. ผู้ริเริ่ม 2. ผู้มีอิทธิพล 3. ผู้ตัดสินใจ 4. ผู้ซื้อ 5. ผู้ใช้
5. How does the market buy ? ผู้บริโภคซื้ออย่างไร	Operations ขั้นตอนในการตัดสินใจซื้อ 1. การรับรู้ปัญหา 4. ตัดสินใจซื้อ 2. การประเมินทางเลือก 5. ความรู้สึกหลังการซื้อ 3. การค้นหาข้อมูล
6. When does the market buy ? ผู้บริโภคซื้อเมื่อไร	Occasions โอกาสในการซื้อ เช่น ช่วงใดของเดือนช่วงใดของวันโอกาสพิเศษ หรือเทศกาลต่างๆ
7. Where does the market buy ? ผู้บริโภคซื้อที่ไหน	Outlets ช่องทางหรือแหล่งที่ซื้อ เช่น ห้างสรรพสินค้าร้านขายของชำ

การวิเคราะห์พฤติกรรมการท่องเที่ยว

เนาวรัตน์ พลายน้อย และคณะ (2538) ในการวิเคราะห์พฤติกรรมการท่องเที่ยวมักจะกล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้บุคคลตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งได้แก่ค่าใช้จ่ายสำหรับการท่องเที่ยว เวลาสำหรับการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวและการตั้งใจที่จะท่องเที่ยว ซึ่งทั้ง 3 องค์ประกอบนี้ เป็นตัวกำหนดที่สำคัญยิ่งต่อการ

ที่มา: ดัดแปลงจาก Middleton, Victor (1994). *Marketing in Travel and Tourism* :54

จากรูปแบบแสดงการกระตุ้น - ตอบสนองของพฤติกรรมผู้บริโภคของนักท่องเที่ยวที่ซื้อสิ่งกระตุ้น (Input) ได้แก่ ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวทุกประเภท ตลอดจนการให้บริการของธุรกิจ สินค้าและบริการเหล่านี้มีการแข่งขันสูง และเป็นแรงกระตุ้นสำคัญที่ผลักดันให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจ แสวงหาข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ ตลอดจนได้รับข้อมูลเพิ่มเติมจากบุคคลใกล้ชิด เช่น ครอบครัว กลุ่มอ้างอิง ประกอบการเรียนรู้ แรงจูงใจ ประสบการณ์ และทัศนคติของตน การกลั่นกรองข้อมูล ซึ่งอยู่ในกระบวนการตัดสินใจ ทำให้เกิดความรู้ (Perception) และนำไปสู่การพยายามหาทางตอบสนองความต้องการและจำเป็นของตนโดยการซื้อผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยวและโรงแรมที่เลือกสรรแล้ว การตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการนับว่าเป็นการตอบสนอง (Output) จากสิ่งกระตุ้น และกระบวนการต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นและถ้าสินค้าและบริการสามารถตอบสนองความจำเป็นและความต้องการได้ นักท่องเที่ยวได้รับความพอใจ จะเพิ่มประสบการณ์ทางบวกมากขึ้น และทำให้เกิดการซื้อซ้ำ (เดินทางมาเที่ยวและใช้บริการอีก) แต่ถ้าไม่พอใจก็จะกลายเป็นประสบการณ์ลบ จะกระตุ้นให้เกิดความสนใจได้ยาก จำเป็นต้องใช้กลยุทธ์การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น

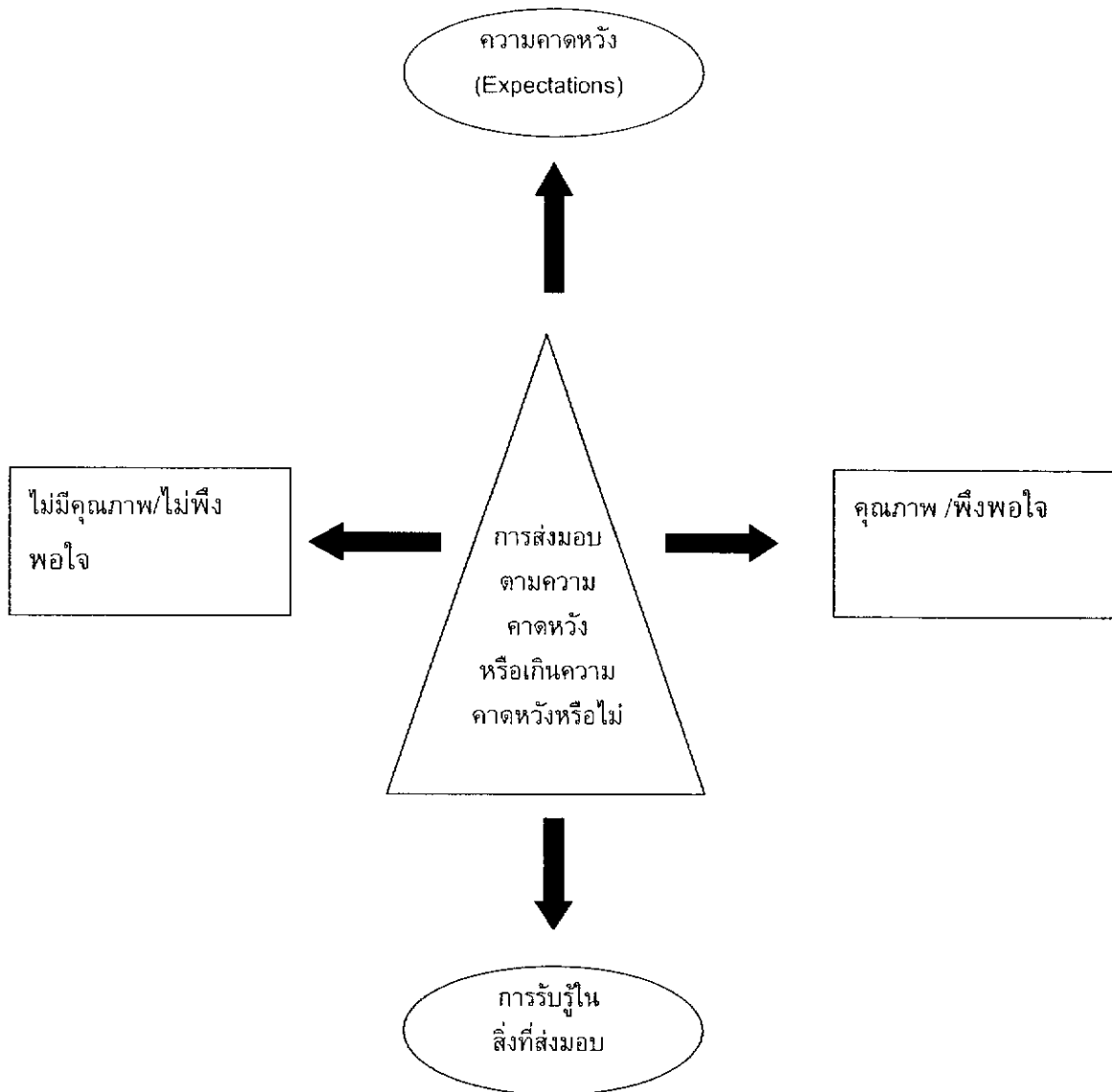
จากการศึกษา ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย การจัดทำแบบสอบถาม อภิปรายผล และเสนอแนะการทำวิจัยในครั้งต่อไปด้วย

2.ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

เพอร์สัน (Person, 1993:14) ได้ให้ความหมายว่า "ความพึงพอใจของลูกค้า คือ การที่สินค้าหรือบริการสามารถเป็นไปตามความคาดหวังของลูกค้าได้ทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ และเมื่อนั้นการซื้อหรือการใช้บริการที่เพิ่มมากขึ้น และบ่อยครั้งขึ้น โดยจะบอกไปยังบุคคลใกล้ชิดต่อไป"

และจากผลการสำรวจในอเมริกา ในปี ค.ศ. 1985 ของ The White House Office of Consumer Affairs (2539:23) ได้สรุปว่า " 96% ของลูกค้าที่ไม่พอใจ หรือไม่สบอารมณ์กับการให้บริการที่กระด้าง ไร้มารยาท ไม่เคยเอ่ยปากบ่นออกมาเลย แต่ 91% ของลูกค้าที่ไม่พอใจเหล่านั้น จะไม่กลับมาใช้บริการ หรือซื้อสินค้าที่นั่นอีก นอกจากนี้ แต่ละคนที่ไม่พอใจ มักจะเล่าความไม่พอใจของเขาให้เพื่อนสนิท มิตรสหาย หรือญาติพี่น้องของเขาอีกอย่างน้อย 9 คน ยิ่งกว่านี้ยังพบว่า 13% ของผู้ที่ไม่พอใจบอกเรื่องของตนแก่คนอื่นๆ อีกมากกว่า 20 คน "

วาราว (Vavra, 1992 : 139-142) ได้คำนิยามของความพึงพอใจในงานบริการของ ลูกค้า คือ " ความยึดมั่น และเชื่อถือได้ของบริษัทผู้ให้บริการในการนำส่งสินค้า และบริการ ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความต้องการ และความคาดหวังของลูกค้า "

ภาพประกอบ 9 ความพึงพอใจและความคาดหวังจากการรับรู้ คุณภาพงานบริการ

และหากมีการสอบถามลูกค้าว่า พวกเขารู้สึกอย่างไรบ้าง คำตอบส่วนใหญ่จะได้รับ คือ การได้รับการจัดส่งสินค้าและบริการอย่างต่อเนื่อง และพอดีกับความต้องการ และความคาดหวังของลูกค้า ซึ่งไม่ได้เป็นเรื่องของความรู้สึกนึกคิดเท่านั้น แต่รวมถึงเรื่องของความสัมพันธ์ด้วย และมีความเกี่ยวเนื่องกับความคาดหวัง (Expectation) ของลูกค้าเกิดความพอใจได้นั้นต้องผ่านกระบวนการในการทำความเข้าใจในความคาดหวังของลูกค้าก่อนเสมอ Vavra (1992) จึงได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจของลูกค้าจะมีขอบเขตเท่าๆ กัน กับความคาดหวังของลูกค้าได้ก็ต่อเมื่อมีผลประโยชน์ที่เป็นจริง (Actual Benefit) เกิดขึ้นแก่ลูกค้า ปัญหาที่ว่าความคาดหวังได้เป็นสิ่งที่ลูกค้าต้องการจริงหรือไม่หรือเป็นเพียงอุดมคติเท่านั้น ส่วนปัญหาของบริษัทคือ จะสามารถสร้างความพึงพอใจของลูกค้าให้ได้มากที่สุดได้อย่างไร โดยไม่ต้องมีการเพิ่มทุนมากเกินไป มีคำกล่าวหนึ่งกล่าวว่า "ยิ่งคาดหวังมากเท่าไร ก็ยิ่งมีความพึงพอใจน้อยลงเท่านั้น" แต่ปรากฏว่ามีทฤษฎีทางจิตวิทยา 2 ทฤษฎี ที่ Vavra (1992, 141-142) ยกมากล่าวโต้แย้งคำกล่าวนี้ไว้ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

คำว่า " ความพึงพอใจ " ตรงกับภาษาอังกฤษว่า " satisfaction" ซึ่งมีความหมายโดยทั่ว ๆ ไปว่า ระดับความรู้สึกในทางบวกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด

ความหมายของความพึงพอใจของผู้บริโภคหรือผู้รับบริการ ตามแนวคิดของนักการตลาดจะพบนิยามของความพึงพอใจของผู้รับบริการเป็น 2 นัย คือ

1. ความหมายที่ยึดสถานการณ์การซื้อเป็นหลัก ได้ให้ความหมายว่า " ความพึงพอใจเป็นผลที่เกิดขึ้นเนื่องจากการประเมินสิ่งที่ได้รับภายหลังสถานการณ์การซื้อสถานการณ์หนึ่ง " มักพบใช้ในงานวิจัยการตลาดที่เน้นแนวคิดทางพฤติกรรมศาสตร์

2. ความหมายที่ยึดประสบการณ์เกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าเป็นหลัก ให้ความหมายว่า " ความพึงพอใจ เป็นผลที่เกิดขึ้นเนื่องจากการประเมินภาพรวมทั้งหมดของประสบการณ์หลาย ๆ อย่างที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์หรือบริการในระยะเวลาหนึ่ง " หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า " ความพึงพอใจ หมายถึง การประเมินความสามารถของการนำเสนอเสนอผลิตภัณฑ์ หรือบริการที่ตรงกับความต้องการของลูกค้าอย่างต่อเนื่อง " (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์. 2543 : 19)

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2543 : 792) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ (Satisfaction) หรือความพึงพอใจของผู้บริโภค (Consumer satisfaction) หมายถึง ความสามารถของผลิตภัณฑ์ที่จะสามารถสร้างความพอใจให้กับลูกค้าเป้าหมาย

ดเนีย เทียนพุ่ม (2546 : 26) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจของลูกค้า (customer satisfaction) เป็นการทำให้ลูกค้ามีประสบการณ์ที่พอใจ ตื่นเต้น (ในคุณภาพและบริการ) แล้วกลับมาซื้อซ้ำอีก

วารา (Vavra. 1992: 141-142) จึงมีความคิดเห็นโดยสรุปว่า "ความพึงพอใจของลูกค้าเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อนสิ่งสำคัญก็คือ ผู้ทำการตลาดต้องรู้จักเกี่ยวกับสินค้า หรือบริการของบริษัท รวมทั้งกระบวนการที่ลูกค้าจะหาซื้อสินค้า หรือบริการนั้นได้ หากต้องการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพต้องการให้ลูกค้านั้นเป็นลูกค้าประจำ และต่อเนื่อง รวมทั้งต้องการให้ลูกค้ามีการบอกเล่าต่อไปยังลูกค้าอื่น ผู้ทำการตลาดต้องมีการติดต่อสื่อสารกับลูกค้าอย่างต่อเนื่อง และลูกค้าที่มีความพึงพอใจจะมีการบอกต่อถึงความพึงพอใจในสินค้า และบริการนั้นๆ ให้แก่เพื่อนอย่าง 4-5คน เช่นกัน แต่ลูกค้าที่เกิดความพึงพอใจจะบอกต่อถึงความไม่พึงพอใจนั้นออกไปสู่คนอื่นมากกว่ากลุ่มแรกอีกเท่าตัว" แสดงออกได้ตามแผนการสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้าดังต่อไปนี้

1. ต้องมีความเข้าใจระหว่างความสัมพันธ์ของลูกค้า กับผู้ขายสินค้า หรือบริการ
2. ต้องมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่ความพอใจของลูกค้าอย่างแท้จริง ไม่ใช่ต้องการแข่งขันด้านการตลาดอย่างเดียวเท่านั้น
3. ต้องมีการตรวจสอบอยู่เสมอว่าพนักงานของบริษัทได้รับรู้ผลกระทบจากการพึงพอใจของลูกค้าอย่างไรบ้าง

ความสำคัญของความพึงพอใจ

ดเนีย เทียนพุ่ม (2546 : 26) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจของลูกค้า จะช่วยส่งผลต่อกำไรกับธุรกิจ ใน 4 หนทางด้วยกันคือ

1. เพิ่มโอกาสในการซื้อซ้ำ
2. สร้างการส่งเสริมการขายเชิงบวกแบบปากต่อปาก
3. เพิ่มการจ่ายเพิ่มขึ้นในขณะที่ทำการซื้อของลูกค้า
4. มีผลต่อกระแสเงินสดหมุนเวียน

สวอร์บรูค (Swarbrooke. 1999 : 238) ได้กล่าวไว้ว่า การสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวมีความสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. ก่อให้เกิดนักท่องเที่ยวรายใหม่ ๆ จากการแนะนำปากต่อปากไปยังเพื่อนและญาติของนักท่องเที่ยว

2.สร้างความพึงพอใจกับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเป็นครั้งแรก เพื่อให้หวนกลับมาท่องเที่ยวอีก ซึ่งจะเป็นการนำมาซึ่งรายได้ที่แน่นอน โดยไม่จำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายทางการตลาดเพิ่ม

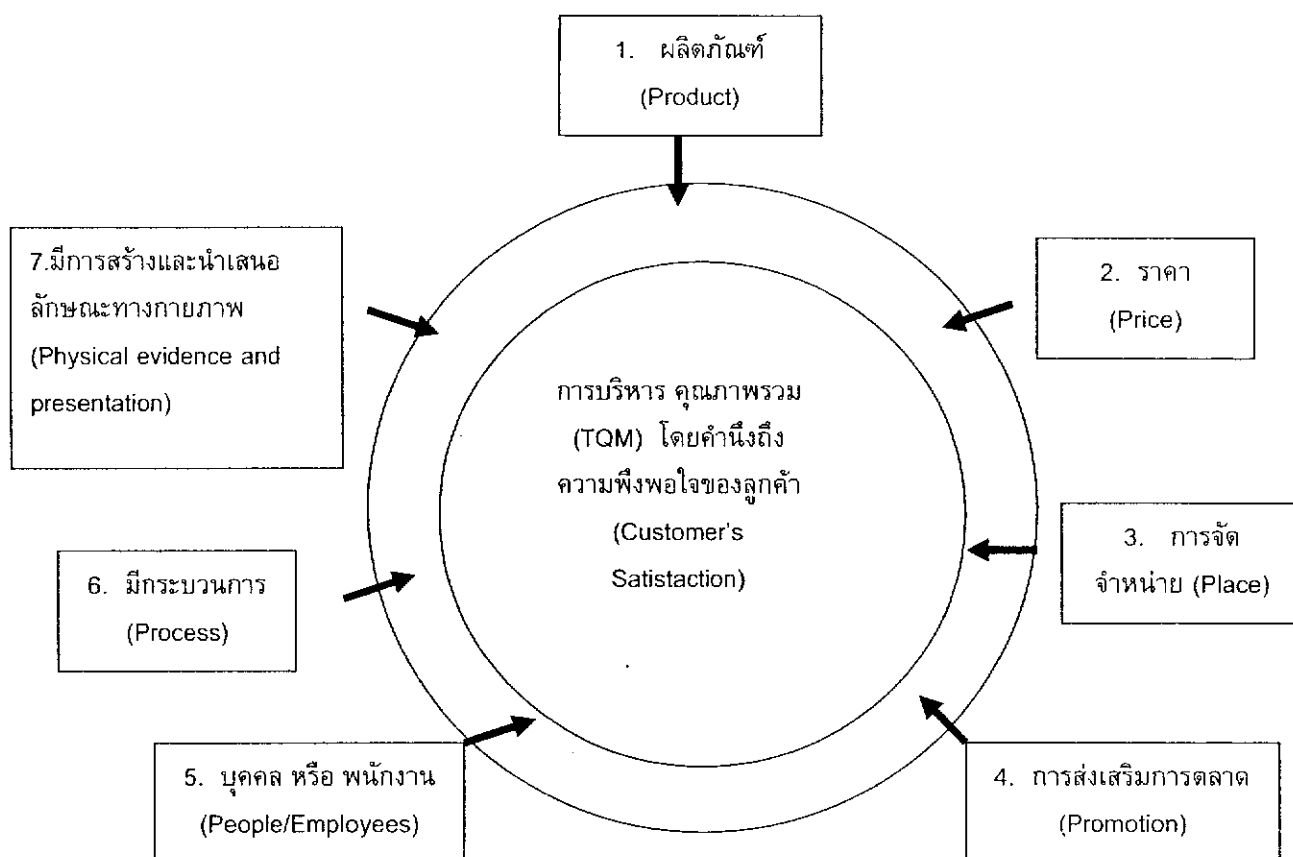
3.ความไม่พึงพอใจของนักท่องเที่ยวมีต้นทุนที่สูง เสียเวลามาก และส่งผลเสียต่อชื่อเสียงขององค์กร นอกจากนี้ยังรวมถึงต้นทุนโดยตรง ที่จะเกิดขึ้นในรูปของเงินชดเชยหรือค่าใช้จ่ายในการแก้ปัญหาข้อบกพร่อง

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้งานประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นงานที่เกี่ยวกับการให้บริการ นอกจากผู้บริหารจะดำเนินการให้พนักงานเกิดความพึงพอใจในการทำงานแล้ว ยังจำเป็นที่จะต้องดำเนินการที่จะทำให้ผู้มาใช้บริการความพึงพอใจด้วย เพราะความเจริญก้าวหน้าของงานบริการ ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่เป็นตัวบ่งชี้ก็คือจำนวนผู้มาใช้บริการ ดังนั้นผู้บริหารที่ชาญฉลาดจึงควรอย่างยิ่งที่จะศึกษาให้ลึกซึ้งถึงปัจจัยและองค์ประกอบต่างๆ ที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจ ทั้งผู้ปฏิบัติงานและผู้มาใช้บริการ (สาโรช ไสยสมบัติ, 2534 : 15)

จากการศึกษา ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย การจัดทำแบบสอบถาม อภิปรายผล และเสนอแนะการทำวิจัยในครั้งต่อไปด้วย

3.กลยุทธ์การตลาดสำหรับธุรกิจบริการ (7 P's)

ธุรกิจที่ให้บริการจะใช้ ส่วนผสมการตลาด (Marketing mix) หรือ 4 P's เช่นเดียวกับสินค้า ซึ่งประกอบด้วย (1) ผลิตภัณฑ์ (Product) (2)ราคา(Price) (3)การจัดจำหน่าย (Place)(4)การส่งเสริมการตลาด (Promotion)และนอกจากนั้นบริการยังต้องอาศัยเครื่องมืออื่น ๆ เพิ่มเติม ซึ่งประกอบด้วย (5)บุคคล(People)หรือพนักงาน(Employee)ซึ่งต้องอาศัยการคัดเลือก(Selection) การฝึกอบรม(Training) การจูงใจ(Motivation) เพื่อให้สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้แตกต่างเหนือคู่แข่ง พนักงานต้องมีความสามารถ มีทัศนคติที่ดี สามารถตอบสนองลูกค้า มีความคิดริเริ่ม มีความสามารถในการไขปัญหา และสามารถสร้างค่านิยมให้กับบริษัท (6)มีกระบวนการ(Process)เพื่อส่งมอบคุณภาพในการให้บริการกับลูกค้าได้รวดเร็วและประทับใจลูกค้า(Customer Satisfaction) (7) ต้องมีการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ (Physical evidence and presentation) โดยพยายามสร้างคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management) เพื่อสร้างคุณค่าให้กับลูกค้า(Customer-value proposition) ไม่ว่าจะเป็นด้านความสะดวก ความรวดเร็ว หรือผลประโยชน์อื่น ๆ

ภาพประกอบ 10 แสดงการใช้เครื่องมือทางการตลาดสำหรับธุรกิจบริการ(Marketing tools for services) ที่มา : (ดัดแปลงจากศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2541) การบริการทางตลาดยุคใหม่ ปรับปรุงใหม่ล่าสุด : 176)

4. ความหมายและองค์ประกอบของการท่องเที่ยว

ความหมายของการท่องเที่ยว (Tourism)

ในปี 2506 (ค.ศ. 1963) องค์การสหประชาชาติได้จัดประชุมว่าด้วยการเดินทางและการท่องเที่ยว ระหว่างประเทศขึ้นที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี และได้ให้คำจำกัดความของคำว่า "การท่องเที่ยว" ไว้ว่า "การเดินทางเพื่อความบันเทิงรื่นเริงใจ เยี่ยมญาติหรือการไปร่วมประชุม แต่มิใช่เพื่อประกอบอาชีพเป็นหลักฐาน หรือไปพำนักอยู่เป็นการถาวร" พร้อมทั้งให้ประเทศสมาชิกใช้คำว่า "ผู้มาเยือน" (Visitor) แทนคำว่า "นักท่องเที่ยวที่ค้างคืน" (Tourist) คำว่า "ผู้มาเยือน" มีความหมาย 2 ประการ คือนักท่องเที่ยวที่ค้างคืน (Tourist) ได้แก่ ผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราว ซึ่งพักอยู่ในประเทศที่มาเยือนตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป และเดินทางมาเยือนเพื่อพักผ่อน พักผ่อน ทักตักศึกษา ประกอบศาสนกิจ ร่วมการแข่งขันกีฬาติดต่อธุรกิจหรือร่วมการประชุมสัมมนา ฯลฯ เป็นต้นนักท่องเที่ยวที่ไม่ค้างคืน (นักทัศนอาจร หรือ Excursionists) ได้แก่ ผู้เดินทางมาเยือนชั่วคราว และอยู่ในประเทศที่มาเยือนน้อยกว่า 24 ชั่วโมง ประเทศไทยได้ใช้คำจำกัดความที่ได้กำหนดขึ้นนี้เป็นหลักในการจัดนับสถิติจำนวน " นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ " ซึ่งสรุปแล้วก็หมายถึงชาวต่างประเทศที่เดินทางมาในประเทศไทยและพำนักอยู่ครั้งหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่า 1 คืนหรือ 24 ชั่วโมงและไม่มากกว่า 60 วันโดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาเพื่อทำกิจกรรม ดังนี้

1. มาท่องเที่ยวพักผ่อนมาเยี่ยมญาติหรือเพื่อมาพักผ่อน ฯลฯ
2. มาร่วมประชุมหรือเป็นตัวแทนของสมาคม ผู้แทนของศาสนา นักกีฬา นักแสดง ฯลฯ
3. มาเพื่อติดต่อธุรกิจแต่ไม่ใช่ทำงานหารายได้
4. มาเที่ยวเรือเดินสมุทรที่แวะจอด ณ ท่าเรือแม้ว่าจะแวะน้อยกว่า 1 คืนพร้อมกันนี้ได้กำหนด

คำนิยามของ “นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ค้างคืน” (Domestic Tourist) ไว้ว่า คือ คนไทยหรือคนต่างด้าวที่อยู่ในประเทศไทยเดินทางจากจังหวัดซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยปกติของตนไปยังจังหวัดอื่น ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางอะไรก็ตามที่มีค่าใช้จ่ายทางหารายได้และระยะเวลาที่พำนักอยู่ไม่เกิน 60 วัน

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางจากที่หนึ่งที่มีจุดหมายถึงที่อยู่อาศัย ไปยังอีกที่หนึ่งที่ถือเป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยมีแรงกระตุ้น (Motivator) จากความต้องการในด้านกายภาพด้านวัฒนธรรม ด้านการปฏิสัมพันธ์ และด้านสถานะหรือเกียรติคุณ (Mc Inotsh. 1972)

การท่องเที่ยว หมายถึง ผลรวมของปรากฏการณ์ต่าง ๆ และความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับธุรกิจและบริการต่าง ๆ รวมทั้งกับรัฐบาลประเทศเจ้าภาพ และประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องอยู่ในกิจกรรมหรือกระบวนการในการดึงดูด ด้วยการให้การต้อนรับที่อบอุ่นเปี่ยมไมตรีจิตแก่นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน (Mc Intosh and Goeldner. 1984)

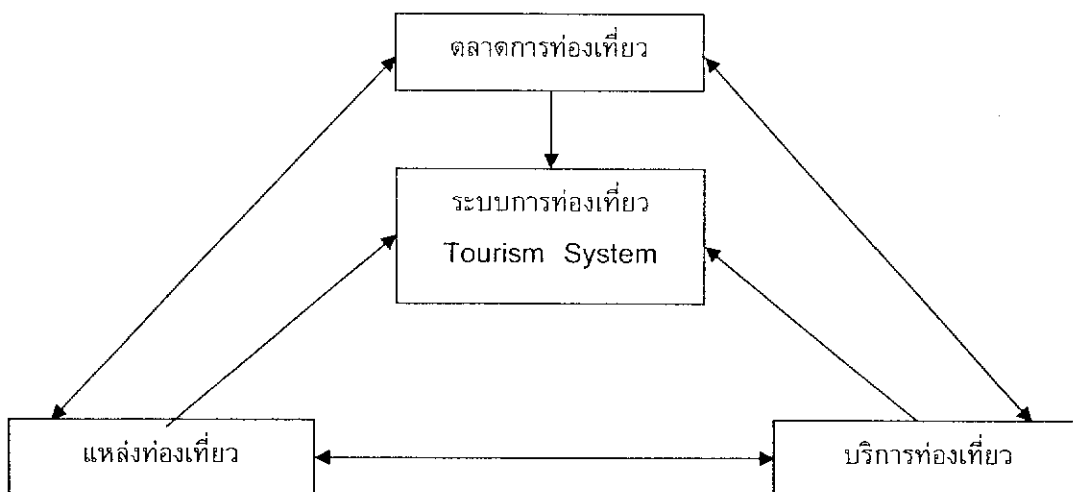
การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางจากสถานที่หนึ่งไปสู่สถานที่หนึ่งโดยใช้วิธีการและวัตถุประสงค์ในการเดินทางต่าง ๆ กัน หรือบางครั้งเมื่อเดินทางแล้วไม่กลับมายังสถานที่เดิม (Stevens. 1990:3)

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทาง ออกจากสถานที่หนึ่งไปสู่สถานที่อื่น ๆ เช่น การเดินทางออกจากบ้านตามปกติและการเดินทางเพื่อไปอาศัยที่อื่น (Gee, Choy and makens. 1984:4)

การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เดินทางด้วยความสมัครใจ และเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตามที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้ (ฉลองศรี พิมลสมพงศ์. 2542:4)

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นกระบวนการทางสังคมและเศรษฐกิจที่มีองค์ประกอบหลักสามด้านคือ ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว (Tourism Resource) บริการการท่องเที่ยว (Tourism Service) และตลาดการท่องเที่ยว (Tourism Market of Tourist) แต่ละองค์ประกอบย่อย ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันเป็นเหตุและผลซึ่งกันและกันความแตกต่างของแต่ละรูปแบบการท่องเที่ยว จึงอยู่ที่ความแตกต่างในองค์ประกอบย่อยและความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนั่นเอง ความสัมพันธ์ระหว่างระบบย่อยทั้งสามเกิดขึ้นเมื่อนักท่องเที่ยวได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการหรือทัศนศึกษา ซึ่งอาจเป็นการใช้ประโยชน์โดยตรงและจากการบริการที่เกี่ยวข้อง โดยปกติทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นทรัพยากรที่ใช้ไม่มีวันหมด เพราะรูปแบบการใช้มักเป็นการสัมผัสแต่ภายนอกโดยไม่มีการเคลื่อนย้ายทรัพยากรใด ๆ หรืออาจมีการชดเชยได้อยู่ตลอดเวลา อย่างไรก็ตาม ในการท่องเที่ยวที่เป็นจริงนั้นการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรมักมีการแปรรูปทรัพยากร และอาจไม่มีการคำนึงถึงการสูญเสีย หรือผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับระบบย่อยต่าง ๆ รวมทั้งผลต่อสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ในทางกลับกันสิ่งแวดล้อมที่เป็นระบบอื่น ๆ เช่น ระบบชุมชน ระบบอุตสาหกรรม ฯลฯ อาจมีผลกระทบมาสู่ระบบท่องเที่ยวด้วย ดังนี้ การท่องเที่ยวที่ขาดระบบการจัดการที่ดีเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงเป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ประสบความสำเร็จได้เลย นอกจากองค์ประกอบภายในระบบแล้ว การท่องเที่ยวยังมีสิ่งแวดล้อมสำคัญที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอีกหลายประการ เช่น สภาพกายภาพและระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจและการลงทุน สังคมและวัฒนธรรม องค์การและกฎหมาย เป็นต้น ดังแสดงในรูปภาพประกอบ

ภาพประกอบ 11 แสดงระบบการท่องเที่ยว (Tourism System)

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว 3 ด้าน มีดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวเป็นทรัพยากรที่สำคัญ จัดเป็นอุปทานการท่องเที่ยว ซึ่ง Peter (1996) ได้จัดหมวดหมู่ของแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้คือ

1.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มีลักษณะเด่น แปลก สวยงาม มีคุณค่าต่อการเข้าไปพักผ่อนหย่อนใจหรือแสวงหาความรู้ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอาจจัดแบ่งย่อยออกตามประเภทของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติได้ 2 อย่าง คือ (สมพร อิศวิลานนท์, 2538 : 3-8)

1.2 แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้มนุษย์สร้างขึ้นด้วยเหตุผลต่าง ๆ กัน เช่น เพื่อการศึกษา การพักผ่อน การรักษาสุขภาพ ศาสนสถาน ระลึกถึงเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ หรือด้านศิลปวัฒนธรรมอื่น ๆ แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างแบ่งได้เป็น 2 อย่าง คือ

1.3 แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้มนุษย์สร้างขึ้นด้วยเหตุผลต่าง ๆ กัน เช่น เพื่อการศึกษา การพักผ่อน การรักษาสุขภาพ ศาสนสถาน ระลึกถึงเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ หรือด้านศิลปวัฒนธรรมอื่น ๆ แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างแบ่งได้เป็น 2 อย่างคือ

1.4 แหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถานและศาสนสถาน เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่แสดงถึงประวัติความเป็นมาในอดีต หรือเพื่อระลึกถึงเหตุการณ์ในอดีตของสังคมมนุษย์ในสมัยนั้น ๆ ตัวอย่างแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ได้แก่ เมืองโบราณ เจดีย์ วัด สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ อนุสาวรีย์ ฯลฯ

2. บริการการท่องเที่ยว บริการที่รองรับการท่องเที่ยวเป็นอุปทานประเภทหนึ่ง ซึ่งไม่ได้เป็นจุดหมายปลายทางหลักของนักท่องเที่ยว แต่เป็นบริการที่รองรับให้เกิดความสะดวกสบาย และความบันเทิงแก่นักท่องเที่ยวซึ่งในบางโอกาสอาจเป็นตัวดึงดูดใจได้เช่นกัน บริการการท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ ที่พัก อาหาร แหล่งจำหน่าย ๆ สินค้า แหล่งบันเทิง แหล่งกิจกรรม และบริการอื่น ๆ ทั้งนี้รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นอื่น ๆ ด้วย

3. ตลาดการท่องเที่ยว ตลาดการท่องเที่ยวเป็นการแสดงออกของอุปสงค์ (Tourism Demand) ซึ่งมีความปรารถนาในการท่องเที่ยวจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง เพื่อเข้าร่วมในกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อเข้าร่วมในกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจ และเพื่อกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งในกระบวนการจัดการได้หมายรวมถึงการส่งเสริมและพัฒนาการขาย และการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวด้วย

ประเภทของนักท่องเที่ยว

การจัดประเภทนักท่องเที่ยวที่จะกล่าวต่อไปนี้ จัดตามเกณฑ์ต่าง ๆ หลายเกณฑ์คละกัน ดังนี้ การท่องเที่ยวส่วนบุคคลได้แก่การท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นภายในประเทศหรือต่างประเทศที่นักท่องเที่ยวจัดขึ้นสำหรับตัวเองกับครอบครัวหรือสำหรับตัวเองกับกลุ่มเพื่อนฝูงโดยใช้รถยนต์ส่วนตัวหรือเช่ารถขับไปกันเอง โดยกำหนดเอาไว้ว่าจะไปไหนบ้าง ไปเมื่อใด หยุดท่องเที่ยวที่ไหนบ้าง หรือจะเปลี่ยนแปลงอย่างไรก็ทำได้ตามที่ปรารถนา บริการต่าง ๆ ระหว่างทางและปลายทางก็จัดหาเอาเองโดยไม่ต้องพึ่งผู้ดำเนินธุรกิจท่องเที่ยว หรือพึ่งเพียงในบางเรื่อง

1. การท่องเที่ยวแบบทัวร์หรือแบบนำเที่ยว

ได้แก่ การท่องเที่ยวของคนหนึ่งคนหรือกี่คนก็ตาม ซึ่งมีได้นัดกัน ไปเสียเงินจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้จัดการบริษัทนำเที่ยว ผู้จัดการบริษัทนำเที่ยวก็จะจัดการเรื่องยานพาหนะ โรงแรม และบริการอื่น ๆ ให้ โดยกำหนดไว้เป็นรายการแน่นอน นักท่องเที่ยวไม่ต้องจัดอะไรอีกเลย ตั้งหน้าตั้งตาท่องเที่ยวตามที่บริษัทนำเที่ยวได้กำหนดไว้ในรายการเท่านั้น การท่องเที่ยวแบบนี้นักท่องเที่ยวมักเสียเงินน้อยกว่าแต่ก็ขาดอิสระเสรีไปบ้างในเรื่องสถานที่ที่อยากจะไปเที่ยวและต้องกระทำการต่าง ๆ ตามกำหนดเวลา ซึ่งสำหรับบุคคลบางจำพวกอาจรู้สึกว่าเป็นการเร่งรัด ปัจจุบันนี้นิยมเรียกการท่องเที่ยวประเภทนี้ว่า group tour อย่างไรก็ตามบริษัทหรือตัวแทนนำเที่ยวอาจรับจัดแผนการท่องเที่ยวให้แก่กลุ่มนักท่องเที่ยวเล็ก ๆ 2-3 คน หรือ 1 ครอบครัว โดยจัดซื้อตั๋วโดยสาร จองที่พักโรงแรม หามัคคุเทศก์ไว้ให้ ฯลฯ โดยนักท่องเที่ยวกลุ่มเล็ก ๆ นั้นเสียเงินเหมาจำนวนหนึ่งให้แก่บริษัทหรือตัวแทนนำเที่ยว

2. การท่องเที่ยวตามคาบเวลาการท่องเที่ยว

ได้แก่ การท่องเที่ยวตามคาบเวลายาว การท่องเที่ยวตามเวลาสั้น และการท่องเที่ยวแบบเข้าไปเยือนกลับอย่างที WTO เรียกว่า excursion หรือทัศนจร

2.1 การท่องเที่ยวตามคาบเวลายาว ซึ่งถ้าเป็นการท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรมหรือการศึกษาจะหมายถึง การพักอยู่ ณ ที่หนึ่งใดเป็นคาบเวลายาวเป็นสัปดาห์ ๆ หรือเป็นเดือน ถ้าเป็นการท่องเที่ยวเพื่อความสนุก คาบเวลาอาจยาวนานเหมือนกันแต่สถานที่ท่องเที่ยวเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ เช่น อาจใช้เวลา 2-3 เดือนสำหรับท่องเที่ยว 11-12 ประเทศ ในยุโรป เป็นต้น

2.2 การท่องเที่ยวตามเวลาสั้น เป็นการท่องเที่ยวที่จะกินเวลา 2-3 วัน ถึงประมาณ 10 วัน ถ้ามีจำนวนนักท่องเที่ยวแบบนี้มาก ความสำคัญทางเศรษฐกิจก็เป็นเรื่องที่ต้องคิดถึง แต่ในทางสังคมวิทยาแล้วมีความสำคัญมากสำหรับผู้ที่มีโอกาสจะไปเที่ยวพักผ่อนได้นาน ๆ ในปัจจุบันนี้ การท่องเที่ยวประเภทนี้มีนักท่องเที่ยวมากที่สุด

2.3 การท่องเที่ยวแบบทัศนจรหรือที่ WTO เรียกว่า excursion และได้กำหนดบทนิยามว่าเป็นการท่องเที่ยวที่ใช้เวลาไม่เกิน 24 ชั่วโมง และไม่มีการพักค้างคืน การทัศนจรมีความสำคัญเป็นพิเศษสำหรับผู้มีถิ่นที่อยู่ใกล้ ๆ พรหมแดน โดยเฉพาะเมื่ออัตราแลกเปลี่ยนหรืออัตราภาษีให้ความได้เปรียบแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ก็จะมีการทัศนจรข้ามพรหมแดนเพียง เพื่อซื้อสินค้าสำหรับใช้ส่วนตัว การท่องเที่ยวแบบเข้าไปเยือนกลับเป็นส่วนสำคัญยิ่งของการท่องเที่ยวภายในประเทศ

3. การท่องเที่ยวจัดจำพวกตามพาหนะที่ใช้ท่องเที่ยว

หมายถึงการท่องเที่ยวแบบใช้อากาศยาน เรือ รถไฟ รถยนต์ส่วนบุคคล และรถยนต์โดยสารในประเทศที่มีพรหมแดนติดกัน การท่องเที่ยวโดยใช้รถยนต์เป็นพาหนะ เป็นการกระทำกันอย่างเป็นปกติธรรมดาที่เดียว การท่องเที่ยวแบบคาราวานซึ่งประกอบด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลหลายคันคันแต่ละคันบรรทุกนักท่องเที่ยวกลุ่มละ 3-4 คน ซึ่งอาจเป็นเพื่อนหรือสมาชิกในครอบครัว ก็เป็นที่นิยมกันมากในประเทศที่มีพรหมแดนติดกัน การเดินทางท่องเที่ยวข้ามประเทศที่ใกล้ ๆ กับประเทศของนักท่องเที่ยวก็กระทำกันไม่น้อย

4. การท่องเที่ยวแบบเหมาจ่าย (Package Tour)

ปัจจุบันนี้นักท่องเที่ยวนิยมการท่องเที่ยวแบบเหมาจ่ายกันมากพอที่ผู้ดำเนินธุรกิจการที่ท่องเที่ยวจะต้องเอาใจใส่ การท่องเที่ยวแบบเหมาจ่ายหมายถึง การท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวจ่ายเงินจำนวนหนึ่งให้แก่บริษัทนำเที่ยวให้

พอเพียงอย่างน้อยที่สุดสำหรับค่าเดินทาง ค่าที่พักแรม และค่าอาหาร อย่างไรก็ตามก็มีการท่องเที่ยวแบบเหมาจ่ายที่จะเรียกเช่นนั้นได้อย่างเต็มภาคภูมิ ควรจะรวมค่าใช้จ่ายสำหรับรายการพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งไว้ด้วย เช่น การพาชมโบราณสถานหรือสิ่งน่าดู การพาเข้าไนท์คลับ การเช่าเรือใบ ตั๋วละคร หรือโอเปร่า หรืออย่างใดอย่างหนึ่งที่นอกเหนือไปจากปัจจัยแท้ ๆ ของการท่องเที่ยว อันได้แก่การเดินทาง การพักแรม และการกิน การคิดราคาสำหรับการท่องเที่ยวแบบนี้มักจะคิดเป็นรายบุคคลหรือคิดเป็นคู่ต่อหนึ่งห้องคู่ และบางทีก็คิดอัตราพิเศษเพิ่มขึ้นเล็กน้อยสำหรับนักท่องเที่ยว 1 คน ที่ประสงค์จะอยู่ห้องคู่ นักท่องเที่ยวแบบนี้มักจะเป็นคู่บ่าวสาวที่ไปฮันนีมูน หรือสามีภรรยาที่จะไปฮันนีมูนครั้งที่สอง คณะไปเล่นกอล์ฟ คณะไปท่องเที่ยวในวันสุดสัปดาห์ หรือกลุ่มนักท่องเที่ยวกลุ่มไม่ใหญ่ที่จะไปสนุกสนานประเภทเดียวกัน ณ จุดท่องเที่ยวปลายทาง การท่องเที่ยวแบบเหมาจ่ายแทบทั้งสิ้นเป็นงานของบริษัทนำเที่ยว

เหตุจูงใจที่ทำให้คนท่องเที่ยว

ในการเดินทางท่องเที่ยวจากที่หนึ่งไปยังที่หนึ่ง นั้นย่อมมีเหตุจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวต้องการเดินทาง ซึ่งเกิดจากเหตุจูงใจดังต่อไปนี้

1. การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิง

นักท่องเที่ยวเหล่านี้ใช้เวลาหยุดงานเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น เพื่อพบเห็นสิ่งและอุบัติการณ์ใหม่ ๆ เพื่อชมทิวทัศน์อันงดงาม เพื่อพบเห็นขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น เพื่อสงบอารมณ์กับความสงบของชนบท เพื่อสนุกสนานกับความอึกทึกครึกโครมและตีกรามใหญ่โตของเมืองใหญ่และเมืองศูนย์กลาง การท่องเที่ยว และอื่น ๆ ที่มีผลเป็นความสนุกสนานและความบันเทิง นักท่องเที่ยวบางคนไปเที่ยวเพื่อจะได้เปลี่ยนสถานที่พักอาศัยไปเรื่อย ๆ ก็มี บางคนมีความภาคภูมิใจที่จะส่งรูปไปรษณียบัตรของเมืองที่ไปเที่ยวไปให้เพื่อนฝูงเป็นเชิงโอ้อวดว่าได้ไปถึงไหน ๆ ก็มี จะเห็นได้ว่าเหตุที่ทำให้เกิดสุขารมณ์ของการท่องเที่ยวประเภทนี้มีหลายอย่างหลายประการ และในหลายกรณีผสมกันมากกว่า 2-3 อย่างเสียด้วย ยิ่งถ้าเอาอุปนิสัยใจคอ รสนิยม ภูมิหลัง และฐานะการเงินเข้าไปเป็นตัวแปรด้วยแล้ว การท่องเที่ยวเพื่อ สุขารมณ์ยิ่งแปรผันไปอย่างกว้างขวาง ซับซ้อนที่สุด เป็นหน้าที่สำคัญของวิสาหกิจท่องเที่ยวที่จะต้องจัดช้อยบริการให้เป็นไปตามลักษณะปลีกย่อยของการท่องเที่ยวประเภทนี้ให้ดี

2. การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน

นักท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนได้แก่พวกที่ใช้วันหยุดงานเพื่อพักผ่อนโดยไม่ทำอะไร ทั้งนี้เพื่อขจัดความเหน็ดเหนื่อยทั้งหลายทั้งปวง ทั้งทางกายและทางจิตที่เกิดขึ้นในคาบใหม่ บางคนก็อาจไปพักผ่อนเพราะป่วยไข้หรือไม่สบายเล็กน้อย นักท่องเที่ยวพวกนี้มักจะไปพัก ณ ที่ใดที่หนึ่งนานที่สุดเท่าที่จะทำได้ และมักจะเป็นสถานที่ที่ให้ความมั่นใจได้ว่าสงบจริง ๆ เช่น ชายหาดไกล ๆ ผู้คน หรือบนเขาบนดอยห่างไกลจากความจอแจ อึกทึกครึกโครม นักท่องเที่ยวพวกนี้มักจะเอากว๊วอากาศเป็นเกณฑ์ตัดสินใจว่าจะไปท่องเที่ยวที่ไหน เช่น อากาศหนาวเย็น อากาศแห้งแล้ง ลมพัดเฉื่อยฉิวอยู่เป็นนิจ พวกเจ็บไข้โดยโรคนางอย่างอาจเลือกไปเที่ยวพักผ่อนที่ศูนย์บำบัดโรคบางอย่างโดยเฉพาะ เช่น พวกที่เป็นโรคเกี่ยวกับทางเดินของลมหายใจจะเลือกไปพักผ่อน ณ ที่ที่มีความชื้นน้อย ๆ พวกโรคผิวหนังไปพักผ่อนใกล้ ๆ บริเวณบ่อน้ำร้อน เป็นต้น

3. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

นักท่องเที่ยวที่ปรารถนาจะเรียนรู้ศิลปวิทยาการที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ ในสถาบันหรือสถานศึกษามีชื่อเสียง หรือในประเทศที่มีวัฒนธรรมเป็นที่น่าสนใจของเขา ก็จะท่องเที่ยวไปยังประเทศนั้น ๆ เพื่อศึกษาพิจารณาชีวิตความเป็นอยู่ในแง่มนุษยวิทยาและสังคมวิทยา เพื่อชมโบราณสถานที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ เพื่อติดตามความเจริญทางวัตถุและเทคโนโลยีปัจจุบัน เพื่อชมสิ่งศิลปะประณีตในหอศิลป์ เพื่อร่วมในงานมหรพรมและงานฉลองเพื่อชมการแสดงทางศิลปะครั้งสำคัญ ๆ เช่น ดนตรี ละคร ฯลฯ การเดินทางโดยมีเหตุจูงใจดังกล่าวเรียกว่าเป็นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และนักธุรกิจท่องเที่ยวมักจะฉวยเอาเป็นโอกาสเพื่อขายทัวร์เป็นพิเศษเหตุจูงใจอย่างเดียวกันนี้ก็จูงใจให้เกิดการท่องเที่ยวภายในประเทศมากมายเช่นกัน

4. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา

การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาแบ่งได้เป็น 2 ชนิด

4.1 การท่องเที่ยวเพื่อไปชมการแข่งขันกีฬาครั้งใหญ่ ๆ ของโลก เช่นกีฬาโอลิมปิก กีฬา เอเชียนเกมส์ กีฬาแหลมทอง การแข่งขันฟุตบอล มวย กอล์ฟ เทนนิส ฯลฯ การแข่งขันกีฬาเหล่านี้นอกจาก จะดึงดูดพวกนักกีฬาที่เกี่ยวข้องให้ไปชม บางทีผู้ติดตามและผู้สนใจยังตามไปชมกันมากกว่านักกีฬาที่ไปแข่งขัน เสียอีก การแข่งขันกีฬาประจำปีในประเทศไทย ซึ่งย้ายสถานที่แข่งขันไปตามเมืองใหญ่ ๆ นับเป็นการส่งเสริม การท่องเที่ยวอย่างสำคัญ โดยผู้จัดกีฬาเขตอาจไม่รู้ตัวหรือไม่ตั้งใจ และไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันในประเทศหรือ ระหว่างประเทศมักจะมีการแข่งขันกันเป็นเจ้าภาพ เพราะได้เล็งเห็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่จะได้จากการที่คน จำนวนมากไปร่วมเล่นกีฬาและไปชมกีฬา การท่องเที่ยว เพื่อไปเล่นกีฬายังถิ่นที่มีการเล่นกีฬานั้น เช่น ในฤดูหนาวซึ่งมีหิมะตกมากก็ไปเล่นสกี พ้นฤดูมรสุมก็ไปเล่นกอล์ฟในทะเลทรายหรือในหน้าร้อนก็เป็นฤดูปีนเขา และ ในฤดูกาลอื่น ๆ ที่เหมาะสม นักท่องเที่ยวก็จะเข้าป่ายิงสัตว์ ตกปลา ซี่ม้ แมแต่ขับรถเที่ยวเล่นโดยไม่มี จุดหมายปลายทาง

5. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ

ที่จริงการท่องเที่ยวเพื่อประกอบธุรกิจไม่น่าจะนับเข้าเป็นการท่องเที่ยว เพราะขาดปัจจัยที่กล่าวว่าการท่องเที่ยว ต้องเป็นการกระทำอย่างเสรี และมีความตั้งใจที่จะท่องเที่ยว ถ้าถือเคร่งตามทฤษฎีก็น่าจะเป็นเช่นนั้น แต่ที่เป็น ข้อเท็จจริงอยู่นั้นนักท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจแทบทุกคนก็ได้เจียดและจัดเวลาให้เหลือไว้สำหรับการท่องเที่ยวแท้ ๆ ด้วย ซึ่งอาจเป็นเวลาที่ย่างจากการปฏิบัติธุรกิจประจำวัน หรือถือโอกาสอยู่ท่องเที่ยวต่ออีก 2-3 วัน เมื่อสิ้น คาบปฏิบัติธุรกิจแล้ว แต่ในด้านเศรษฐกิจของวิสาหกิจการท่องเที่ยวแล้ว นักท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจได้นำเงินตรา ต่างประเทศมาทิ้งไว้ในประเทศเจ้าบ้านมากเท่า ๆ กับนักท่องเที่ยวประเภทอื่น ๆ นอกจากนั้นถ้าเป็นธุรกิจที่ เกี่ยวกับการเจรจาซื้อขายสินค้า การชมนิทรรศการสินค้า หรือเทคโนโลยี ก็เรียกว่าเป็นการส่งเสริมกิจกรรมเชิง เศรษฐกิจของประเทศเจ้าบ้านโดยตรง

จากการศึกษา ความหมายและองค์ประกอบของการท่องเที่ยว ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาใช้ใน การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย การจัดทำแบบสอบถาม อภิปรายผล และเสนอแนะการทำวิจัยในครั้งต่อไปด้วย

5. ความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism Industry) ซึ่งประกอบด้วยธุรกิจหลายประเภท ทั้งธุรกิจที่ เกี่ยวข้องโดยตรงและธุรกิจที่เกี่ยวข้องทางอ้อม หรือธุรกิจสนับสนุนต่าง ๆ การซื้อบริการของนักท่องเที่ยวชาว ต่างประเทศ ถือได้ว่าเป็นการส่งออกที่มองไม่เห็นด้วยตา (Invisible Export) เพราะเป็นการซื้อด้วย เงินตราต่างประเทศ การผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวซื้อก็ต้องมีการลงทุน ซึ่งผลประโยชน์จะ ตกอยู่ในประเทศ และจะช่วยให้เกิดงานอาชีพอีกหลายแขนง เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ทางด้านสังคม การท่องเที่ยวเป็นการพักผ่อนคลายความตึงเครียด พร้อม ๆ กับการได้ความรู้ความเข้าใจใน วัฒนธรรมที่ผิดแผกแตกต่างออกไปอีกครั้ง อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นแหล่งที่มาของรายได้ในรูปเงินตรา ต่างประเทศ ซึ่งจะมีส่วนช่วยสร้างเสถียรภาพให้กับดุลการชำระเงินได้เป็นอย่างมาก นอกจากนี้ การท่องเที่ยว ยังมีบทบาทช่วยกระตุ้นให้มีการนำเอาทรัพยากรของประเทศมาใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางที่ผู้อยู่ในท้องถิ่นได้ เก็บมาประดิษฐ์เป็น หัตถกรรมพื้นบ้าน ขายเป็นของที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยว ซึ่งสรุปได้ว่าบทบาทและ ความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจและการเมืองมีดังต่อไปนี้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2544 : 1-3)

1. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นมา รายได้จากการท่องเที่ยวได้กลายเป็นรายได้ลำดับที่ 1 เมื่อเทียบกับรายได้จากสินค้าออกอื่น ๆ
2. รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้มาในรูปแบบของเงินตราต่างประเทศ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 การท่องเที่ยวทำรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศ 27,317 ล้านบาทนั้น รายจ่ายจากการเดินทาง

ท่องเที่ยวของคนไทยเป็นเงิน เพียงประมาณ 7,200 ล้านบาท ส่วนที่เกินดุลนี้จึงมีส่วนช่วยแก้ไขการขาดดุลในด้านอื่นได้เป็นอย่างมาก

3. รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นรายได้ที่กระจายไปสู่ประชากรอย่างกว้างขวาง สร้างงานสร้างอาชีพมากมาย และเป็นการเสริมอาชีพด้วยอาชีพที่เกิดต่อเนื่องจากการท่องเที่ยว เช่น การผลิตหัตถกรรมพื้นบ้าน หรือการผลิตอาหารไปป้อนตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ก็จะเป็นอาชีพเสริมที่ทำรายได้เป็นอย่างดี หรือในเมืองท่องเที่ยวก็อาจเป็นผู้นำเที่ยวด้วย

4. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีบทบาทในการสร้างงาน สร้างอาชีพอย่างมากมายและกว้างขวาง เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมบริการที่ต้องใช้คนทำหน้าที่บริการโดยเฉพาะในธุรกิจทางตรง เช่น โรงแรม ภัตตาคาร บริษัทนำเที่ยว

5. การท่องเที่ยวจะมีบทบาทในการกระตุ้น ให้เกิดการผลิตและนำเอาทรัพยากรของประเทศมาใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางไปที่ใดก็จะต้องใช้จ่ายเป็นค่าอาหาร ค่าที่พัก ค่ารถเช่า และหากพักแรมก็จะต้องใช้จ่ายเป็นค่าที่พัก เงินที่จ่ายออกไปนี้ไม่ตกอยู่เฉพาะกับโรงแรม แต่จะกระจายออกไปสู่เกษตรกรรายย่อยต่าง ๆ เมื่อหัตถกรรมพื้นเมืองขายเป็นของที่ระลึกได้ก็จะมีการใช้วัสดุพื้นบ้านมาประดิษฐ์เป็นของที่ระลึก แม้จะเป็นรายได้เล็ก ๆ น้อย ๆ แต่เมื่อรวมกันเป็นปริมาณมาก ๆ ก็เป็นรายได้สำคัญ ซึ่งจะกระตุ้นการผลิตหรือที่เรียกว่า Multiplier Effect ทางการท่องเที่ยวซึ่งอยู่ในลักษณะที่สูงมากเมื่อเทียบกับการผลิตสินค้า หรือ อุตสาหกรรมอื่น ๆ

6. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่มีขีดจำกัดในการจำหน่าย อาจเรียกได้ว่าเป็น Limitless Industry เมื่อเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมอื่น ๆ จากสถิติที่ผ่านมาจำนวนนักท่องเที่ยวนานาชาติของโลกได้มีปริมาณที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว กล่าวคือ เมื่อ พ.ศ. 2493 นักท่องเที่ยวนานาชาติทั่วโลกมีจำนวนเพียง 25 ล้านคน และได้เพิ่มขึ้นเป็น 290 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2527 กระนั้นก็ดี นักวิชาการบางท่านก็ยังเชื่อว่า ปริมาณการท่องเที่ยวที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเป็นแต่เพียงการเริ่มต้นเท่านั้น เพราะว่าการขยายตัวของโลกจะเพิ่มจำนวนขึ้นตลอดเวลา ในขณะที่วิวัฒนาการด้านการขนส่งที่สามารถขนส่งผู้โดยสารได้จำนวนมากทำให้ค่าใช้จ่ายในการเดินทางถูกลง การเดินทางท่องเที่ยวจึงมิได้จำกัดอยู่เฉพาะในกลุ่มผู้มีรายได้สูงดังแต่ก่อนเท่านั้น การท่องเที่ยวถือได้ว่าเป็นเรื่องของความพึงพอใจของแต่ละบุคคล องค์การสหประชาชาติประกาศว่า "การท่องเที่ยวเป็นสิทธิมนุษยชนอย่างหนึ่งที่รัฐพึงสนับสนุน"

7. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวไม่มีขีดจำกัด ในเรื่องการผลิตเพราะไม่ต้องพึ่งดินฟ้าอากาศเหมือนการเกษตรอื่น ๆ ผลผลิตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่เสนอขายให้แก่นักท่องเที่ยว คือ ความสวยงามของธรรมชาติ หาดทราย ชายทะเล ป่าไม้ ภูเขา สภาพอากาศและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เช่น พระบรมมหาราชวัง วัดวาอาราม โบราณสถาน อาคารบ้านเรือนในท้องถิ่น ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นรูปธรรมที่มีความยั่งยืนไม่ผันแปรหรือขึ้นอยู่กับสภาพฝนฟ้าอากาศ ดังเช่นการผลิตด้านเกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรมอื่น ไม่ต้องลงทุนเป็นจำนวนมาก ดังนั้นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงได้รับการสนับสนุน และหันมาใช้อุตสาหกรรมนี้เป็นประโยชน์เพิ่มเติมอาชีพเกษตรกรหรืออุตสาหกรรมที่มีอยู่เดิม นับเป็นความได้เปรียบอย่างมากของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

8. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวช่วยสนับสนุนฟื้นฟู อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณี ซึ่งเป็นสิ่งที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว สังคมไทยเป็นสังคมของชาติเก่าแก่สืบเนื่องมาเป็นพันปีจึงมีวัฒนธรรมระเบียบประเพณี นาฏศิลป์ การละเล่น ฯลฯ ที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่นเป็นมรดกตกทอดที่ควรค่าแก่การนำออกเผยแพร่ฟื้นฟูและอนุรักษ์ไว้

9. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะมีบทบาทในการสร้างสรรค์ความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ เมื่อเกิดการเดินทางท่องเที่ยว จากภูมิภาคหนึ่งไปยังอีกภูมิภาคหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนต่างประเทศ ก็ย่อมหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่จะได้ช่วยสร้างสรรค์ให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ในท้องถิ่นนั้น เช่น โรงแรม ภัตตาคาร สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งก็จะต้องมีผู้ลงทุนในหลาย ๆ ลักษณะ เป็นการสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นเหล่านั้น

10. อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นมาตรการที่ช่วยส่งเสริมความปลอดภัยและความมั่นคงให้แก่พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว เพราะนักท่องเที่ยวจะเลือกเดินทางไปที่จะต้อง มั่นใจว่าจะมีความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ฉะนั้น แหล่งใดที่นักท่องเที่ยวเข้าไปได้ แหล่งนั้นจะต้องมีความปลอดภัยเพียงพออุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีส่วนช่วยเสริมสร้างสันติภาพ สัมพันธไมตรี และความเข้าใจอันดีด้วยเป็นหนทางที่มนุษยต่างสังคมได้พบปะทำความรู้จักและเข้าใจกัน เมื่อประชากรในประเทศเดียวกันมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน โดยการไปมาหาสู่กัน ผลก็คือ ความสามัคคีสมานฉันท์ของคนในชาติ ในทำนองเดียวกันการท่องเที่ยวระหว่างประเทศก็จะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism Industry) ประกอบด้วยธุรกิจหลายประเภท ธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ ธุรกิจด้านการขนส่ง ธุรกิจด้านที่พักและอาหาร ธุรกิจนำเที่ยว และธุรกิจการค้าของที่ระลึก ธุรกิจเหล่านี้จะขายบริการแก่นักท่องเที่ยวโดยตรง และยังมีธุรกิจที่เกี่ยวข้องทางอ้อม เช่น การผลิตสินค้าเกษตรกรรม การผลิตหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นต้น โดยแบ่งความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ดังต่อไปนี้

ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจของประเทศ มีดังนี้

1. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศเป็นจำนวนมาก การท่องเที่ยวสามารถทำรายได้ในรูปของเงินตราต่างประเทศมากเป็นอันดับ 1 เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จากสินค้าออกอื่น ๆ นอกจากนี้รายรับสุทธิในรูปของเงินตราต่างประเทศจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังมีส่วนช่วยให้อุดหนุนเงินของประเทศดีขึ้น

2. รายได้จากการท่องเที่ยวจะมีผลทบทวีคูณในการสร้างรายได้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ผลผลิตส่วนรวมของประเทศมีค่าทวีกว่าสองเท่าตัว

3. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการหมุนเวียน และการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาค เมื่อเกิดการเดินทางท่องเที่ยวเข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยวในชนบทการพัฒนาความเจริญก็จะไปถึงภูมิกษณนั้น ๆ ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ในท้องถิ่น เช่น โรงแรม ภัตตาคาร ร้านค้า สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีผู้ลงทุนในหลาย ๆ รูปแบบ ทำให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ อย่างกว้างขวาง เป็นการสร้างรายได้สู่ประชาชนอย่างแท้จริง

4. การท่องเที่ยวมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการผลิต และนำเอาทรัพยากรของประเทศ โดยเฉพาะของท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในอัตราที่สูง ในรูปของการผลิตสินค้าพื้นเมืองและสินค้าของที่ระลึก ตลอดจนบริการในท้องถิ่นนั้น ๆ

5. การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่สิ้นเปลืองวัตถุดิบ ผลผลิตขายได้ตลอดเวลาสุดแล้วแต่ความเหมาะสมและความสามารถของผู้ขาย

6. การท่องเที่ยวช่วยกระตุ้นให้เกิดการผลิตเป็นวงจรหมุนเวียนภายในประเทศ ทำให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นการลดการว่างงานลง ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้รัฐบาลได้รับรายได้ในรูปของภาษีอากรประเภทต่าง ๆ

ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อสังคม มีดังนี้

1. การท่องเที่ยวมีส่วนในการส่งเสริม ความสัมพันธ์ของมนุษยชาติ ก่อให้เกิดสันติภาพ ความเป็นมิตรไมตรีและความเข้าใจอันดี ระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือน

2. การท่องเที่ยวมีบทบาทในการพัฒนาสร้างสรรค์ความเจริญทางสังคมให้เกิดแก่ท้องถิ่น ทำให้มีการก่อสร้างสิ่งใหม่ ๆ มีการลงทุนทางด้านการผลิตเพื่อรองรับการบริการแก่ผู้มาเยือนท้องถิ่น ทำให้ประชาชนมีรายได้จากการมีงานทำ จึงทำให้อยู่ดีกินดีมีความสุขโดยทั่วกัน

3. การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ความสำนึก และตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนการรักษาเอกลักษณ์ของชาติ ก่อให้เกิดความรู้สึกหวงแหนและรักผืนแผ่นดินที่อยู่อาศัยของตน

4. การท่องเที่ยวช่วยจัดปัญหาความแตกต่างระหว่างเมืองกับชนบท ช่วยจัดปัญหาการหลังไหลและเคลื่อนย้ายเข้ามาหางานทำหรือเสี่ยงโชคในเมืองของประชาชนในชนบท

5. การท่องเที่ยวช่วยให้ประชาชนในชนบทรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์รู้จักใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมาผลิตและประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ในรูปของสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกไว้สำหรับขายผู้มาเยือนเป็นการหารายได้มาจุนเจือครอบครัวเพิ่มขึ้น

ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อการเมือง มีดังนี้

1. การเดินทางท่องเที่ยวก่อให้เกิดความรู้สึกความมั่นคงปลอดภัย เพราะการที่นักท่องเที่ยวจะเลือกเดินทางไปเยือนที่ใด ที่นั้นจะต้องมีความปลอดภัยเพียงพอ

2. การท่องเที่ยวเป็นวิถีทางที่มนุษย์ต่างสังคมจะได้พบปะรู้จักทำความเข้าใจกัน การเดินทางไปมาหาสู่กันภายในประเทศทำให้ได้ รู้จัก คู่ขนานกัน รู้ปัญหา ฟังพาดูอาศัยกัน เป็นการสร้างความรักสามัคคี สมานฉันท์ของคนในชาติ ในทำนองเดียวกัน การเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศจะเป็นการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เสริมสร้างความเข้าใจอันดี ที่จะนำไปสู่ความเป็นเพื่อนร่วมโลกที่จะช่วยสร้างสรรค์สัมพันธไมตรี และความสงบสันติสุข

นโยบายการดำเนินงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

1. ส่งเสริม ชักจูงให้นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเดินทางมาสู่ประเทศไทย เพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเข้าเพิ่มพูนเศรษฐกิจส่วนรวมโดยรีบด่วน

2. ขยายแหล่งท่องเที่ยวให้กระจายไปในท้องถิ่น เพื่อเป็นการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวให้ถึงประชากรในทุกภูมิภาค

3. อนุรักษ์และฟื้นฟูสมบัติวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้คงความเป็นเอกลักษณ์ของไทยไว้ด้วยดีที่สุด

4. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานที่ดี เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาเยือนให้มากขึ้น

5. เพิ่มความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ให้สามารถเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางต่าง ๆ ในประเทศไทย ด้วยความมั่นใจ ในความปลอดภัยของร่างกายและทรัพย์สินของตนและหมู่คณะ

6. ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวของคนไทยภายในประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและเยาวชน เพื่อเป็นการเพิ่มสวัสดิการด้านการท่องเที่ยวแก่คนไทย สร้างกำลังคนที่เป็นคนไทยเข้าทำงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มากที่สุด ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมอันเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

6. ลักษณะของตลาดการท่องเที่ยว

ตลาดการท่องเที่ยวเป็นตลาดบริการที่ลูกค้ามีอิสระในการเลือกบริโภคสินค้าและบริการมากที่สุด องค์ประกอบของตลาดมีลักษณะเฉพาะดังนี้

1. ผู้ซื้อ ได้แก่ นักท่องเที่ยว นักทัศนาจร ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ความต้องการเดินทางท่องเที่ยว และบริโภคสินค้าการท่องเที่ยวมีความยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลงสูงมาก เนื่องมาจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม ราคาการท่องเที่ยว ฤดูกาล สมัยนิยม รสนิยม ทักษะคติ ประสบการณ์ส่วนตัวของ

นักท่องเที่ยว และเหตุการณ์สำคัญอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างกระทันหัน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ แต่อาจสามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าว่าจะมีผลกระทบอะไรบ้างต่อตลาดการท่องเที่ยวและทำให้การวางแผนการตลาดมีความลำบากมากขึ้น ผู้วางแผนงานจำเป็นต้องศึกษา ความต้องการของตลาด (Market Demand) และเตรียมกิจกรรมทางการตลาด เพื่อแก้ไขสถานการณ์ทางการตลาดที่อาจเปลี่ยนแปลงไป

ความต้องการการท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ (Mathieson and Wall. 1996 : 16-17)

1.1 ความต้องการปัจจุบัน (Actual Demand) หมายถึง ความต้องการเดินทางท่องเที่ยว มีความพร้อม และเต็มใจที่จะจ่ายสินค้าและบริการที่กำหนดไว้ในขณะนั้น นักท่องเที่ยวที่มีความต้องการประเภทนี้พร้อมที่จะซื้อสินค้าและบริการ และเดินทางทันที

1.2 ความต้องการที่มีแนวโน้ม (Potential Demand) หมายถึง นักท่องเที่ยวมีแนวโน้มที่จะเดินทาง เพราะมีความต้องการอยู่แล้ว แต่ขาดองค์ประกอบอื่น เช่น เงิน เวลา และการจัดการเพื่อเดินทาง ซึ่งความต้องการแบบนี้สามารถโน้มน้าวให้เป็น Actual Demand ได้โดยอาศัยการพัฒนาการให้บริการและระบบการตลาดของธุรกิจนำเที่ยว

1.3 ความต้องการที่อาจเกิดขึ้นได้ (Deferred Demand) ความต้องการเดินทางท่องเที่ยวอยู่ในส่วนลึกของจิตใจทุกคน แต่ไม่มีความรู้ หรือไม่มีข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ที่น่าสนใจ ความต้องการแบบนี้อาจชักจูงให้เกิดขึ้นได้ โดยอาศัยการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ เทคนิคการขาย การอำนวยความสะดวกในการติดต่อต่าง ๆ ตลอดจนพัฒนาระบบข้อมูล ก็อาจกระตุ้นให้เกิดความต้องการการท่องเที่ยวได้ โดยไม่ยากนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มการเดินทางที่เป็นส่วนตัวมากขึ้น ต้องการที่พักที่สะดวกสบาย เรียบง่าย และสะอาด สนใจกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นลักษณะเฉพาะตัวมากขึ้น เช่น การล่องแพ ใต้เขา ความต้องการการท่องเที่ยวและพักผ่อนมีมากมายหลายรูปแบบและมีความต้องการการใช้จ่ายเงินเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้น

2. ผู้ขาย ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจจัดหาสินค้าและบริการการท่องเที่ยว (Travel Suppliers) ผลิตภัณฑ์ในลักษณะการแปรรูปสินค้าและบริการ เช่น ที่พักในโรงแรม การเดินทางโดยเครื่องบิน การบริการอาหารและเครื่องดื่ม การเข้าชมการแสดงในสถานที่และแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ สินค้าและบริการอื่น ๆ ในสายงานของสินค้าเดียวกัน และขายสินค้าให้แก่กลุ่มผู้ซื้อดังนี้

- ขายตรงให้แก่นักท่องเที่ยว (Direct Sales)
- ขายให้แก่ผู้ผลิตรายการนำเที่ยวแบบเหมาจ่าย (tour Operator)
- ขายให้แก่บริษัทตัวแทนจำหน่าย (Travel Agent)

ผู้ผลิตรายการนำเที่ยวแบบเหมาจ่าย และบริษัทตัวแทนจำหน่ายจะเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน จึงจำเป็นต้องศึกษาและวิจัยเพื่อทำความเข้าใจความต้องการนักท่องเที่ยวและลูกค้ากลุ่มเป้าหมายเป็นอย่างดี ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และจิตวิทยาในการบริโภค มีความรู้ถึงลักษณะและรูปแบบที่แตกต่างกันของการเดินทางท่องเที่ยว และสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ความร่วมมือกันระหว่างธุรกิจ เนื่องจากธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นธุรกิจที่ผสมสินค้าและบริการสายเดียวกันและต่างประเภทเข้าด้วยกัน ความร่วมมือกันระหว่างธุรกิจจะสร้างความมั่นคงให้แก่ธุรกิจในด้านการลงทุน อำนาจการต่อรอง การปรับปรุงคุณภาพของสินค้าและบริการ และการเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกันในรายละเอียดส่วนย่อยอื่น ๆ เช่น การกันที่นั่งของสายการบินไว้ให้แก่ลูกค้าของบริษัทสายการบินที่ร่วมมืออยู่ หรือการให้ห้องพักแก่ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมที่มีความร่วมมือกัน ซึ่งจะทำให้ตลาดการท่องเที่ยวเจริญเติบโต ผู้ซื้อได้รับสินค้าและบริการที่ถูกต้องและยุติธรรม

3. สินค้าและบริการ สินค้าในตลาดการท่องเที่ยว แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

3.1 สินค้าที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ได้แก่ ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติต่าง ๆ เช่น น้ำตก ภูเขา ทะเล เขตรักษาพันธุ์พืช และสัตว์ป่า ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ฯลฯ

3.2 สินค้าที่มนุษย์สร้างขึ้น แบ่งออกเป็นหลายชนิด ได้แก่

3.2.1 สิ่งก่อสร้างที่สำคัญ เช่น อนุสาวรีย์ทางประวัติศาสตร์ วัด โบสถ์ สถานที่สำคัญทางศาสนา ศิลปะ สถาปัตยกรรม พิพิธภัณฑ์ สวนสาธารณะ สวนสนุก ท่าเรือ โครงสร้างพื้นฐาน สิ่ง

3.2.2 สิ่งดึงดูดใจทางด้านวัฒนธรรมและสังคมทั้งรูปธรรมและนามธรรม เช่น ศาสนา ภาษา เทศกาล ประเพณี ศิลปหัตถกรรม สิ่งบันเทิงต่าง ๆ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม อาหาร การแต่งกาย ทัศนคติ ความเชื่อ ฯลฯ

3.2.3 สินค้าและบริการที่อำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวได้แก่ สายการบิน และการขนส่ง ที่พักแรม อาหารและเครื่องดื่ม การจัดนำเที่ยว สินค้าของที่ระลึก กิจกรรมการท่องเที่ยววันทั้ง และพักผ่อน ฯลฯ

ลักษณะเฉพาะของการบริการการท่องเที่ยว

การบริการการท่องเที่ยวมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นการให้บริการแบบใกล้ชิด หรือตัวต่อตัว เช่น พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน ประชาสัมพันธ์ โรงแรม มัคคุเทศก์ การบริการแบบใกล้ชิดจะทำให้ลูกค้าพอใจหรือไม่พอใจทันทีในขณะที่รับบริการ การบริการที่ดี และถูกใจสร้างได้ยาก เพราะขึ้นอยู่กับสภาพอารมณ์และทัศนคติของทั้งผู้ให้และผู้รับบริการ ดังนั้น ผู้ผลิตในตลาดการท่องเที่ยวจึงไม่สามารถควบคุมคุณภาพของการบริการให้คงที่ได้เสมอไป

2. การบริการการท่องเที่ยวจำเป็นต้องเตรียมไว้ล่วงหน้าเป็นเวลานาน ๆ และพร้อมเสมอที่จะให้บริการทันที เมื่อนักท่องเที่ยวมาถึง เช่น ห้องพักรอโรงแรม ถ้าไม่มีผู้มาใช้บริการ การบริการที่เตรียมไว้ก็สูญไปเลย และการเพิ่มการบริการเป็นไปไม่ได้มากนักในกรณีที่เกิดความต้องการอย่างเร่งด่วน

3. การพัฒนาบริการจำเป็นต้องกระทำอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะรูปแบบ ความรวดเร็ว และประสิทธิภาพของการให้บริการ ตลอดจนบุคลากรผู้ให้บริการ เนื่องจากนักท่องเที่ยวจะใช้เวลาในการรับบริการสั้นมาก เช่น การพักผ่อน 1-2 คืน การรับประทานอาหาร 1-2 ชั่วโมง การโดยสารเครื่องบิน 1-12 ชั่วโมง ทั้งนี้อาจใช้บริการพร้อมกัน หรือหมุนเวียนกัน ผู้ให้บริการจึงมีเวลาสั้นมากในการให้บริการอย่างเสมอภาค ถูกต้องและน่าประทับใจ

4. ใช้แรงคนในการให้บริการ ไม่สามารถหรือไม่นิยมเอาเครื่องจักรใด ๆ มาให้บริการแทน จึงเกิดมี ปัญหาแรงงานอยู่เสมอ เช่น คุณวุฒิ คุณสมบัติ ความรู้ความสามารถ และค่าจ้าง เครื่องมือ เครื่องใช้ สำนักงานเป็นเพียงเครื่องมือที่ช่วยให้พนักงานบริการทำงานสะดวกและรวดเร็วขึ้นเท่านั้น

กระแสการท่องเที่ยวของโลกในศตวรรษที่ 21

ในศตวรรษที่ 21 กระแสการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปในลักษณะการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) มากยิ่งขึ้น การท่องเที่ยว การอนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจะดำเนินไปอย่าง สอดคล้องกัน โดยพยายามลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมให้มากที่สุด จุดประสงค์ของการเดินทาง และการเลือกแหล่งท่องเที่ยวเป็นไปตามกระแสอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Green Tourism) ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการ ตัดสินใจเดินทาง "3S" แบบดั้งเดิม คือ Sun Sand Sea จะลดบทบาทลงปัจจัยใหม่ที่มีผลต่อการตัดสินใจ เดินทาง และตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่มีความเกี่ยวเนื่องกับการรักษาสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน (ไร่ไพพรรณ แก้วสุริยะ. 2544 : 1-2) คือ

" S " Security หมายถึง ความปลอดภัยที่รวมถึงภัยธรรมชาติและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

" S " Sanitation หมายถึงความสะอาดปราศจากโรคและมลพิษ ทั้งทางอากาศ น้ำดื่ม และสิ่งปฏิกูล

" S " Satisfaction หมายถึง ความพึงพอใจ ประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวในส่วนของสินค้าทางการท่องเที่ยว โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และด้านการบริการ

นักวิเคราะห์ตลาดการท่องเที่ยวขององค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization) ได้สำรวจนักท่องเที่ยวในสมัยที่โลกไร้พรมแดน พบข้อมูลว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่มีคุณสมบัติดังนี้

1. เมื่อไปเที่ยวยังท้องถิ่นใดแล้ว ประสงค์ที่จะ มีสัมพันธภาพร่วมกันพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สร้างมิตรไมตรีร่วมกัน

2. เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ถือว่าคุณค่าของการเรียนรู้ช่วยเพิ่มพูนคุณภาพชีวิต การเรียนรู้วิถีชีวิต วัฒนธรรมของผู้คนมีความรู้ทางธรรมชาติวิทยา และระบบนิเวศของท้องถิ่นนั้น
3. มีความประทับใจในสุนทรียภาพ สุนกสนาน ตื่นเต้น ช่างซึ้ง แปลกใจ และมีความทรงจำที่ดี กลุ่มที่ชอบวัฒนธรรมมีความสนใจเป็นพิเศษ อาทิ ชมโบราณสถาน การแสดงพื้นบ้าน ดนตรีพื้นบ้าน เรียนรู้ การทำอาหาร
4. มีความอดทน คำนึงถึงคุณภาพชีวิต สุขอนามัย ที่พักสะอาด อาหารมีคุณค่าทางโภชนาการ มีประโยชน์ต่อร่างกาย
5. มีอาชีพมั่นคง ต้องการความปลอดภัยต่อการเดินทาง ประกันชีวิตและทรัพย์สิน
6. มีความอ่อนไหว เพราะบาง มีจิตสำนึกต่อการรักษาคุณค่าคุณภาพสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมท้องถิ่น ห่วงใยต่อการเกิดผลกระทบต่อทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อม
7. มีการเตรียมตัวเดินทาง มีการวางแผนการเดินทางท่องเที่ยวที่ดี เตรียมตัวล่วงหน้า โดยหาข่าวสารจากแหล่งท่องเที่ยวจากหนังสือคู่มือท่องเที่ยว ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และจองการเดินทางโดยผ่านอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ โทรสาร

นอกจากนั้นนักพัฒนาการตลาดท่องเที่ยว (Deutcher Reisebuero and Reiseveranstalter Verband : DRV) ได้วิเคราะห์ว่า การท่องเที่ยวในอนาคตจะต้องมีการดำเนินการตลาดที่เน้นเรื่องสิ่งแวดล้อม (Environment Oriented Marketing) การวางกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยว นับแต่รายการท่องเที่ยว ราคา การสื่อสารและส่งข่าวสารให้นักท่องเที่ยวควรนำเสนอเป็นรายการที่สอดคล้องต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและวัฒนธรรมที่เป็นไปได้อย่างกว้างขวาง การส่งเสริมการตลาดจำเป็นต้องมีความสอดคล้องระหว่างภาพลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมของพื้นที่นั้นด้วย

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนั้น ต้องคำนึงถึงต้นทุนที่เป็นนามธรรม คือ คุณค่าของธรรมชาติ โบราณสถาน ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ร่วมกับต้นทุนที่เป็นรูปธรรม คือ ค่าก่อสร้าง ค่าแรง ค่าบำรุงรักษา ค่าดำเนินการ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ รวมกันเป็นต้นทุนการผลิต ซึ่งมีมาตรฐานตัวชี้วัดทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม อันเป็นมาตรฐานสากลที่ยอมรับกันในตลาดการค้าเสรี และกระแสความต้องการของโลกในศตวรรษที่ 21

7. สถานที่แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในจังหวัดกาญจนบุรี

กาญจนบุรี เป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรทางการท่องเที่ยวหลากหลาย อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศตะวันตก ประมาณ 129 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 19,483.2 ตารางกิโลเมตร ซึ่งใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศ รองจากจังหวัดนครราชสีมาและเชียงใหม่ ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นป่าเขา มีทั้งป่าโปร่งและป่าดิบ มีแม่น้ำสำคัญสองสาย คือ แม่น้ำแควใหญ่ และแม่น้ำแควน้อย ซึ่งไหลมาบรรจบกันบริเวณตัวเมืองกาญจนบุรี อันเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำ แม่กลอง แหล่งก่อเกิดอารยธรรม สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ วัฒนธรรม และสถานที่ที่น่าสนใจอื่นๆ อีกมากมาย

การเดินทาง จากกรุงเทพฯ โดยรถยนต์ส่วนตัวเพียง 1.5 ชั่วโมง ไปตามถนนเพชรเกษม หรือถนนพระบรมราชชนนี ผ่าน นครชัยศรี นครปฐม บ้านโป่ง ท่ามะกา ท่าเรือ ท่าม่วง เข้าสู่อำเภอเมืองกาญจนบุรี ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 323 หรือจะใช้บริการรถโดยสารประจำทางหรือรถไฟ ก็สะดวกสบาย การเดินทางภายในจังหวัด โดยใช้บริการรถประจำทางสี่ล้อ (สองแถว) หรือรถรับจ้าง เช่น รถมอเตอร์ไซด์, รถสองแถว หรือ เรือ หากต้องการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภออื่นๆ สามารถใช้บริการรถประจำทางจากสถานีขนส่ง กาญจนบุรีมีอาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับสหภาพเมียนมาร์ (พม่า), จังหวัดตาก และอุทัยธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดราชบุรี และ นครปฐม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดสุพรรณบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับสหภาพเมียนมาร์

การปกครอง กาญจนบุรี แบ่งออกเป็น 13 อำเภอ ซึ่งแต่ละอำเภอมีระยะทางห่างกัน ดังนี้

อำเภอเมือง - อำเภอไทรโยค	50	กม.
อำเภอเมือง - อำเภอสังขละบุรี	215	กม.
อำเภอเมือง - อำเภอบ่อพลอย	45	กม.
อำเภอเมือง - อำเภอพนมทวน	24	กม.
อำเภอเมือง - อำเภอเลาขวัญ	98	กม.
อำเภอเมือง - อำเภอท่ามะกา	30	กม.
อำเภอเมือง - อำเภอทองผาภูมิ	145	กม.
อำเภอเมือง - อำเภอศรีสวัสดิ์	130	กม.
อำเภอเมือง - อำเภอหนองปรือ	75	กม.
อำเภอเมือง - อำเภอห้วยกระเจา	60	กม.
อำเภอเมือง - อำเภอท่าม่วง	13	กม.
อำเภอเมือง - อำเภอด่านมะขามเตี้ย	30	กม.

กิจกรรมท่องเที่ยวที่น่าสนใจในจังหวัดกาญจนบุรี

เดินป่าศึกษาธรรมชาติ มีสถานที่หลายแห่งที่เปิดให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสบรรยากาศธรรมชาติอย่างใกล้ชิด อาทิ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถพักผ่อนค้างคืนในอุทยานได้ โดยมีบ้านพัก สถานที่กางเต็นท์ พร้อมห้องน้ำ และห้องสุขาไว้บริการภายในบริเวณอุทยาน นักท่องเที่ยวจะได้ชมความงามของน้ำตก ถ้ำ ที่ธรรมชาติได้สรรค์สร้างไว้อย่างงดงาม ท่ามกลางไม้ป่านานาพันธุ์

ล่องเรือ ล่องแพ การล่องเรือ ล่องแพ เป็นการเช่าเหมาลำ/หลัง หากมีจำนวนผู้โดยสารน้อย อัตราค่าใช้จ่ายต่อคนก็จะสูง จึงขอแนะนำให้เดินทางเป็นหมู่คณะ โดยเรือ/แพ มีด้วยกัน 5 แห่งหลักๆ ได้แก่ บริเวณแม่น้ำหน้าเมืองกาญจนบุรี บริเวณน้ำตกไทรโยคใหญ่ บริเวณอ่างเก็บน้ำเขื่อนวชิราลงกรณ บริเวณอำเภอสังขละบุรี บริเวณอ่างเก็บน้ำเขื่อนศรีนครินทร์ และรีสอร์ตบางแห่งที่จัดบริการล่องเรือ/แพ ในอัตราค่าบริการเรือล่อง ตั้งแต่ 500 – 2000 บาท /ลำ ขึ้นอยู่กับระยะเวลา และเวลา สำหรับแพล่อง ตั้งแต่ 2,500 – 4,500 บาท ขึ้นอยู่กับขนาดและประเภทของแพ โดยจะแบ่งแพล่องเป็น 2 ประเภท คือ แพล่องชมธรรมชาติ และแพเรือหรือคาราโอเกะ ซึ่งสามารถล่องแพเพียง 3-5 ชั่วโมง หรือ พักค้างคืนบนแพก็ได้

ตกปลา แหล่งตกปลาที่ได้รับความนิยม คือ บริเวณอ่างเก็บน้ำศรีนครินทร์และเขื่อนวชิราลงกรณ โดยสามารถเช่าเรือ/แพ จากรีสอร์ตต่างๆ ที่อยู่เหนือเขื่อนทั้ง 2 แห่ง ไปยังแหล่งตกปลาได้ หรือตกปลาบริเวณที่มีบริการแพล่อง ซึ่งการตกปลานับเป็นกีฬาจิตใจความอดทน ทั้งยังได้ออกแรงในขณะเยือกับปลา จึงเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายส่วนใหญ่ปลาที่ได้จากแม่น้ำในกาญจนบุรี ได้แก่ ปลาชะโด ปลากะสูบ ปลาคัง เป็นต้น

ผจญภัย ขี่ช้าง ล่องแก่ง เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ตื่นเต้น ท้าทาย ได้รับประสบการณ์แปลกใหม่ที่น่าประทับใจ อีกทั้งยังได้ชมทิวทัศน์สัมผัสความงดงามของธรรมชาติในเวลาเดียวกันอีกด้วย สถานที่จัดกิจกรรมขี่ช้าง ล่องแก่ง (ถ่อแพไม้ไผ่/แคนู) ส่วนใหญ่จะอยู่ใน อ.ไทรโยค อ.ทองผาภูมิ อ.สังขละบุรี และเส้นทางไปน้ำตกเอราวัณ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้นักท่องเที่ยวจะต้องติดต่อล่วงหน้าก่อนการเดินทางหรือทำกิจกรรมกับผู้ประกอบการหรือบริษัทนำเที่ยวที่จดทะเบียนถูกต้อง

กีฬาอล์ฟ กาญจนบุรีเป็นจังหวัดที่มีสนามกอล์ฟที่สวยงามได้มาตรฐานสากล 18 หลุม 72 พาร์ เป็นจำนวนมาก เพื่อรองรับนักกอล์ฟ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศนอกจากนี้ยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกมากมาย อาทิ โรงแรม คลับเฮาส์ โปรซิอป แคนดี้ กอล์ฟคาร์ท บริการเช่าอุปกรณ์กอล์ฟ เป็นต้น

ท่องเที่ยวโดยรถไฟ เที่ยวไปตามรอยประวัติศาสตร์ รำลึกถึงสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เส้นทางรถไฟสายมรณะ สะพานข้ามแม่น้ำแคว ชมธรรมชาติสองข้างทางรถไฟและตื่นเต้น หวาดเสียวกับการเดินทางช่วงเลียบ

เขาโค้งมรณะ ที่ด้านล่างเป็นแม่น้ำแควน้อย บริเวณถ้ำกระแซ อันเป็นจุดที่สวยงามที่สุดของการเดินทาง และไปสิ้นสุดที่สถานีรถไฟน้ำตก ซึ่งอยู่ห่างจากน้ำตกไทรโยคน้อย ประมาณ 2 กม.

กิจกรรมอื่นๆ อาทิ ชิม้ำ ปั่นจักรยานชมทิวทัศน์ / เสือภูเขา แค้มป์ปิ้ง ดูนก ฯลฯ งานเทศกาลประเพณี

งานอดีตเรือนรองบ้านหนองขาว จัดขึ้นในช่วงเทศกาลสงกรานต์ 13-15 เมษายน ของทุกปี ณ วันอินทาราม ต.หนองขาว เป็นงานเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ท้องถิ่นของชาวบ้านหนองขาว เช่น ขบวนแห่สงกรานต์อันยิ่งใหญ่ ของแต่ละหมู่บ้าน การสาธิตทำขนมพื้นบ้าน การละเล่นพื้นบ้าน การแข่งขันวัวลาน การประกวดเทพีสงกรานต์ และกิจกรรมบันเทิงต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแสดงละครพื้นบ้านหรือที่เรียกกันว่า วัฒนธรรมบันเทิง เรื่อง "ไต้บุญทองบ้านหนองขาว" ที่ได้นำวิถีชีวิตวัฒนธรรมพื้นบ้านของชาวลำปางหนองขาว มาร้อยเรียงเป็นละครได้อย่างน่าติดตาม และกิจกรรมพิเศษหากนักท่องเที่ยวที่เดินทางเป็นหมู่คณะสนใจชมการแสดงในโอกาสพิเศษอื่นๆ เมื่อเดินทางมาท่องเที่ยวยังกาญจนบุรี เพื่อเป็นกิจกรรมยามค่ำก่อนเข้าพัก

เทศกาลอาหาร งานลอยกระทง วันชาวเรือชาวแพ กาญจนบุรี จัดขึ้น ในช่วงวันลอยกระทงของทุกปี ประมาณ 3-5 วัน โดยนำกิจกรรมเด่นๆ 3 ประเภท มารวมไว้ในงานเดียว โดยในช่วงกลางวันจัดเป็นการแข่งขันเรือยาวท้องถิ่น แคนู ณ บริเวณแม่น้ำแควใหญ่ หน้าเมืองกาญจนบุรี สำหรับในช่วงกลางคืนจัดเป็นงานเทศกาลอาหาร ณ บริเวณศาลา 60 พรรษา ซึ่งได้รวบรวมอาหารและของฝากจากร้านอาหาร โรงแรม และร้านของฝากต่างๆ พร้อมทั้งการประกวดอาหาร บาร์เทนเดอร์ และกิจกรรมสนุกสนานอีกมากมาย พิเศษในคืนวันเพ็ญเดือน 12 จัดให้มีประเพณีลอยกระทง และการประกวดนางนพมาศ

งานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแควจังหวัดกาญจนบุรีได้จัดงานนี้ขึ้นเป็นประจำทุกปี ในราวปลายเดือนพฤศจิกายน ถึง ต้นเดือนธันวาคม เพื่อรำลึกถึงความสำคัญของการสร้างทางรถไฟสายมรณะและสะพานข้ามแม่น้ำแควซึ่งเป็นเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 มีการแสดงนิทรรศการทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี การแสดงพื้นบ้าน การออกร้านของหน่วยราชการ การจำหน่ายสินค้าต่างๆ สวนสนุก กิจกรรมบันเทิงมากมาย และการแสดงแสงเสียงบริเวณ สะพานข้ามแม่น้ำแคว ที่จะพาท่านย้อนอดีต เรียนรู้ประวัติศาสตร์ ตื่นเต้นกับระบบแสงเสียงเร้าใจ สวยงามตระการตา

อำเภอเมืองกาญจนบุรี

สะพานข้ามแม่น้ำแคว

อนุสรณ์สถานที่โด่งดังไปทั่วโลก เป็นส่วนหนึ่งของทางรถไฟสายมรณะ สร้างขึ้นโดยแรงงานของเชลยศึกสัมพันธมิตร โดยการควบคุมของกองทัพญี่ปุ่น ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 สร้างข้ามแม่น้ำแควใหญ่ ที่ ตำบลท่ามะขาม ห่างจากตัวเมืองไปทางทิศเหนือตามเส้นทางสาย 323 ประมาณ 4 กม. แล้วแยกซ้ายไปอีก 870 ม.

สุสานกาญจนบุรี(ดอนรัก)

อยู่เยื้องสถานีรถไฟกาญจนบุรี ห่างจากตัวเมืองออกไปทางเหนือประมาณ 1.5 กม. เป็นสุสานของเชลยศึกสัมพันธมิตรที่เสียชีวิตในระหว่างสร้างทางรถไฟสายมรณะ สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 มีเนื้อที่กว้างขวาง จัดสถานที่ไว้ได้อย่างสวยงามและเรียบง่าย บรรจุศพทหารเชลยศึก 6,982 หลุม

พิพิธภัณฑ์สงครามอักษะและเชลยศึก

หรือพิพิธภัณฑ์สงครามวัดใต้ ตัวอาคารสร้างเป็นกระท่อมไม้ไม่จำลองแบบค่ายเชลยศึกในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นที่เก็บรวบรวมภาพวาดภาพถ่าย ตลอดจนเครื่องมือ เครื่องใช้ อาวุธปืนและลูกกระสุนที่ใช้ในสมัยนั้น พิพิธภัณฑ์นี้ตั้งอยู่ในบริเวณวัดไชยชุมพลชนะสงคราม (วัดใต้) เปิดให้เข้าชมทุกวัน 08.30-17.00 น. ค่าเข้าชมคนไทย 10 บาท ชาวต่างประเทศ 30 บาท

สุสานเขาปูน (ช่องไก่)

บริเวณนี้เคยเป็นที่ตั้งค่ายเชลยศึกขนาดใหญ่ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 อยู่ห่างจากริมฝั่งแม่น้ำแควน้อย ประมาณ 20 ม. และห่างจากตัวเมืองประมาณ 2 กม. โดยข้ามสะพานสมเด็จพระสังฆราชญาณสังวร ที่ทำน้ำหน้าเมือง สุสานนี้มีขนาดเล็กกว่าสุสานดอนรัก งามสงบ บรรจุศพเชลยศึกรวม 1,750 หลุม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นทหารอังกฤษ

วัดถ้ำเขาปูน

บริเวณนี้เคยเป็นที่ตั้งของค่ายเชลยศึกขนาดใหญ่ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 มีถ้ำขนาดกลางอยู่ในบริเวณวัด ซึ่งภายในมีพระพุทธรูปองค์ใหญ่ประดิษฐานอยู่ ด้านหลังวัดติดริมน้ำ มีพระสังกัจจายน์องค์ใหญ่อยู่บนยอดเขา ตั้งอยู่เลยสุสานช่องไก่ ไปประมาณ 2 กม. ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี ประมาณ 6 กม.

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ (สวนหิน)

ตั้งอยู่ในบริเวณวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ต.ทุ่งนาคราช มีเนื้อที่ 600 ไร่ บริเวณโดยรอบมีหินงอกหินย้อยขนาดใหญ่ลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ตั้งเรียงรายอยู่เป็นจำนวนมากอย่างเป็นระเบียบ และได้สร้างสถานที่พักผ่อนหย่อนใจไว้สำหรับนักท่องเที่ยว เส้นทางที่ใกล้ที่สุด คือ ขับรถไปทางทำน้ำหน้าเมืองข้ามสะพานสมเด็จพระสังฆราชญาณสังวร จะผ่านสุสานช่องไก่ วัดถ้ำเขาปูน แล้วเลี้ยวเข้าไปในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี ระยะทางประมาณ 9 กม.

วัดถ้ำมังกรทอง

เหตุที่ได้ชื่อว่าวัดถ้ำมังกรทองนั้นเนื่องมาจาก มีถ้ำขนาดเล็กอยู่บนยอดเขา โดยบันไดทางขึ้นมีราวบันไดทั้ง 2 ข้าง เป็นรูปมังกรสองตัวขนาดใหญ่ ขนานกันไปจนสุดทางที่ปากถ้ำ บันไดทั้งหมดมี 95 ขั้น ที่ตรงปากถ้ำมีหินใหญ่ทำเป็นหน้าสิงโตคู่หน้าเกรงขาม วัดถ้ำมังกรทองมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายเกี่ยวกับการแสดงลอยตัวโนน้ำ ที่เรียกกันว่า “แม่ชีลอยน้ำ” โดยเสียค่าเข้าชม (ทำบุญ) 10บาท/คน ทั้งนี้การแสดงดังกล่าว ไม่มีกำหนดเวลาการแสดงที่แน่นอนขึ้นอยู่กับจำนวนผู้ชม ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองประมาณ 7 กม. รถมอเตอร์ไซด์หรือรถจักรยานสามารถข้ามแพขนานยนต์จากท่าเรือชุกโดนในตัวเมืองกาญจนบุรี หรือรถยนต์ใช้เส้นทางแยกหน้าศาลากลางจังหวัดไปประมาณ 5 กม.

ต้นจามจุรียักษ์

ต้นจามจุรี หรือต้นก้ามปูยักษ์ มีอายุมากกว่า 100 ปี ขนาด 10 คนโอบ แผ่กิ่งก้านสาขาใหญ่โตสวยงาม ร่มรื่นครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 1 ไร่ 2 งาน 4 วา ซึ่งมีเหลือให้เห็นน้อยมากในปัจจุบัน ต้นไม้ยักษ์นี้ขึ้นอยู่ในพื้นที่ของกองการสัตว์และเกษตรกรรมที่ 1 (กองผสมสัตว์) อยู่เลยวัดถ้ำมังกรทองไปประมาณ 13 กม. ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรีประมาณ 20 กม.

ค่ายฝึกเปิดเขาชนไก่

เป็นค่ายฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ที่เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมเป็นหมู่คณะพร้อมสนุกกับกิจกรรมทดสอบกำลังใจของทหาร อาทิ กระโดดหอ ยิงปืน ไต่เชือกข้ามลำน้ำ นันทนาการเชื่อมความสัมพันธ์ และยังมีที่พักไว้บริการอยู่ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี ประมาณ 20 กม. ไปตามถนนสาย 3199 กาญจนบุรี-เอราวัณ

อุทยานประวัติศาสตร์สงคราม 9 ทัพ

ก่อตั้งขึ้น ณ ทุ่งลาดหญ้า ต.ช่องสะเดา เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านประวัติศาสตร์เกี่ยวกับสงคราม 9 ทัพ สงครามครั้งยิ่งใหญ่และสำคัญระหว่าง ไทย-พม่า ในสมัยรัชกาลที่ 1 พ.ศ. 2328 โดยมีหอสังเกตการณ์ดูจำลองเหตุการณ์ และอาคารศึกษาประวัติศาสตร์ พื้นที่โดยรอบจัดตกแต่งไว้อย่างสวยงาม อยู่ห่างจากตัวเมืองประมาณ 40 กม. โดยใช้เส้นทาง 3199 กาญจนบุรี-เอราวัณ แล้วเลี้ยวซ้ายตรงหลัก กม. ที่ 24 เปิดให้ชมทุกวัน ตั้งแต่ 09.00 – 16.00 น. ค่าเข้าชม 20 บาท

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเก่า

เป็นสถานที่แห่งแรกในประเทศไทยที่ขุดพบหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับมนุษย์หินยุคก่อนประวัติศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. 2506 หลักฐานที่ปรากฏอยู่ ได้แก่ โครงกระดูกมนุษย์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องปั้นดินเผา และเครื่องประดับในยุคหิน ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี ประมาณ 35 กม. ไปตามทางหลวงหมายเลข 323 สาย

กาญจนบุรี-ไทรโยค แล้วแยกซ้ายไปบ้านเก่าเปิดให้ชมทุกวัน เว้นวันจันทร์ อังคารและวันหยุดนักขัตฤกษ์ ตั้งแต่เวลา 09.00 – 16.00 น. ค่าเข้าชม คนไทย 10 บาท คนต่างชาติ 30 บาท

อำเภอไทรโยค

อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์

หรือที่นิยมเรียกกันว่า "ปราสาทเมืองสิงห์" เป็นโบราณสถานที่มีศิลปะการก่อสร้างในยุคลพบุรีตอนปลายประมาณ พุทธศตวรรษที่ 16-18 ตัวปราสาทล้อมรอบด้วยกำแพงศิลาแลง ภายในมีเนื้อที่ 800 ไร่ อยู่ห่างจากพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติบ้านเก่า 8 กม. หรือห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี 43 กม. โดยใช้เส้นทางสาย 323 กาญจนบุรี-ไทรโยค บริเวณ กม. ที่ 15 จะมีทางแยกเข้าปราสาทเมืองสิงห์อีก 7 กม. เปิดให้ชมทุกวัน ตั้งแต่ 09.00-16.30 น. ค่าเข้าชมคนไทย 10 บาท คนต่างชาติ 40 บาท

ถ้ำกระแซ

เป็นที่เคยเป็นที่พักของเชลยศึกเมื่อครั้งสร้างเส้นทางรถไฟสายมรณะจากไทยไปพม่า ซึ่งเป็นทางรถไฟสายประวัติศาสตร์ สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ภายในถ้ำมีพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประดิษฐานอยู่ ตัวถ้ำอยู่ติดกับทางรถไฟสายมรณะ (ปัจจุบันสิ้นสุดที่สถานีน้ำตก) และอยู่ติดกับแม่น้ำแควน้อย ซึ่งเป็นบริเวณที่มีทิวทัศน์งดงามมาก อยู่ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรีประมาณ 55 กม. สามารถเดินทางได้โดยรถไฟ หรือรถยนต์ ไปตามถนนสาย 323 กาญจนบุรี - ไทรโยค

ถ้ำสวรรค์วังบาดาล (ถ้ำวังบาดาล)

เป็นถ้ำซึ่งค้นพบโดยชาวบ้านอำเภอไทรโยค ตั้งอยู่ที่ ต.ท่าเสา ห่างจากน้ำตกไทรโยคน้อยประมาณ 3 กม. อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเอราวัณ เป็นถ้ำขนาดเล็กแต่ลึกมาก ปากถ้ำเป็นช่องเล็กๆ เข้าไปได้ทีละคน จากการสำรวจพบว่าถ้ำแห่งนี้มีทั้งหมด 7 ชั้น แต่ละชั้นจะมีความลาดชันและหินงอกหินย้อยสลับซับซ้อน มีชื่อเรียกไปตามจินตนาการของผู้พบเห็น โดยชั้นที่ 7 เป็นชั้นสุดท้ายจะมีแอ่งน้ำกว้างประมาณ 10 ม. มีปลาเผือกสีขาวอาศัยอยู่มากมาย

น้ำตกไทรโยคน้อย

หรือน้ำตกเขาวง เป็นน้ำตกชั้นเดียวที่สวยงามร่มรื่น ซึ่งจะมีน้ำตกมากในช่วงฤดูฝน (กรกฎาคม-พฤศจิกายน) แต่ฤดูแล้งน้ำจะน้อย ตั้งอยู่ริมถนนสาย 323 กาญจนบุรี-ทองผาภูมิ ห่างจากตัวเมืองประมาณ 60 กม. ซึ่งจะมีรถไฟจากกรุงเทพฯ หรือจากตัวเมืองกาญจนบุรี ถึงสถานีรถไฟน้ำตกทุกวัน แล้วนั่งรถสองแถวต่อไปยังตัวน้ำตกอีก 2 กม. หรือใช้บริการรถประจำทางหมายเลข 8203 จากสถานีขนส่งกาญจนบุรี

ถ้ำละว้า

ค้นพบโดย นายผิน ดอกเข็ม เมื่อปี พ.ศ. 2496 ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำแควน้อย คนละด้านกับทางรถยนต์ ห่างจากริมน้ำขึ้นไปบนเขาประมาณ 50 ม. ภายในถ้ำกว้างขวางใหญ่โตมาก แบ่งเป็นห้องต่างๆ เช่น ห้องท้องพระโรง ห้องดนตรี ห้องม่าน ห้องพระปราสาท ซึ่งแต่ละห้องมีหินงอกหินย้อยงดงามมาก มีรูปทรงแตกต่างกันออกไป บ้างเหมือนเหลือบ ม่านโรงละคร บ้างมีประกายระยิบระยับราวกับรอยด้วยกากเพชรนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางโดยเรือเช่าเหมาลำจากท่าเรือปากแควงควรเข้าชมก่อนเวลา 17.00 น.

ช่องเขาขาด

หรือช่องไฟนรก เป็นส่วนหนึ่งของทางรถไฟสายมรณะที่เชยศึกในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ตัดเจาะภูเขาหินให้เป็นช่องทางรถไฟผ่านได้ ด้วยมือซึ่งปราศจากเครื่องมืออันทันสมัย โดยมีการเดินทางลงไปชมช่องทางรถไฟแห่งความทรงจำนั้น ตั้งอยู่บริเวณ กม.ที่ 66 ในพื้นที่ ทรป.กลางห่างจากตัวเมืองกาญจน์ ประมาณ 80 กม. โดยรัฐบาลออสเตรเลียได้จัดตั้งพิพิธภัณฑสถานขึ้น ซึ่งเป็นสถานที่จัดแสดงมินิเรียเตอร์และรวบรวมข้อมูลภาพถ่าย ชาวของเครื่องใช้ระหว่างการสร้างทางรถไฟ พิพิธภัณฑสถานนี้จัดไว้อย่างสวยงาม เปิดให้ชมทุกวัน 09.00 – 16.00 น.

น้ำตกไทรโยคใหญ่

หรือน้ำตกเขาโจน เพราะสายน้ำที่ตกลงมาจากหน้าผาสู่แม่น้ำแควน้อยแรงมาก ราวกับกระโจนลง น้ำตกไทรโยคใหญ่จะมีน้ำตลอดปี แต่น้ำจะแรงมากในฤดูฝน ตั้งอยู่ในบริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติไทรโยค ซึ่งมีเนื้อที่ 312,500 ไร่ ประกาศเป็นอุทยานฯ เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2523 เป็นน้ำตกที่มีชื่อเสียงมาก เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.5) เคยเสด็จประพาส ณ น้ำตกแห่งนี้ ห่างจากตัวเมืองกาญจน์ 104 กม. การเดินทางเข้าถึงได้โดยทางรถยนต์หรือทางเรือ บริเวณที่ทำการอุทยานฯ มีบริการร้านอาหาร แพพัก แพล่อง เรือเช่า สถานที่กางเต็นท์ ติดต่อบ้านพักได้ที่กองอุทยานฯ

ถ้ำดาวดิงส์

ตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำแควน้อย คนละด้านกับทางรถยนต์ ห่างจากริมฝั่งแม่น้ำขึ้นไปบนเขาประมาณ 1 กม. ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อย รูปร่างเหมือนโคมระยະบ้าง เหมือนพระปรางค์บ้าง เหมือนเจดีย์บ้าง วิจิตรพิสดารงดงาม การเดินทางสามารถเดินทางโดยเรือจากท่าเรือปากแซง หรือน้ำตกไทรโยคใหญ่ หรือ ทางรถยนต์โดยขับเลยทางเข้าอุทยานแห่งชาติไทรโยคไป แล้วเลี้ยวซ้ายไปทางวัดถ้ำดาวดิงส์อีก 3 กม. ควรติดต่อเจ้าหน้าที่ป่าไม้ก่อนเข้าชม

อำเภอทองผาภูมิ

น้ำพุร้อนหินดาด

หรือน้ำพุร้อนกุยม้ง เป็นน้ำพุร้อนจากธรรมชาติประมาณ 45-55 องศาเซลเซียส ค้นพบโดยทหารญี่ปุ่นในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 และได้สร้างเป็นบ่อซีเมนต์ ขึ้น 2 บ่อ นักท่องเที่ยวสามารถลงเล่นแช่น้ำในบ่อได้ และยังมีธารน้ำเย็นไหลอยู่ด้านข้างบ่อน้ำร้อนอีกด้วย ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมือง 130 กม. ไปตามถนนสายกาญจนบุรี - ทองผาภูมิ แล้วเลี้ยวตรงบริเวณ กม.ที่ 107 เข้าไปอีก 1 กม.

น้ำตกผาดาด

เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี 140 กม. แต่สามารถเดินทางเข้าไปถึงได้โดยใช้เส้นทางสาย 323 กาญจนบุรี-ทองผาภูมิ ถึง กม.ที่ 105 จะมีทางแยกขวาไปอีก 10 กม. น้ำตกนี้มี 3 ชั้น สายน้ำจะไหลตกลงมาจากหน้าผาสู่ถ้ำหล่นลงมาตามชั้นหินปูน น้ำจะมากในช่วงฤดูฝน บรรยากาศร่มรื่น มีต้นไม้ปกคลุมอยู่ทั่วบริเวณ

น้ำตกผาสวรรค์

เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ที่สวยงามและยังคงความสมบูรณ์ของธรรมชาติอยู่มาก มีทั้งหมด 7 ชั้น ชั้นสูงสุดสูงประมาณ 80-100 ม. อยู่ห่างจากตัวเอง 155 กม. ไปตามถนนสาย 323 โดยเลี้ยวตรงบริเวณ กม.ที่ 110 เข้าไปประมาณ 15 กม. เลี้ยวขวาบริเวณดินลูกรังอีก 13 กม. หรือใช้เส้นทางเชื่อมต่อกับน้ำตกผาดาด แล้วเดินเท้าต่ออีก 40 นาที จึงถึงตัวน้ำตก ควรใช้รถยนต์ขับเคลื่อนสี่ล้อ

เขื่อนวชิราลงกรณ

เดิมชื่อเขื่อนเขาแหลม เป็นเขื่อนหินทิ้ง ดาดหน้าด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง 92 เมตร ความยาวสันเขื่อน 1,019 เมตรกั้นลำน้ำแควน้อยเป็นเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำ ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี 153 กม. และด้วยบริเวณเหนือเขื่อนมีทิวทัศน์สวยงามจึงมีแพพัก แพล่องอยู่มากมาย อยู่บริเวณเลยทางเข้าเขื่อนไป 3 กม. นักท่องเที่ยวสามารถเช่าล่องเรือ/แพ เทียวในทะเลสาบเหนือเขื่อนได้ อาทิ ล่องเรือไปชมกระซังปลาบึก และเกาะมะพร้าวกะทิ

น้ำตกนางครวญ

เป็นน้ำตกหินปูนขนาดใหญ่มีทั้งหมด 7 ชั้น ร่มรื่นและสวยงามมาก ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรีประมาณ 190 กม. ไปตามถนนสาย 323 ทองผาภูมิ-สังขละบุรี เลี้ยวขวาที่หลัก กม.ที่ 26 (แยกพุทธโค) เข้าไปอีกประมาณ 15 กม. เมื่อถึงหมู่บ้านทุ่งนางครวญ จะมีทางแยกเข้าน้ำตกอีก 3 กม. สภาพถนนไม่ดีควรใช้รถยนต์ขับเคลื่อน 4 ล้อ และต้องเดินเท้าต่ออีก 1 กม. จึงถึงน้ำตกชั้นแรก ควรติดต่อว่าจ้างชาวบ้านนำทาง

อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าห้วยเขย่งและป่าเขาช้างเผือก มีเนื้อที่ประมาณ 700,000 ไร่ อยู่ห่างจากอำเภอทองผาภูมิไปทางทิศตะวันตก ประมาณ 60 กม. ตามทางหลวง 3272 มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ แต่จะต้องเดินทางโดยเท้าเข้าไป เช่นน้ำตกจ๊อกกระดิ่น น้ำตกเจ็ดมิตร น้ำตกบิเต็ง เป็นต้น และต้องติดต่อกว่าจ้างชาวบ้านเป็นผู้นำทาง น้ำตกเหล่านี้อยู่ในเขตตำบลปิล็อก ซึ่งเดิมเป็นเหมืองแร่ดีบุก วุลแฟรม ตั้งอยู่พรมแดนไทย-พม่า อุดมด้วยป่าดิบ ปกคลุมด้วยหมอกเกือบตลอดปี มีจุดชมวิวกวทัศน์ที่สวยงามมาก การเดินทางแม้ว่าเส้นทางจะลาดยาง แต่เป็นทางขึ้นเขาและมีดโค้งหักคอกอยู่มาก จึงต้องระวัง

อำเภอสังขละบุรี

น้ำตกเกริงกระเวีย

เป็นน้ำตกขนาดเล็กที่มีสายน้ำไหลลดหลั่นมาตามชั้นหินปูน ซึ่งมีต้นไม้อุดมอยู่หนาแน่น ร่มรื่นสวยงามอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาแหลม อยู่ติดริมถนนสาย 323 ทองผาภูมิ-สังขละบุรี ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรีประมาณ 180 กม. เหมาะสำหรับเป็นจุดพักรถระหว่างการเดินทางไป อ.สังขละบุรี

น้ำตกไถช่องถอง

เป็นน้ำตกขนาดกลาง ไหลลงสู่ทะเลสาบเขื่อนเขาแหลม สภาพป่าสมบูรณ์ ร่มรื่น จะสวยงามในฤดูฝนถ้าฤดูแล้งน้ำจะแห้ง ตั้งอยู่บริเวณถนนสาย 323 ทองผาภูมิ-สังขละบุรี ก่อนถึงน้ำตกเกริงกระเวียเล็กน้อย กม. ที่ 32 จะมีทางแยกเลี้ยวไปอีกประมาณ 1.5 กม. และเดินเท้าต่ออีก 600 ม.

อุทยานแห่งชาติเขาแหลม

มีพื้นที่ครอบคลุมท้องที่อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอสังขละบุรี สภาพเป็นป่าเขาและอ่างเก็บน้ำเขื่อนเขาแหลม เป็นต้นน้ำของแม่น้ำแควน้อย ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 509,16.25 ไร่ ประกาศให้เป็นอุทยานฯ เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี ประมาณ 190 กม. มีสถานที่สำหรับกางเต็นท์พักแรม แต่นักท่องเที่ยวต้องนำอุปกรณ์มาเอง

น้ำตกกระเต็งเจ็ง

อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาแหลม เป็นน้ำตกขนาดกลางมี 23 ชั้นปกคลุมด้วยดงเฟิร์น ดงไม้ใหญ่ และมีต้นไม้นานาพันธุ์ขนาดยักษ์ขนาด 13 คนโอบ โดยเฉพาะชั้นที่ 16 นั้นมีขนาดใหญ่และสวยงามมาก เมื่อน้ำรถจอด ณ ที่ทำการอุทยานเขาแหลม แล้วจะต้องเดินเท้าต่อไปอีกประมาณ 4 ชั่วโมง จึงจะถึงตัวน้ำตกการเที่ยวชม ควรติดต่อผู้นำที่มีความชำนาญทางของอุทยานฯ ก่อนเดินทาง

น้ำตกตะเคียนทอง

เป็นน้ำตกที่มีสายน้ำไหลลดหลั่นลงมาจำนวนมากเป็นแอ่งน้ำกว้างใหญ่ ถูกปกคลุมด้วยป่าไม้ ดงหายาไม้ยืนต้นนานาพันธุ์ ห่างจากเมืองกาญจนบุรี 250 กม. ตั้งอยู่บนเส้นทางไปด่านเจดีย์สามองค์จะมีป้ายบอกทางแยกเลี้ยวเข้าน้ำตกอีกประมาณ 9 กม. แล้วเดินเท้าต่ออีกประมาณ 40 นาที สู่ตัวน้ำตกชั้นแรก

ถ้ำสวรรค์บันดาล

เป็นถ้ำที่มีหินงอกหินย้อยสลับซับซ้อน มีอาณาเขตกว้างขวางแบ่งเป็นห้องโถงต่างๆ มีหินงอก หินย้อยรูปทรงต่างๆ คล้ายรอยด้วยกากเพชร เป็นประกายสวยงามมาก ตั้งอยู่บนเส้นทางไปด่านเจดีย์สามองค์ ก่อนถึงด่านฯ 3 กม. จะมีทางแยกเลี้ยวเข้าถ้ำอีก 1 กม. บริเวณถ้ำมีสำนักสงฆ์ตั้งอยู่ นักท่องเที่ยวสามารถสอบถามเส้นทางจากพระสงฆ์ได้

ด่านเจดีย์สามองค์

กั้นพรมแดน ไทย - พม่า เป็นช่องทางเดินทัพที่สำคัญในการทำสงครามระหว่างไทยกับพม่า เดิมเรียกว่า หินสามกอง เพราะสมัยโบราณเมื่อชาวบ้านผ่านไปมาบริเวณนี้ก็จะนำหินมาวางไว้เพื่อถวายสักการะนานเข้าก็เป็นหินกองใหญ่ ต่อมาปี 2472 จึงได้ก่อสร้างเป็นเจดีย์ นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปชมตลาดพญาตองงูในประเทศพม่าได้ อยู่ห่างจากกาญจนบุรี 240 กม. ก่อนถึงตัว อ.สังขละบุรี 4 กม. แล้วแยกต่อไปอีก 18 กม.

สะพานมอญ

เป็นสะพานไม้ที่ยาวที่สุดในประเทศไทย สร้างเพื่อให้ประชาชนที่อยู่ในตัวอำเภอสังขละบุรีกับหมู่บ้านชาวมอญได้เดินทางไปมาติดต่อกันอยู่ใกล้กับวัดวังกวีเวการาม

วัดวังกวีเวการาม

อยู่ห่างจากเมืองกาญจนบุรี 225 กม. มีวิหารริมแม่น้ำเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปหินอ่อนอันงดงาม และเป็นที่จำพรรษาของหลวงปู่ศุขตมะ ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของชาวไทย ชาวกะเหรี่ยง และชาวมอญ

อำเภอศรีสวัสดิ์

น้ำตกเอราวัณ

ตั้งอยู่ในอุทยานแห่งชาติเอราวัณ ครอบคลุมเนื้อที่ประมาณ 343,735 ไร่ ซึ่งได้ประกาศเป็นอุทยานฯ เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2518 เอราวัณเป็นน้ำตกที่มีชื่อเสียงมานาน มีขนาดใหญ่และสวยงามมาก ต้นน้ำเกิดจากลำห้วยมองไล่ไหลผ่านลงมาจากยอดเขาและผาสูง 2,200 ม. แบ่งเป็น 7 ชั้น แต่ละชั้นมีลักษณะเป็นแอ่งสามารถเล่นน้ำได้ อยู่ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี 65 กม. โดยใช้เส้นทาง 3199 กาญจนบุรี-ศรีสวัสดิ์ หรือรถประจำทางเบอร์ 8170 จากสถานีขนส่งกาญจนบุรี ติดต่อบ้านพักอุทยานฯ

เขื่อนศรีนครินทร์

อยู่ห่างจากตัวเมือง 70 กม. และห่างจากน้ำตกเอราวัณ 5 กม. เป็นเขื่อนหินถมแกนดินเหนียวที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย กั้นแม่น้ำแควใหญ่เป็นเขื่อนเอนกประสงค์ที่อำนวยความสะดวกในด้านการชลประทาน การลดยุทกภัยการผลิตกระแสไฟฟ้า และการประมง บริเวณสันเขื่อนเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และชมทิวทัศน์อันสวยงามเหนือเขื่อนที่เป็นทะเลสาบกว้างใหญ่ มีบริการบ้านพัก ร้านอาหาร เรือล่อง

สวนเวลารำลึก

อยู่ภายในเขื่อนศรีนครินทร์ สร้างขึ้นมาเพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงเจริญพระชนมายุครบ 90 พรรษา เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2533 เป็นสวนประติมากรรมบอกเวลาบนลานกว้างในพื้นที่ 30 ไร่ เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจว่าเวลาเป็นของมีค่า สัญลักษณ์จึงเป็นนาฬิกาแดดและลานรอบนาฬิกาแดดเป็นประติมากรรมคอนกรีตเสริมเหล็ก ทางเข้าจะเป็นบ่อน้ำพุขนาดใหญ่ บริเวณโดยรอบจะมีที่นั่งเพื่อชมวิทิวทัศน์ที่สวยงามของเขื่อนฯ

ถ้ำพระธาตุ

อยู่ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี 76 กม. โดยอยู่เลยน้ำตกเอราวัณไปทางทิศเหนือประมาณ 12 กม. ภายในถ้ำมีหินโปร่งแสง หินงอก หินย้อยเป็นรูปทรงต่างๆ วิจิตรงดงามมาก และนับเป็นถ้ำที่สวยงามมากแห่งหนึ่งในกาญจนบุรีควรติดต่อเจ้าหน้าที่ป่าไม้ก่อนเข้าชมและควรเดินทางถึงถ้ำนี้ก่อน 15.00 น.

ถ้ำนมมิต

เป็นถ้ำขนาดใหญ่แบ่งเป็นหลายห้องมีหินงอกหินย้อยรูปทรงต่างๆ แปลกตาและสวยงามมาก ตั้งอยู่ก่อนถึงน้ำตกห้วยแม่ขมิ้น ประมาณ 10 กม. แล้วเลี้ยวไปทางวัดถ้ำนมมิตอีก 2 กม. และเดินเท้าต่ออีกประมาณ 300 ม. และห่างกันไปอีกประมาณ 4 กม. ยังมีถ้ำใหญ่อีก 3 ถ้ำ ได้แก่ ถ้ำน้ำมุด ถ้ำพระปรางค์ และถ้ำพระโค ควรติดต่อผู้นำชม หรือติดต่อเจ้าหน้าที่ของทางอุทยานฯ เขื่อนศรีนครินทร์ การเดินทางควรใช้รถกระบะหรือรถยนต์ขับเคลื่อน 4 ล้อ

น้ำตกห้วยแม่ขมิ้น

ตั้งอยู่ใกล้ทะเลสาบเขื่อนศรีนครินทร์ ในเขตอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 953,500 ไร่ และได้ประกาศเป็นอุทยานฯ เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2524 ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี ประมาณ 108 กม. และ 50 กม. จากน้ำตกเอราวัณ ห้วยแม่ขมิ้นเป็นน้ำตกหลายชั้นที่สวยงามมากมีน้ำตลอดทั้งปี สามารถเดินทางไปได้หลายเส้นทาง ทางรถยนต์ควรใช้รถยนต์ขับเคลื่อน 4 ล้อ ผ่านทางถ้ำพระธาตุ ทางเรือจากท่าเรือบ้านท่ากระดานหรือโดยใช้รถขับเคลื่อน 4 ล้อ แพขนานยนต์ที่ห้วยแม่ละมุน

อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ (ถ้ำธารลอด)

มีเนื้อที่ 36,875 ไร่ ประกาศเป็นอุทยานฯ เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2523 ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี 97 กม. มีสถานที่ที่น่าสนใจหลายแห่งอาทิ ถ้ำธารลอดน้อย น้ำตกไตรตรีงษ์ ถ้ำธารลอดใหญ่ น้ำตกธารเงิน น้ำตกธารทอง เขาสุวรรณค้อหล่น เป็นต้น เส้นทางเดินป่าแบ่งเป็น 2 ทาง เส้นทางแรกคือ ถ้ำธารลอดน้อย มีหินงอกหินย้อยสวยงาม มีลำธารที่ไหลผ่านทะเลสาบที่ชื่อว่า "ลำกระพริย" เมื่อเดินต่อไปอีก 1.5 กม. จะถึงน้ำตกไตรตรีงษ์ และอีกราว 1 กม. จะถึงถ้ำธารลอดใหญ่ อีกเส้นทางหนึ่งเป็นทางเดินไปยังน้ำตกธารเงิน และน้ำตกธารทอง ระยะทางรวม 1.8 กม. น้ำตกธารเงินมี 7 ชั้น เดินจากที่ทำการอุทยานฯ ถึงน้ำตกชั้นแรก 25 นาที อุทยานนี้ แม้จะอยู่ในเขต อ.ศรีสวัสดิ์ แต่ใช้เส้นทาง อ.บ่อพลอย โดยออกจากตัวเมืองกาญจนบุรีขับรถตรงไปตามถนนสาย กาญจนบุรี-ลาดหญ้า 7 กม. แล้วเลี้ยวขวาเข้าเส้นทาง 3086 ผ่าน อ.บ่อพลอย ไปยังตลาดหนองปรือ ไปต่ออีก 19 กม. จึงถึงถ้ำฯ บริเวณอุทยานฯ มีสถานที่กางเต็นท์และบ้านพักไว้บริการ

อำเภอบ่อพลอย

สวนสัตว์เปิดซาฟารีปาร์ค

เป็นสวนสัตว์เปิด ซึ่งสามารถชมบรรดายนกเข้าไปชมและให้อาหารสัตว์นานาชนิดที่หาดูได้ยากได้อย่างใกล้ชิด พักผ่อนชมสวนผีเสื้อ สวนดอกไม้ ดินแดนสนุกสนานกับการแสดงน่ารักๆ อาทิ โชว์ช้าง โชว์จระเข้ โชว์สุนัข และกิจกรรมอื่นๆ อีกมากมาย อยู่ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี ประมาณ 35 กม. ใช้เส้นทาง 3086 กาญจนบุรี-บ่อพลอย เปิดให้เข้าชมทุกวัน ตั้งแต่ 09.00 -17.00 น

อำเภอท่ามะกา

พระแท่นดงรัง

เป็นวัดโบราณ มีแท่นหินขนาดใหญ่ที่ชาวบ้านเชื่อกันว่าเป็นพระแท่นศักดิ์สิทธิ์ที่พระพุทธเจ้าทรงประสูติ และเสด็จดับขันธปรินิพพานที่นี่ อีกทั้งยังเป็นทีประดิษฐานรอยพระพุทธบาททำจากไม้ขนาดใหญ่แห่งเดียวในเมืองไทย ซึ่งทุกๆ ปีจะมีงานนมัสการอย่างยิ่งใหญ่ในช่วงกลางเดือนสี่ของไทย นอกจากนี้ยังมีพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านอีกด้วย อยู่ห่างจากตลาดท่าเรือ 10 กม.

โบราณสถานพงตึก

มีหลักฐานที่สำคัญที่ทำให้เชื่อว่ากาญจนบุรี เป็นที่ตั้งของเมืองที่เคยเจริญรุ่งเรืองสมัยโบราณนับพันปีสมัยทวารวดี (ประมาณพุทธศตวรรษที่ 6-7) เนื่องจากกรมศิลปากร และดร.เวลส์ ผู้แทนสมาคมค้นคว้าวัตถุโบราณจากประเทศอินเดียได้ขุดพบโบราณวัตถุสมัยอมราวดีและทวารวดีเป็นจำนวนมากที่พงตึก เช่น ตะเกียงสัมฤทธิ์โรมัน พระพุทธรูป ฯลฯ อยู่ห่างจากเมืองกาญจนบุรี ไปทางใต้ 38 กม. แล้วเลี้ยวไปทางวัดดงสัก

อำเภอท่าม่วง

วัดถ้ำเสือ

ตั้งอยู่ที่ ต.ม่วงชุม ทางเข้าวัดต้องฝ่าตัวเขื่อนแม่กลอง (ชื่อเดิมคือ เขื่อนวชิราลงกรณ) แล้วเลี้ยวขวาไปประมาณ 4 กม. วัดนี้อยู่บนยอดเขามีพระพุทธรูปปางประทานพรขนาดใหญ่ มีพุทธลักษณะที่งดงามมาก และพระอุโบสถอัฐมุขเป็นลักษณะทรงไทยมีลวดลายสวยงาม นอกจากนี้ยังมีเจดีย์สูงเสียดฟ้า ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเดินหรือใช้ลิฟต์ขึ้นไปนมัสการพระบรมสารีริกธาตุที่ประดิษฐานอยู่ชั้นบน

วัดถ้ำเขาน้อย

อยู่ติดกับวัดถ้ำเสือ วัดนี้ประดับประดาด้วยสิ่งก่อสร้างต่างๆ มีความสวยงามสะดุดตา ด้วยศิลปะแบบจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่งหินบนยอดเขา ซึ่งเมื่อนักท่องเที่ยวขึ้นไปข้างบนแล้ว จะสามารถมองเห็นทัศนียภาพอันสวยงามของเมืองกาญจนบุรี ระยะทางห่างจากตัวเมืองประมาณ 18 กม.

วัดบ้านถ้ำ

ตั้งอยู่ที่ ต.เขาน้อย ห่างจากวัดถ้ำเสือไปทางตัวเมืองกาญจนบุรี ประมาณ 5 กม. โดยใช้เส้นทางสายในถนนเลียบริมแม่น้ำแม่กลอง ทางขึ้นถ้ำเป็นบันไดเล็กเข้าไปในปากมังกรตัวใหญ่ ภายในถ้ำมีหินงอกลักษณะคล้ายผู้หญิง เชื่อว่าเป็น "นางบัวคลี่" ภรรยาของขุนแผน ตำนานประวัติศาสตร์เรื่องขุนช้างขุนแผน ที่เล่าขานต่อกันมาช้านาน และบนยอดเขายังมีถ้ำที่มีหินงอกหินย้อยสวยงามอยู่อีกหลายถ้ำ

อำเภอพนมทวน

พระโพธิสัตว์กวนอิม (วัดทุ่งสมอ)

เป็นพระโพธิสัตว์กวนอิมองค์ใหญ่ที่มีลักษณะงดงามมาก ประดิษฐานอยู่ภายในบริเวณวัดทุ่งสมอ ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรีไปทางทิศตะวันออก ตามทางหลวงหมายเลข 324 ประมาณ 15 กม. นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวยังสามารถนมัสการพระสังกัจจายน์ และพระประธานภายในอุโบสถที่สวยงามของวัดทุ่งสมอได้อีกด้วย

โบราณสถานบ้านดอนเจดีย์

ตั้งอยู่ที่บ้านดอนเจดีย์ ห่างจากวัดทุ่งสมอ ประมาณ 3 กม. กรมศิลปากรได้ทำการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2525 พบโครงกระดูกในบริเวณนี้หลายร้อยโครง ตลอดจนดาบโบราณ กรามช้าง และเครื่องม้า ฯลฯ เป็นจำนวนมาก รวมไปถึงซากเจดีย์สมัยกรุงศรีอยุธยาอยู่ด้วย จากหลักฐานที่ขุดพบทำให้เชื่อว่าบริเวณนี้เคยเป็นสนามรบในการทำยุทธหัตถีสมัยอยุธยา

พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

ตั้งอยู่ใกล้กับโบราณสถานดอนเจดีย์ โดยเมื่อปี พ.ศ. 2542 จังหวัดกาญจนบุรีและประชาชนผู้มีจิตศรัทธาทั่วประเทศได้บริจาคเงินสมทบทุนสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงประทับช้าง ไว้เพื่อเป็นอนุสรณ์สถาน ให้ปวงชนชาวไทยได้ถวายสักการะรำลึกถึงพระมหากษัตริย์องค์ที่ทรงพระปรีชาสามารถได้รับชัยชนะในการทำสงครามยุทธหัตถี สามารถปกป้องเอกราชของชาติไทยไว้ได้ในสมัยกรุงศรีอยุธยา

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดกาญจนบุรี

จังหวัดกาญจนบุรี มีสวนองุ่นไร้เมล็ดที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ 2 แห่ง ได้แก่ไร่องุ่นซานเมือง ตั้งอยู่ที่ ต.สิงห์ อ.ไทรโยค ตรง กม.ที่ 15 ปากทางเข้าอุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ (ด้านหลังบิมน้ำมีบางจาก) ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี 37 กม. ไปตามถนนสาย กาญจนบุรี-ไทรโยค (323) เป็นไร่องุ่นพันธุ์ที่ไม่มีเมล็ดรสชาติอร่อย ปลูกบนเนื้อที่ 20 ไร่ นักท่องเที่ยวและผู้สนใจสามารถเข้าไปเยี่ยมชมและเดินเลือกตัดผลสดๆ จากไร่ได้ด้วยตนเอง ซึ่งช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเที่ยวชมคือ ช่วงที่ออกผลประมาณเดือน มีนาคม - เมษายน และปลายเดือน ตุลาคม - พฤศจิกายน อีกแห่งคือสวนองุ่นภูมร 2 ตั้งอยู่ที่ 143/2 หมู่บ้านวังดั่ง ถ.ลาดหญ้า-ศรีสวัสดิ์ (3199) ใกล้กับสนามกอล์ฟฟินิกโกะ ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี ประมาณ 21 กม. เป็นสวนองุ่นขนาดใหญ่ ปลูกองุ่นพันธุ์ต่างประเทศหลายพันธุ์ บนเนื้อที่กว่า 60 ไร่ ด้วยระบบทันสมัยครบวงจร ติดแม่น้ำแควใหญ่ ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเดินไปเที่ยวชมและเลือกซื้อองุ่นสดๆ จากต้นและผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น ไวน์องุ่นรสนุ่มน้ำองุ่นไร้คุณน

ตั้งอยู่ที่ ต.หนองกุ่ม อ.บ่อพลอย ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี ประมาณ 35 กม. ไปตามถนนสายกาญจนบุรี-บ่อพลอย (3086) เป็นสวนเกษตรแบบผสมผสาน สวนผักปลอดสารพิษ และโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นานาชนิด อาทิ น้่านมข้าวโพด ไวน์กระเจี๊ยบ น้ำผัก กล้วย/ขนุน อบแห้งอาหารชีวจิตเพื่อสุขภาพ ฯลฯ บนพื้นที่ 150 ไร่ ด้วยเครื่องจักรทันสมัย สร้างอาชีพให้ชุมชนท้องถิ่น ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมสวนเกษตร ชมขั้นตอนการผลิตได้อย่างใกล้ชิด และเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้

สวนอรอนงค์ชวนชม

ตั้งอยู่ตรงข้ามอานามย์ตลาดเขต อ.พนมทวน ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรีประมาณ 40 กม. ไปตามถนนสายกาญจนบุรี-สุพรรณบุรี (324) เป็นสวนเพาะพันธุ์ต้นชวนชมที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดกาญจนบุรี บนพื้นที่ 40 ไร่ มี

ชวนชมหลากหลายพันธุ์ให้ดอกชวนชมสีสดสวยงาม นักท่องเที่ยวและผู้สนใจสามารถเข้าเยี่ยมชมและเลือกซื้อชวนชมพันธุ์ดีไปปลูกเป็นไม้ดอกประดับบ้านได้

จากการศึกษา แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในจังหวัดกาญจนบุรี ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย การจัดทำแบบสอบถาม อภิปรายผล และเสนอแนะการทำวิจัยในครั้งต่อไปด้วย

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนาวรัตน์ พลายน้อย และคณะ (2538 : บทคัดย่อ) เป็นการศึกษาถึงเรื่องพฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยว ด้วยวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ การพักผ่อน เยี่ยมญาติ และปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา แหล่งท่องเที่ยวที่ไปมากเรียงตามลำดับ คือ ศูนย์การค้า ตลาดในเมือง วัด ภูเขา น้ำตก ทะเล และเกาะ โดยสิ่งจูงใจที่สำคัญในการท่องเที่ยว คือ ผลพลอยได้จากการทำงานอื่น ๆ และอาศัยช่วงเวลาที่มียังท่องเที่ยวไปด้วย รองลงมาคือ ค่าชวนของเพื่อนและญาติโดยจัดกลุ่มนักท่องเที่ยวได้ตามระดับอายุ ดังนี้ คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวที่อายุน้อยจะไปทัศนศึกษามากกว่ากลุ่มกลางคนจะไปประชุมสัมมนามากกว่า และกลุ่มสูงอายุจะไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนามากกว่า

ยุทธนา หวังสัมพันธ์ (2542:บทคัดย่อ) เป็นการศึกษาถึงเรื่องพฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศและความคิดเห็นที่มีต่อโครงการอะเมซิ่งไทยแลนด์ของนิสิต นักศึกษา พบว่า เกณฑ์ที่สำคัญในการที่ใช้ในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างพบว่าเกณฑ์เรื่อง สภาพของแหล่งท่องเที่ยว เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด กลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่มีการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวด้วยตนเองหรือมีส่วนร่วม โดยพฤติกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มนิสิต มักใช้พาหนะประเภท รถยนต์ส่วนบุคคล พักแรมในสถานที่ที่เป็นโรงแรมสูงที่สุด และจะเดินทางท่องเที่ยวประมาณ 7 - 8 คน โดยจะท่องเที่ยวในระยะเวลาประมาณ 2 - 3 วัน

ชัชชนันท์ เปลี่ยนดี (2542: บทคัดย่อ) เป็นการศึกษาถึงเรื่องพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของนิสิต นักศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีวัตถุประสงค์หลักในการท่องเที่ยวคือ เพื่อพักผ่อน และสัมผัสธรรมชาติ นิยมเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยการไปกันเองกับกลุ่มเพื่อน 6 - 10 คน ใช้เวลาประมาณ 3 - 4 วัน ส่วนใหญ่ชอบแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศประเภททะเล และกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศประเภทเดินป่าศึกษาธรรมชาติมากที่สุด

วิบูลย์ วงศ์กุลธนกิจ (2538: บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยวประเภทแพ ในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ร้อยละ 95 ของนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่า ปัญหาการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ที่เดิมเป็นปัญหาสำคัญที่สุด รองลงมาได้แก่ เสียงรบกวน น้ำเสีย การจอดแพ และปัญหาด้านกิจกรรม สิ่งอำนวยความสะดวก การให้บริการและดูแลด้านสวัสดิการความปลอดภัยไม่เพียงพอ

สุรีพร ภัทรพรานันท์ (2541: บทคัดย่อ) ศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ระดับปานกลางมีความรู้เรื่องเป้าหมาย วัตถุประสงค์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากกว่าความรู้เรื่องการจัดการ การมีส่วนร่วมของประชาชน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เชิงบวก ระดับปานกลางถึงสูง โดยมีทัศนคติต่อการให้สิ่งแวดล้อมศึกษาในทิศทางบวกสูงสุด นอกจากนี้ยังพบว่า ทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แตกต่างกันตามสถานภาพสมรส การศึกษา ความรู้การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แต่ไม่แตกต่างกันตามภูมิฐานะ เพศ อายุ อาชีพ การจัดการได้รับข่าวสาร ประสบการณ์การมีส่วนร่วมด้านสิ่งแวดล้อม จำนวนครั้งของท่องเที่ยวต่อปีและลักษณะการท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งระดับ 0.5

เขาวรี เจริญสวัสดิ์ (2543: บทคัดย่อ) ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการใช้ประโยชน์อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เพื่อนันทนาการ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อทรัพยากรธรรมชาติในระดับปานกลางร้อยละ 61.3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ อายุและความคาดหวังต่อการพักผ่อนหย่อนใจ โดยกลุ่มที่มีอายุน้อยมีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มอายุมาก กลุ่มที่มีความ

คาดหวังต่อการพักผ่อนหย่อนใจในระดับสูงมีความพึงพอใจมากกว่า กลุ่มที่มีความคาดหวังปานกลางและต่ำ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการในระดับปานกลางร้อยละ 51.9

ธงชัย ฐิติวิริยะ (2541: บทคัดย่อ) ศึกษาอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศปี พ.ศ.2530 - 2540 ได้วิเคราะห์ลักษณะการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวมีอายุระหว่าง 26 - 45 ปี ส่วนใหญ่รับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างบริษัทเอกชน มีรายได้อยู่ในช่วง 5,000 - 9,999 บาท และ 15,000 - 19,999 บาท เป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากภาคกลางและกรุงเทพมหานคร มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวระหว่าง 1,000 - 9,999 บาท นิยมพักตามโรงแรม บ้านญาติหรือบ้านเพื่อน วัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวคือ เป็นการเยี่ยมเยียนญาติหรือเพื่อนและเพื่อการพักผ่อน ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยว 1 - 4 วัน การเที่ยวมีทั้งเพียงคนเดียว เกี่ยวกับเพื่อนและครอบครัว สาเหตุที่เที่ยวเพราะมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม

สมชาติ สกฤตยะนันท์ (2533: บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ของการแสวงหาข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวไทย พบว่า นักท่องเที่ยวโดยกลุ่มตัวอย่างมีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุอยู่ระหว่าง 21 - 30 ปี สถานภาพสมรสเป็นโสด ผู้ที่สมรสแล้วมักแยกครอบครัวไปครอบครัวเดียว การศึกษาระดับปริญญาตรี แต่ละอาชีพมีจำนวนใกล้เคียงกัน มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 4,021 - 9,659 บาท การแสวงหาข่าวสารด้านการท่องเที่ยวให้ความสนใจข้อมูล ก่อนการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมอยู่ระดับปานกลางเป็นส่วนมาก สื่อโทรทัศน์ บริษัททัวร์ ททท. และสื่อบุคคล เป็นสื่อที่นักท่องเที่ยวมีความเห็นว่าให้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวในระดับปานกลาง ส่วนสื่อวิทยุและหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่ให้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวน้อยและนิตยสารเป็นสื่อที่นักท่องเที่ยวไทยมีความเห็นว่าให้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวในระดับมาก สถานที่ที่จะเดินทางไปเป็นปัจจัยที่นักท่องเที่ยวโดยให้ความสำคัญมากที่สุดใน การตัดสินใจด้านการท่องเที่ยวสื่อบุคคลคือสื่อที่นักท่องเที่ยวใช้ประกอบการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุด

ณรงฤทธิ์ หวังพัฒนาณชัย (2546: บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการและความพึงพอใจการท่องเที่ยวแบบผจญภัยของนักท่องเที่ยวไทย กรณีศึกษาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายกพบว่า นักท่องเที่ยวไทยเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่อายุ 25 - 29 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นพนักงานบริษัทเอกชน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านประชาสัมพันธ์จากการบอกปากต่อปาก สาเหตุการเดินทางเพื่อสัมผัสธรรมชาติ เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว มีความพึงพอใจในกิจกรรมท่องเที่ยวทางทหารอยู่ในระดับพอใจอย่างมาก คือ ได้ผจญภัยกับสิ่งแปลกใหม่ในชีวิต และพฤติกรรมการท่องเที่ยวแบบผจญภัยของนักท่องเที่ยวไทยมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในกิจกรรมท่องเที่ยวทางทหารในระดับสูงและทิศทางเดียวกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ ความพึงพอใจของผู้บริโภคในธุรกิจบริการนั้น ขึ้นอยู่กับส่วนประสมการตลาด 7 ประการ (7 Marketing Tools) ของ สิริวรรณ เสรีรัตน์ (2541) นอกจากนี้ จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ เนาวรัตน์ และคณะ (2538) พบว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลตัดสินใจท่องเที่ยวมี 3 องค์ประกอบสำคัญคือ ค่าใช้จ่ายสำหรับการท่องเที่ยว เวลาสำหรับการท่องเที่ยว และการตั้งใจสำหรับการท่องเที่ยว

โดยสรุป ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อธุรกิจ 3 ประการ คือ ก่อให้เกิดนักท่องเที่ยวรายใหม่ สร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางกลับมาเที่ยวอีก และหากสร้างความไม่พอใจแก่นักท่องเที่ยวก็จะส่งผลเสียต่อการท่องเที่ยวและผู้เกี่ยวข้องอย่างมาก และสิ่งที่ให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจนั้นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง ขึ้นอยู่กับแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ที่เข้าไปท่องเที่ยว ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้พิจารณาใช้ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทย ที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีทั้ง 5 ประเภท มาใช้เป็นปัจจัยตัวแปรต้น (Independent Variables) ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ

1. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
2. แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์
3. แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น

4. แหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับเทศกาล / งานประเพณี

5. กิจกรรมนันทนาการ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทดสอบว่าปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ จะเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี หรือไม่อย่างไร

บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากร

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ปี 2545 จำนวน 4,632,772 คน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2546)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยนี้ คือ มุ่งศึกษาเลือกเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ในจุดท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยม และกระจายตามแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ การกำหนดขนาดตัวอย่างใช้วิธีเปิดตาราง Yamane (Taro Yamane. 1967 : 886) ได้ขนาดตัวอย่าง 400 คน และสำรองไว้ 5 % ของกลุ่มตัวอย่างได้เท่ากับ 20 คน รวมขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 420 คน โดยมีค่าความเคลื่อนในการประมาณไม่เกิน $\pm 5\%$ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % หรือการคำนวณหาขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรดังนี้

(นนทบุรี) ๒๕๔๕

$$\text{จากสูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

	เมื่อ	n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
		N	แทน	จำนวนหน่วยประชากรทั้งหมด
		e	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญ
แทนค่า n	=	$\frac{4,632,772}{[1 + (4,632,772) (0.05)^2]}$		
	=	400		
สำรอง 5 %	=	400 × 1.05	=	420 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างโดยไม่คำนึงถึงความน่าจะเป็น (Non Probability Sampling) กล่าวคือ ผู้วิจัยไม่ทราบความน่าจะเป็นของแต่ละคนที่จะถูกเลือกเข้าเป็นตัวอย่าง ดังนั้น การสุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Judgement Sampling) โดยจะทำการเก็บข้อมูล ณ จุดท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 7 แห่ง และเลือกเก็บข้อมูลเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทยเท่านั้นเพื่อให้ได้ขนาดตัวอย่างอันเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด 420 คนดังนี้

อุทยานแห่งชาติเอราวัณ	จำนวน	60	คน
อุทยานแห่งชาติไทรโยค	จำนวน	60	คน
อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์	จำนวน	60	คน

อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ	จำนวน	60	คน
สะพานข้ามแม่น้ำแคว	จำนวน	60	คน
เขื่อนศรีนครินทร์	จำนวน	60	คน
แพหน้าเมืองกาญจนบุรี	จำนวน	60	คน

จากนั้นทำการเลือกโดยสะดวก (Convenience Sampling) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

1.1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

1.1.1 เพศ

1.1.1.1 ชาย

1.1.1.2 หญิง

1.1.2 อายุ

1.1.2.1 อายุ 15 - 24 ปี

1.1.2.2 อายุ 25 - 34 ปี

1.1.2.3 อายุ 35 - 44 ปี

1.1.2.4 อายุ 45 ปีขึ้นไป

1.1.3 สถานภาพสมรส

1.1.3.1 โสด

1.1.3.2 สมรส / อยู่ด้วยกัน

1.1.3.3 หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่

1.1.4 สำเร็จการศึกษาระดับสูงสุด

1.1.4.1 ต่ำกว่าอนุปริญญา / ปวส.

1.1.4.2 อนุปริญญา / ปวส.

1.1.4.3 ปริญญาตรี

1.1.4.4 สูงกว่าปริญญาตรี

1.1.5 อาชีพ

1.1.5.1 ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ

1.1.5.2 พนักงานบริษัทเอกชน

1.1.5.3 ประกอบธุรกิจส่วนตัว

1.1.5.4 แม่บ้าน / พ่อบ้าน

1.1.5.5 นักเรียน / นักศึกษา

1.1.6 รายได้ต่อเดือน

1.1.6.1 รายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 6,500 บาท

1.1.6.2 รายได้ 6,501 - 11,800 บาท

1.1.6.3 รายได้ 11,801 - 17,100 บาท

1.1.6.4 รายได้ 17,101 - 22,400 บาท

1.1.6.5 รายได้ 22,401 - 27,700 บาท

1.1.6.6 รายได้ 27,701 - 33,000 บาท

1.1.6.7 รายได้ สูงกว่า 33,000 บาท

1.2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แบ่งออกเป็น 5 ประเภท

1.2.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติไทรโยค อุทยานแห่งชาติเอราวัณ

- 1.2.2 แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์
อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ สะพานข้ามแม่น้ำแคว
- 1.2.3 แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ เขื่อนศรีนครินทร์ แพนหน้าเมืองกาญจนบุรี
- 1.2.4 แหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับเทศกาลงานประเพณี ได้แก่ สัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว
งานอัญมณีและของดีเมืองกาญจน์
- 1.2.5 กิจกรรมนันทนาการ ได้แก่ ส่องแพ เล่นน้ำตก ชมวิว เป็นต้น

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ หรือแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีการดำเนินการสร้างตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากตำรา เอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม
2. ขอบเขตของแบบสอบถามจะเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางท่องเที่ยว การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศผ่านสื่อ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ข้อมูลเกี่ยวกับการให้คุณค่าสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ และข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว
3. รูปแบบของแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิดดังนี้

ข้อที่ 1 เพศ ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภท นามบัญญัติ (Nominal Scale)

ข้อที่ 2 อายุ โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภท เรียงลำดับ (Ordinal Scale) ซึ่งช่วงอายุแสดงดังตาราง 2 โดยการกำหนดช่วง (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2542 : 110) คำนวณดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

ตาราง 2 แสดงช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในแบบสอบถาม

อายุมากที่สุด 65 ปี และอายุน้อยที่สุด 15 ปี ความกว้างแต่ละช่วงเท่ากับ 10 ปี จำนวนชั้นเท่ากับ 7

ช่วงอายุ	
ต่ำกว่า 15 ปี	45 – 54 ปี
15 - 24 ปี	55 – 64 ปี
25 - 34 ปี	65 ปีขึ้นไป
35 - 44 ปี	

ข้อที่ 3 สถานภาพสมรส ระดับการวัดข้อมูลประเภท นามบัญญัติ (Nominal Scale) ได้แก่ โสด สมรส/ อยู่ด้วยกัน หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่

ข้อที่ 4 การศึกษา โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ดังนี้

1. ต่ำกว่า อนุปริญญา / ปวส.
2. อนุปริญญา / ปวส.
3. ปริญญาตรี
4. สูงกว่าปริญญาตรี

ข้อที่ 5 อาชีพ โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale) ดังนี้

1. นักเรียน / นักศึกษา
2. พนักงานบริษัท
3. รับราชการ
4. พนักงานรัฐวิสาหกิจ
5. ประกอบธุรกิจส่วนตัว
6. อาชีพอื่น ๆ

ข้อที่ 6 รายได้ต่อเดือน โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภท เรียงลำดับ (Ordinal Scale)

ซึ่งช่วงรายได้ แสดงดังตารางที่ 3 โดยกำหนดจากช่วงรายได้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2542 : 110) จำนวนดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

ตาราง 3 แสดงการแบ่งช่วงรายได้ต่อเดือนที่ใช้ในแบบสอบถาม รายได้ต่อเดือนมากที่สุด 33,000 บาท และรายได้ต่อเดือนน้อยที่สุด 6,500 บาท ความกว้างแต่ละช่วงเท่ากับ 5,300 จำนวนชั้นเท่ากับ 7

ช่วงรายได้	
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 6,500 บาท	22,401 - 27,700 บาท
6,501 - 11,800 บาท	27,701 - 33,000 บาท
11,801 - 17,100 บาท	สูงกว่า 33,000 บาท
17,101 - 22,400 บาท	

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทย ที่มีต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี เกี่ยวกับความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ,แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ,แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ,แหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับเทศกาล/งานประเพณี และกิจกรรมนันทนาการ รวมทั้งหมด 5 ข้อ โดยใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

พึงพอใจอย่างมาก	5	คะแนน
พึงพอใจ	4	คะแนน
เฉยๆ	3	คะแนน
ไม่พึงพอใจ	2	คะแนน
ไม่พอใจอย่างมาก	1	คะแนน
ไม่เคยไปเที่ยว	0	คะแนน

ส่วนที่ 3 คำถามข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

ข้อที่ 1 คำถามเกี่ยวกับ แหล่งข้อมูลการท่องเที่ยว

ข้อที่ 2 คำถามเกี่ยวกับ ปัจจัยสำคัญที่เลือกท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

ข้อที่ 3 คำถามเกี่ยวกับ ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวครั้งนี้

- ข้อที่ 4 คำถามเกี่ยวกับ พาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยว
 ข้อที่ 5 คำถามเกี่ยวกับ สถานที่พักแรมในการท่องเที่ยว
 ข้อที่ 6 คำถามเกี่ยวกับ ช่วงเวลาที่ใช้ในการเดินทางมาท่องเที่ยว
 ข้อที่ 7 คำถามเกี่ยวกับ ความตั้งใจจะซื้อของฝาก/ที่ระลึก
 ข้อที่ 8 คำถามเกี่ยวกับ ร้านขายของฝากของที่ระลึกที่จะแวะซื้อของ
 ข้อที่ 9 คำถามเกี่ยวกับ ช่วงเดือนที่เหมาะสมในการท่องเที่ยว
 ข้อที่ 10 จำนวนวันในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้
 ข้อที่ 11 คำถามเกี่ยวกับ ความถี่ในการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีในรอบ 5 ปี
 ข้อที่ 12 คำถามเกี่ยวกับ ค่าใช้จ่ายสำหรับซื้อสินค้า/ของฝากที่ระลึก
 ข้อที่ 13 คำถามเกี่ยวกับ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้

ส่วนที่ 4 คำถามข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

- ข้อที่ 1 คำถามเกี่ยวกับ การกลับมาท่องเที่ยวในโอกาสต่อไป
 ข้อที่ 2 คำถามเกี่ยวกับ จำนวนวันที่จะมาท่องเที่ยวในครั้งต่อไป
 ข้อที่ 3 คำถามเกี่ยวกับ เรื่องที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้มาท่องเที่ยวในครั้งต่อไป
 ข้อที่ 4 คำถามเกี่ยวกับ ปัญหาในการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้
 ข้อที่ 5 คำถามเกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

โดยใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

กลับมาแน่นอน	5	คะแนน
อาจจะกลับมาอีก	4	คะแนน
กลับมา	3	คะแนน
อาจจะไม่กลับมาอีก	2	คะแนน
ไม่กลับมาแน่นอน	1	คะแนน

การอภิปรายผลการวิจัย ของลักษณะแบบสอบถามที่ใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภท อันตรภาคชั้น (Interval Scale) (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2542 : 110) ผู้วิจัยใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการอภิปรายผล ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

ตาราง 4 สรุปเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
4.21 - 5.00	พอใจอย่างมาก
3.41 - 4.20	พอใจ
2.61 - 3.40	เฉยๆ
1.81 - 2.60	ไม่พอใจ
1.00 - 1.80	ไม่พอใจอย่างมาก

- นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจสอบและเสนอแนะเพิ่มเติม
- นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาให้ถูกต้อง และมีความเหมาะสม จากนั้นนำปรึกษากับคณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ เพื่อปรับปรุงให้มีความถูกต้อง ชัดเจนก่อนนำไปใช้

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และ

นำ มาหาค่าเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.8030

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูล (Source of Data) การวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นกรวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) และการวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) โดยมุ่งศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี แหล่งข้อมูลมีดังนี้

1. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้ทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน ดังนี้

- 1.1 เอกสารเผยแพร่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- 1.2 จุลสาร วารสารต่าง ๆ
- 1.3 หนังสือทางวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.4 ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

2. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 420 คน โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

- 2.1 ขอจดหมายจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
- 2.2 ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้เก็บข้อมูลแบบสอบถาม เพื่อให้ทราบขั้นตอนและวิธีการเก็บข้อมูล
- 2.3 ดำเนินการเก็บข้อมูล ณ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมในจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 7 แห่ง ๆ และ 60 คน ดังนี้

อุทยานแห่งชาติเอราวัณ	จำนวน	60	คน
อุทยานแห่งชาติไทรโยค	จำนวน	60	คน
อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์	จำนวน	60	คน
อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ	จำนวน	60	คน
สะพานข้ามแม่น้ำแคว	จำนวน	60	คน
เขื่อนศรีนครินทร์	จำนวน	60	คน
แพหน้าเมืองกาญจนบุรี	จำนวน	60	คน

2.4 ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือน สิงหาคม ถึงเดือน กันยายน พ.ศ. 2547

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. รวบรวมแบบสอบถามตามที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. ลงรหัสแล้วนำข้อมูลมาบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS (Statistical Package for Social Sciences) For Windows Version 10

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

3.1.1 การหาค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลต่าง ๆ โดยใช้ในแบบสอบถามข้อที่ 1 - 6

3.1.2 การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลด้านต่าง ๆ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2542 : 255)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลด้านต่าง ๆ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2542 : 255)

$$S.D = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง
	n - 1	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3.2 สถิติสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าโดยใช้สูตร

สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (cronbach) ดร.กัลยา วาณิชย์บัญชา 2545 : 449 โดยใช้สูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{\overline{\text{k covariance / variance}}}{1 + (k-1)\overline{\text{covariance / variance}}}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	k	แทน	จำนวนคำถาม
	$\overline{\text{covariance}}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของความแปรปรวนระหว่างคำถามต่างๆ
	$\overline{\text{variance}}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของความแปรปรวนของคำถาม

3.3 สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.3.1 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวด้านต่าง ๆ

ระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t - test เมื่อทดสอบความแปรปรวนของประชากรกลุ่มที่ 1 (σ^2_1) และกลุ่มที่ 2 (σ^2_2)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

โดยมีค่าความอิสระ (Degree of Freedom, df) = $n_1 + n_2 - 2$

ถ้าพบ ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 165)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทนค่า ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution

\bar{X}_1, \bar{X}_2 แทนค่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 แทนค่า ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 แทนค่า ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และ กลุ่มที่ 2

ตามลำดับ

โดยมีค่าความอิสระ (Degree of Freedom, df) คือ

$$\frac{\left\{ \frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right\}}{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2 + \left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}$$

3.3.2 เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวต่าง ๆ ระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) คำนวนจากสูตร (วิเชียร เกตุสิงห์.2541 : 83 - 84)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน F - distribution

MS_B แทน Mean Square ระหว่างกลุ่ม

MS_W แทน Mean Square ภายในกลุ่ม

กำหนดให้ค่าความอิสระ (Degree of Freedom, df) ระหว่างกลุ่ม = k-1 ภายในกลุ่ม = n-k รวมทั้งหมด = n-1

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงใช้ Least Significant Difference (LSD) ตรวจสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง (กัลยา วานิชย์บัญชา.2544 :333)

$$LSD = t_{\frac{\alpha}{2}; n-k} \sqrt{\frac{2MSE}{n_i}}$$

โดยที่ $n_i \neq n_j$

$r = n-k$

เมื่อ LSD แทน ค่าผลต่างนัยสำคัญที่คำนวณได้สำหรับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ i และ j

MSE แทน ค่า Mean Square Error จากตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน

K แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดสอบ

n แทน จำนวนข้อมูลตัวอย่างทั้งหมด

α แทน ค่าความเชื่อมั่น

3.4 สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ใช้หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกัน หรือหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล 2 ชุด เพื่อใช้ทดสอบสมมุติฐาน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2542 : 13) ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{n \sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{[n \sum x^2 - (\sum x)^2][n \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนน X
	$\sum y$	แทน	ผลรวมของคะแนน Y
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมคะแนนชุด X แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum y^2$	แทน	ผลรวมคะแนนชุด Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่าง X และ Y ทุกคู่
	n	แทน	จำนวนคนหรือกลุ่มตัวอย่าง

ซึ่งความหมายของค่า r คือ

1. ค่า r เป็น ลบ แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม คือ ถ้า x เพิ่ม y จะลดและถ้า x ลด y จะเพิ่ม
2. ค่า r เป็น บวก แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้า x เพิ่ม y จะเพิ่มและถ้า x ลด y จะลด
3. ค่า r มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายถึง x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์กันมาก
4. ค่า r มีค่าเข้าใกล้ -1 หมายถึง x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามและความสัมพันธ์กันมาก
5. ค่า r = 0 แสดงว่า x และ y ไม่มีความสัมพันธ์
6. ค่า r \neq เข้าใกล้ 0 แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์กันน้อย

การแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(ชูศรี วงษ์รัตน์ 2541 : 316)

ค่าความสัมพันธ์	แสดงว่า
0.00	ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย
0.01-0.30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
0.31-0.70	มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
0.71-0.90	มีความสัมพันธ์กันระดับสูง
0.91-1.00	มีความสัมพันธ์กันระดับสูงมาก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยเรื่องพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อต่างๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
f	แทน	ค่าผลรวมของคะแนนทั้งหมด
F-Ratio	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา F-Distribution
F-Prop, p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นสำหรับบอกนัยสำคัญทางสถิติ
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
df	แทน	ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Square)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และ แปรผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามส่วนนี้ ผู้วิจัยได้นำคำตอบจากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์
ปรากฏผลตามตารางดังนี้

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส
ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพและรายได้ต่อเดือน

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)
1. เพศ		
1.1 ชาย	197	49.25
1.2 หญิง	203	50.75
รวม	400	100.00
2. อายุ		
2.1 15 - 24 ปี	169	42.25
2.2 25 - 34 ปี	103	25.75
2.3 35 - 44 ปี	73	18.25
2.4 45 - 54 ปี	31	7.75
2.5 55 - 64 ปี	20	5.00
2.6 มากกว่า 65 ปี	4	1.00
รวม	400	100.00
3. สถานภาพ		
3.1 โสด	255	63.75
3.2 สมรส / อยู่ด้วยกัน	121	30.25
3.3 หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่	24	6.00
รวม	400	100.00
4. ระดับการศึกษาสูงสุด		
4.1 ต่ำกว่าอนุปริญญา / ปวส.	165	41.25
4.2 อนุปริญญา / ปวส.	67	16.75
4.3 ปริญญาตรี	148	37.00
4.4 สูงกว่าปริญญาตรี	20	5.00
รวม	400	100.00
5. อาชีพ		
5.1 ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	72	18.00
5.2 พนักงานบริษัทเอกชน	83	20.75
5.3 ประกอบธุรกิจส่วนตัว	75	18.75
5.4 นักเรียน / นักศึกษา	125	31.25
5.5 แม่บ้าน / พ่อบ้าน	19	4.75
5.6 อื่นๆ เช่น ทนายความ แพทย์	26	6.50
รวม	400	100.00

ตาราง 5 (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)
6. รายได้ต่อเดือน		
6.1 ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 6,500 บาท	153	38.25
6. รายได้ต่อเดือน(ต่อ)	จำนวน (คน)	คิดเป็น (ร้อยละ)
6.2 6,501-11,800 บาท	109	27.25
6.3 11,801-17,100 บาท	41	10.25
6.4 17,101-22,400 บาท	32	8.00
6.5 22,401-27,700 บาท	18	4.50
6.6 27,701-33,000 บาท	20	5.00
6.7 สูงกว่า 33,000 บาท	27	6.75
รวม	400	100.00

จากตาราง 5 สามารถอธิบายลักษณะทั่วไป ได้ดังนี้

1. เพศ แสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 เมื่อพิจารณาตามเพศพบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นเพศชาย มีจำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.25 นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 50.75

2. อายุ แสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 เมื่อพิจารณาตามอายุพบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอายุ 15 - 24 ปี มีจำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 42.25 นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอายุ 25 - 34 ปี มีจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.75 นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอายุ 35 - 44 ปี มีจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.25 นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอายุ 45 - 54 ปี มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.75 นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอายุ 55 - 64 ปี มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอายุ ตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อยพบว่า ข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 15-24 ปี รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 25-34 ปี และ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 35-44 ปีตามลำดับ

3. สถานภาพการสมรส แสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 เมื่อพิจารณาตามสถานภาพการสมรสว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีสถานภาพสมรสโสด มีจำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 63.75 นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีสถานภาพสมรส มีจำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.25 นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีสถานภาพสมรส หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่ มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่มีค่าร้อยละมากที่สุด คือ นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 6,500 บาท รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 6,501-11,800 บาท และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 11,801-17,100 บาท ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจส่วนนี้ ผู้วิจัยได้นำคำตอบจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ และจากผลการวิเคราะห์สรุปตามตารางได้ ดังนี้

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี	ระดับความพึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ			
1.อุทยานแห่งชาติเอราวัณ	3.96	1.40	พอใจ
2.อุทยานแห่งชาติไทรโยค	3.45	1.62	พอใจ
แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์			
3.อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์	2.97	1.86	เฉยๆ
4.อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ	2.47	2.03	ไม่พอใจ
แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น			
5.สะพานข้ามแม่น้ำแคว	3.96	1.37	พอใจ
6.เขื่อนศรีนครินทร์	3.73	1.64	พอใจ
7.แพหน้าเมืองกาญจนบุรี	3.45	1.65	พอใจ
เทศกาล / งานประเพณี			
8.สัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว	3.47	1.80	พอใจ
9.งานอัญมณี และของดีเมืองกาญจน์	2.68	1.92	เฉยๆ
กิจกรรมนันทนาการ			
10.ล่องแพ	3.66	1.75	พอใจ
11.เล่นน้ำตก	3.88	1.40	พอใจ
12.ชมวิว	4.06	1.23	พอใจ
ความพึงพอใจรวม	4.31	0.68	พอใจอย่างมาก

จากตาราง 6 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ความพึงพอใจรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 หมายความว่านักท่องเที่ยวไทยมีความพึงพอใจรวม ต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ในระดับพอใจอย่างมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า

ด้านแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติเอราวัณความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.40 อุทยานแห่งชาติไทรโยค ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.62 หมายความว่า นักท่องเที่ยวไทยมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเอราวัณและอุทยานแห่งชาติไทรโยค อยู่ในระดับพอใจ

ด้านแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.86 อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.03 หมายความว่า นักท่องเที่ยวไทยมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์และอุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพในระดับเฉยๆ และไม่พอใจตามลำดับ

ด้านแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ประกอบด้วย สะพานข้ามแม่น้ำแควความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.37 เขื่อนศรีนครินทร์ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.64 แพนหน้าเมืองกาญจน์ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.65 หมายความว่า นักท่องเที่ยวไทยมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวสะพานข้ามแม่น้ำแคว, เขื่อนศรีนครินทร์ และแพหน้าเมืองกาญจน์ ระดับพอใจ ทั้ง 3 แห่ง

เทศกาล/งานประเพณี ประกอบด้วย สัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.80 งานอัญมณีและของดีเมืองกาญจน์ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.92 หมายความว่า นักท่องเที่ยวไทยมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแควและ งานอัญมณีและของดีเมืองกาญจน์ ในระดับพอใจ และเฉยๆตามลำดับ

กิจกรรมนันทนาการ ประกอบด้วย กิจกรรมเล่นน้ำตก ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.40 กิจกรรมล่องแพ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.75 กิจกรรมชมวิว ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.23 หมายความว่า นักท่องเที่ยวไทยมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยว กิจกรรมเล่นน้ำตก กิจกรรมล่องแพ กิจกรรมชมวิว ในระดับ พอใจ ทั้ง 3 กิจกรรม

จำนวนนักท่องเที่ยวที่ไม่เคยไปเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีแบ่งตามแหล่งท่องเที่ยว เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ จำนวน 137 รายคิดเป็นร้อยละ 20.39 งานอัญมณีของดีเมืองกาญจน์ จำนวน 118 รายคิดเป็นร้อยละ 17.56 อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์จำนวน 104 รายคิดเป็นร้อยละ 15.48 งานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแควจำนวน 72 รายคิดเป็นร้อยละ 10.71 อุทยานแห่งชาติไทรโยค จำนวน 61 รายคิดเป็นร้อยละ 9.08 แพนหน้าเมืองกาญจน์ จำนวน 60 รายคิดเป็นร้อยละ 8.93 เขื่อนศรีนครินทร์ จำนวน 54 รายคิดเป็นร้อยละ 8.04 อุทยานแห่งชาติเอราวัณจำนวน 34 รายคิดเป็นร้อยละ 5.06 สะพานข้ามแม่น้ำแควจำนวน 32 รายคิดเป็นร้อยละ 4.76

และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี โดยจัดเรียงลำดับความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยว จากมากไปน้อย พบว่ากิจกรรมชมวิว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา สะพานข้ามแม่น้ำแคว และ อุทยานแห่งชาติเอราวัณ กิจกรรมเล่นน้ำตก ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

จำแนกตามหัวข้อ สื่อข้อมูลการท่องเที่ยว ปัจจัยที่เลือกโปรแกรมท่องเที่ยว ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจให้มาเที่ยวพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง สถานที่ใช้ในการพักผ่อน ช่วงเวลาในการมาท่องเที่ยว การซื้อของฝากที่ระลึก ร้านค้าที่แวะซื้อของฝากที่ระลึก ช่วงเดือนที่เหมาะสมในการท่องเที่ยว จำนวนวันในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้ ความถี่ในการมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีในรอบ 5 ปี ค่าใช้จ่ายสำหรับซื้อสินค้า/ของฝากที่ระลึก ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

ตาราง 7 สื่อที่นักท่องเที่ยวยชาวไทยได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี

สื่อ	จำนวน(ราย)	คิดเป็นร้อยละ
อินเทอร์เน็ต	30	4.12
โทรทัศน์	212	29.12
วิทยุ	111	15.25
เอกสารแผ่นพับ	121	16.62
งานนิทรรศการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)	128	17.58
นิตยสาร	87	11.95
อื่นๆ เช่น เพื่อนแนะนำ โรงเรียนจัด	39	5.36
รวม	728	100.00

จากตาราง 7 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 400 คน ได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามประเภทสื่อ ได้ดังนี้ โทรทัศน์ 212 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.12 งานนิทรรศการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(ททท.) 128 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.58 เอกสารแผ่นพับ 121 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.62 วิทยุ 111 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.25 อื่นๆ 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.36 อินเทอร์เน็ต 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.12

และเมื่อพิจารณาการได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีจากสื่อประเภทต่าง เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ โทรทัศน์ ,งานนิทรรศการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) และเอกสารแผ่นพับตามลำดับ

ตาราง 8 ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่นักท่องเที่ยวไทยเลือกโปรแกรมท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

ปัจจัย	จำนวน	ร้อยละ
ที่ทำงานจัดให้	54	13.50
บริษัทนำเที่ยวแนะนำ	15	3.75
ตัดสินใจเอง	174	43.50
ได้รับรางวัล	3	0.75
เพื่อนแนะนำ	75	18.75
มัคคุเทศก์แนะนำ	6	1.50
ครอบครัว	61	15.25
อื่นๆเช่น ประชุมรับน้องฯ วาดภาพ แข่งแรลลี่	12	3.00
รวม	400	100.00

จากตาราง 8 แสดงว่า ปัจจัยสำคัญที่นักท่องเที่ยวไทยเลือกโปรแกรมท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แบ่งได้ดังนี้ ที่ทำงานจัดให้ 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.50 บริษัทนำเที่ยวแนะนำ 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.75 ตัดสินใจเอง 174 รายคิดเป็นร้อยละ 43.50 ได้รับรางวัล 3 รายคิดเป็นร้อยละ 0.75 เพื่อนแนะนำ 75 รายคิดเป็นร้อยละ 18.75 มัคคุเทศก์แนะนำ 6 รายคิดเป็นร้อยละ 1.50 ครอบครัว 61 รายคิดเป็นร้อยละ 15.25 อื่นๆ 12 รายคิดเป็นร้อยละ 3.00

และเมื่อพิจารณาปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่นักท่องเที่ยวไทยเลือกโปรแกรมท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ตัดสินใจเอง ,เพื่อนแนะนำ และ ครอบครัว ตามลำดับ

ตาราง 9 เหตุจูงใจในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีตามประเภทแหล่งท่องเที่ยว

เหตุจูงใจ	\bar{X} (เฉลี่ย)	S.D.
แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	53.68	20.52
แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์	25.48	15.39
แหล่งท่องเที่ยวทางเทศกาล/งานประเพณี	20.84	13.91
รวม	100.00	

จากตาราง 9 แสดงว่า ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเหตุจูงใจให้นักท่องเที่ยวไทยมาเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แบ่งได้ดังนี้ เหตุจูงใจในการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 53.68 เหตุจูงใจในการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.48 เหตุจูงใจในการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเทศกาล/งานประเพณี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.84

และเมื่อพิจารณา ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเหตุจูงใจให้นักท่องเที่ยวไทยมาเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ , แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวทางเทศกาล/งานประเพณี ตามลำดับ

ตาราง 10 พาหนะที่นักท่องเที่ยวไทยใช้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี

พาหนะ	จำนวน(ราย)	คิดเป็นร้อยละ
รถยนต์ส่วนตัว	244	61.00
รถตู้	37	9.25
รถโดยสารประจำทาง	26	6.50
รถไฟ	28	7.00
รถบัสพัดลม	33	8.25
รถโค้ชปรับอากาศ	29	7.25
อื่นๆ เช่น รถรับจ้าง	3	0.75
รวม	400	100.00

จากตาราง 10 แสดงว่า พาหนะที่นักท่องเที่ยวไทยใช้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี รถยนต์ส่วนตัว 244 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.00 รถตู้ 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.25 รถโดยสารประจำทาง 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.50 รถไฟ 28 คิดเป็นร้อยละ 7.00 รถบัสพัดลม 33 คิดเป็นร้อยละ 8.25 รถโค้ชปรับอากาศ 29 คิดเป็นร้อยละ 7.30 รถอื่นๆ 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.75

และเมื่อพิจารณา พาหนะที่นักท่องเที่ยวไทยใช้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ รถยนต์ส่วนตัว ,รถตู้ และ รถบัสพัดลม ตามลำดับ

ตาราง 11 สถานที่พักแรมในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี

สถานที่	จำนวน(ราย)	คิดเป็นร้อยละ
ไม่พักค้างคืน	173	43.10
รีสอร์ท	89	22.30
บ้านรับรองของราชการ	12	3.00
บ้านญาติ	42	10.30
โรงแรม	36	9.00
อื่นๆ เช่น บ้านพักอุทยาน แพพัก เต็นท์	49	12.30
รวม	400	100.00

จากตาราง 11 แสดงว่า สถานที่ใช้ในการพักแรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ ไม่พักค้างคืน 173 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.10 รีสอร์ท 89 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.30 บ้านรับรองราชการ 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.00 บ้านญาติ 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.30 โรงแรม 36 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.00 อื่น ๆ 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.30

และเมื่อพิจารณา สถานที่ใช้ในการพักแรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ไม่พักค้างคืน ,รีสอร์ท และ อื่นๆตามลำดับ

ตาราง 12 ช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี

ช่วงเวลา	จำนวน(ราย)	คิดเป็นร้อยละ
วันหยุดเสาร์-อาทิตย์	318	79.50
วันหยุดเทศกาล	71	17.75
วันทำงานปกติ	11	2.75
รวม	400	100.00

จากตาราง 12 แสดงว่า ช่วงเวลาในการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่ใช้ในการเดินทางมากที่สุดคือ วันหยุดเสาร์-อาทิตย์ จำนวน 318 รายคิดเป็น ร้อยละ 79.50 รองลงมาคือ วันหยุดเทศกาล จำนวน 71 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.75 และวันทำงานปกติจำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.75

ตาราง 13 ของฝากที่นักท่องเที่ยวจะซื้อในการท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี

ของฝากที่ระลึก	จำนวน(ราย)	คิดเป็นร้อยละ
1. ไม้ขีด	61	11.52
2. อัญมณี	71	13.42
3. ขนม/ของกิน	263	49.72
4. เพอร์นิเจอร์ไม้	34	6.43
5. ผลผลิตทางการเกษตร	85	16.07
6. อื่นๆ postcard ,ตอไม้, รากไม้, ของที่ระลึก	15	2.84
รวม	529	100.00

จากตาราง 13 แสดงว่า พฤติกรรมการซื้อของฝากที่ระลึก นักท่องเที่ยวไม้ขีดจำนวน 61 รายคิดเป็นร้อยละ 11.52 ซื้ออัญมณีจำนวน 71 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.42 ขนม /ของกินจำนวน 263 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.7 เพอร์นิเจอร์ไม้จำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.43 ผลผลิตทางการเกษตรจำนวน 85 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.07 อื่นๆจำนวน 15 รายคิดเป็นร้อยละ 2.84

และเมื่อพิจารณา เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ พฤติกรรมการซื้อของฝากที่ระลึก นักท่องเที่ยวซื้อขนม/ของกินมากที่สุด รองลงมา ซื้อผลผลิตทางการเกษตร และ ซื้ออัญมณี ตามลำดับ

ตาราง 14 ร้านขายของฝากที่นักท่องเที่ยวแวะซื้อเป็นประจำ

ชื่อร้าน	จำนวน(ราย)	คิดเป็นร้อยละ
1. ไม้แฉะซื้อ	91	22.75
2. รจนา	79	19.75
3. วิมล	27	6.75
4. แก้ว	40	10.00
5. ศรีฟ้า	41	10.25
6. วุ่นเส้นท่าเรือ	35	8.75
7. แม่พะเยาว์ (ตอยคำ)	8	2.00
8. ข้างทาง/ริมถนน	64	16.00
9. อื่นๆร้านค้าบริเวณสะพานแม่น้ำแคว	15	3.75
รวม	400	100.00

จากตาราง 14 แสดงว่า ร้านขายของฝากที่ระลึกที่นักท่องเที่ยวแวะซื้อเป็นประจำ มีดังนี้ ไม้แฉะซื้อจำนวน 91 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.75 ร้านรจนาจำนวน 79 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.75 ร้านวิมลจำนวน 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.75 ร้านแก้วจำนวน 40 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.00 ร้านศรีฟ้าจำนวน 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.25 ร้านวุ่นเส้นท่าเรือจำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.75 ร้านแม่พะเยาว์จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.00 ร้านข้างทาง / ริมถนนจำนวน 64 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.00 อื่นๆเช่นร้านค้าบริเวณสะพานแม่น้ำแคว จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.75

และเมื่อพิจารณา เรียงลำดับจากมากไปน้อย ร้านขายของฝากที่ระลึกที่นักท่องเที่ยวแวะซื้อเป็นประจำ สูงสุดได้แก่ ร้านรจนา รองลงมาร้านข้างทาง / ริมถนนจำนวน และร้านศรีฟ้า ตามลำดับ

ตาราง 15 ช่วงเดือนที่เหมาะสมที่สุดในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี

ช่วงเดือน	จำนวน(ราย)	คิดเป็นร้อยละ
ธันวาคม-มกราคม	79	19.75
กุมภาพันธ์-มีนาคม	26	6.50
เมษายน-พฤษภาคม	61	15.25
มิถุนายน-กรกฎาคม	13	3.25
สิงหาคม-กันยายน	120	30.00
ตุลาคม-พฤศจิกายน	101	25.25
รวม	400	100.00

จากตาราง 15 แสดงว่า ช่วงเดือนที่เหมาะสมในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี มีดังนี้ ช่วงเดือน ธันวาคม-มกราคมจำนวน 79 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.75 ช่วงเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคมจำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.50 ช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคมจำนวน 61 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.25 ช่วงเดือนมิถุนายน-กรกฎาคมจำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.25 ช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายนจำนวน120 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.00 ช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายนจำนวน 101 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.24

และเมื่อพิจารณา เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ช่วงเดือนที่เหมาะสมที่สุดในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี สูงสุดได้แก่ช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายน รองลงมาช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน และช่วงเดือน ธันวาคม-มกราคมตามลำดับ

ตาราง 16 จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวไทยท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้

จำนวนวัน	จำนวน	Max	Min	\bar{X}	S.D.
1 วัน	147				
2 วัน	149				
3 วัน	60				
มากกว่า 3 วัน	44				
รวม	400	149	44	2.55	3.90

จากตาราง 16 แสดงว่า จำนวนวันที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี มีดังนี้ นักท่องเที่ยวท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีจำนวน 1 วันมี 147 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.75 ท่องเที่ยว 2 วันมี 149 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.25 ท่องเที่ยว 3 วันมี 60 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.00 ท่องเที่ยวมากกว่า 3 วันมี 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.00

สำหรับค่าเฉลี่ย จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวไทยท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี มีค่าเท่ากับ 2.55 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.90

และเมื่อพิจารณา เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า จำนวนวันที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี สูงสุดได้แก่ ท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี 2 วัน รองลงมา ท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี 1 วัน และ ท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี 3 วัน ตามลำดับ

ตาราง 17 ความถี่ในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในรอบ 5 ปี

จำนวนครั้ง	จำนวน	Max	Min	\bar{X}	S.D
ไม่เกิน 5 ครั้ง	248				
6-10 ครั้ง	92				
มากกว่า 10 ครั้ง	60				
รวม	400	248	60	10.22	25.32

จากตาราง 17 แสดงว่า ความถี่ในการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีในรอบ 5 ปี ไม่เกิน 5 ครั้ง จำนวน 248 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.00 ท่องเที่ยว 6-10 ครั้ง จำนวน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.00 ท่องเที่ยวมากกว่า 10 ครั้ง จำนวน 60 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.00

สำหรับค่าเฉลี่ย ความถี่ในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในรอบ 5 ปี มีค่าเท่ากับ 10.22 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 25.32

และเมื่อพิจารณา เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ความถี่ในการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีในรอบ 5 ปี ไม่เกิน 5 ครั้งสูงสุด รองลงมาท่องเที่ยว 6-10 ครั้ง และ ท่องเที่ยวมากกว่า 10 ครั้ง ตามลำดับ

ตาราง 18 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการซื้อสินค้า / ของฝากที่ระลึก

จำนวนเงิน	จำนวน	Max	Min	\bar{X}	S.D
ไม่เกิน 500 บาท	185				
501-1,000 บาท	105				
1,001-1,500	24				
มากกว่า 1,500 บาท	86				
รวม	400	185	24	1,233.53	1,921.96

จากตาราง 18 แสดงว่า ค่าใช้จ่ายสำหรับซื้อสินค้า/ของฝากที่ระลึก มีดังนี้ ค่าใช้จ่ายไม่เกิน 500 บาท จำนวน 185 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.25 ค่าใช้จ่าย 501-1,000 บาท จำนวน 105 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.25 ค่าใช้จ่าย 1,001-1,500 จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.00 ค่าใช้จ่ายมากกว่า 1,500 บาทจำนวน 86 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.50

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ของนักท่องเที่ยวไทยสำหรับใช้ในการซื้อสินค้า / ของฝากที่ระลึก มีค่าเท่ากับ 1,233.53 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1,921.96

และเมื่อพิจารณา เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ค่าใช้จ่ายสำหรับซื้อสินค้า/ของฝากที่ระลึกสูงสุด ไม่เกิน 500 บาท รองลงมา ค่าใช้จ่าย 501-1,000 บาท และค่าใช้จ่ายมากกว่า 1,500 บาท ตามลำดับ

ตาราง 19 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน	จำนวน	Max	Min	\bar{X}	S.D
ไม่เกิน 500 บาท	132				
501-1,000 บาท	101				
1,001-1,500	28				
มากกว่า 1,500 บาท	135				
รวม	400	135	28	1,612.85	1,759.17

จากตาราง 19 แสดงว่า ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่นักท่องเที่ยวใช้ในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี มีดังนี้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนไม่เกิน 500 บาท จำนวน 132 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.00 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน 501-1,000 บาท จำนวน 101 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.25 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน 1,001-1,500 จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.00 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนมากกว่า 1,500 บาท จำนวน 135 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.75

สำหรับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้ มีค่าเท่ากับ 1,612.85 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1,759.17

และเมื่อพิจารณา เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่นักท่องเที่ยวใช้ในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีสูงสุดคือ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนมากกว่า 1,500 บาท รองลงมา ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนไม่เกิน 500 บาท ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน 501-1,000 บาท และ ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

ตาราง 20 โอกาสที่จะกลับมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีอีก

โอกาสกลับมาเที่ยวอีก	จำนวน	Max	Min	\bar{X}	S.D
ไม่กลับมาแน่นอน	1				
ไม่กลับมา	10				
ไม่แน่ใจ	54				
กลับมา	122				
กลับมาแน่นอน	213				
รวม	400	213	1	4.34	0.82

จากตาราง 20 แสดงว่า โอกาสที่นักท่องเที่ยวจะกลับมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีอีก ได้แก่ ไม่กลับมาแน่นอน จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.25 ไม่กลับมาจำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.50 ไม่แน่ใจ จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.50 กลับมาจำนวน 122 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.50 กลับมาแน่นอน จำนวน 213 ราย คิดเป็นร้อยละ 53.25

สำหรับค่าเฉลี่ย โอกาสที่นักท่องเที่ยวจะกลับมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีอีก มีค่าเท่ากับ 4.34 หมายความว่ามีโอกาส กลับมา ถึง กลับมาแน่นอน โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82

และเมื่อพิจารณา เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า โอกาสที่นักท่องเที่ยวจะกลับมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีอีกสูงสุด ได้แก่ กลับมาแน่นอน รองลงมา กลับมา และ ไม่แน่ใจ ตามลำดับ

ตาราง 21 จำนวนวันที่คิดว่าจะเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในครั้งต่อไป

จำนวนวัน	จำนวน	Max	Min	\bar{X}	S.D
ไม่ระบุวัน	62				
เที่ยว 1 วัน	46				
เที่ยว 2 วัน	120				
เที่ยว 3 วัน	102				
เที่ยวมากกว่า 3 วัน	70				
รวม	400	120	46	2.61	3.07

จากตาราง 21 แสดงว่า จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวคิดว่าจะมาเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในครั้งต่อไป มีดังนี้ ไม่ระบุจำนวนวันจำนวน 62 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.50 เที่ยว 1 วันจำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.50 เที่ยว 2 วันจำนวน 120 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.00 เที่ยว 3 วันจำนวน 102 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.50 เที่ยวมากกว่า 3 วัน จำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.50

สำหรับค่าเฉลี่ย จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวไทยคิดว่าจะกลับมาเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในครั้งต่อไป มีค่าเท่ากับ 2.61 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.07

และเมื่อพิจารณา เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวคิดว่าจะมาเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในครั้งต่อไปคือ เที่ยว 2 วันสูงสุด รองลงมา เที่ยว 3 วัน และเที่ยวมากกว่า 3 วัน ตามลำดับ

ตาราง 22 ในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งต่อไปนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับเรื่องใดมากที่สุด

ความสำคัญด้าน	จำนวน	ร้อยละ
ค่าใช้จ่าย	37	9.25
ความปลอดภัย	91	22.75
ความสะดวกในการเดินทาง	71	17.75
ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว	149	37.25
กิจกรรมสนุก/น่าสนใจ	34	8.50
การซื้อสินค้า/ของฝาก	5	1.25
ที่พัก	9	2.25
ที่จอดรถ	3	0.75
อื่นๆ เช่น เส้นทางคมนาคมของสถานที่เที่ยว	1	0.25
รวม	400	100.00

จากตาราง 22 แสดงว่า เรื่องที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุดในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งต่อไป มีดังนี้ ค่าใช้จ่าย จำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.25 ความปลอดภัย จำนวน 91 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.75 ความสะดวกในการเดินทางจำนวน 71 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.75 ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 149 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.50 กิจกรรมสนุก/น่าสนใจจำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.50 การซื้อสินค้า/ของฝากจำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.25 ที่พักจำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.25 ที่จอดรถจำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.75 อื่นๆจำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.25

สำหรับค่าเฉลี่ย การให้ความสำคัญในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งต่อไปมีค่าเท่ากับ 2.31 หมายความว่า นักท่องเที่ยวไทย ให้ความสำคัญต่อ ความสะดวกในการเดินทาง ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวและความปลอดภัย โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.40

และเมื่อพิจารณา เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า เรื่องที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุดในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งต่อไปสูงสุดคือ ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว รองลงมา ความปลอดภัย และความสะดวกในการเดินทาง ตามลำดับ

ปัญหาในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้

จากการทำแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า มีปัญหาในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ดังนี้

ปัญหา	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
1.ป้ายบอกเส้นทางแหล่งที่เที่ยวน้อย ไม่ชัดเจน	12	20.00
2.จราจรติดขัด เนื่องจากมีการปรับปรุงถนน(น้ำตกผาดาด) การเดินทางไม่สะดวก	9	15.00
3.เวลาในการท่องเที่ยวมีน้อย แหล่งท่องเที่ยวอยู่ห่างกันมาก	8	13.33
4.ที่พัก ห้องน้ำ บริเวณแหล่งท่องเที่ยว(น้ำตกไทรโยค)ไม่ค่อยสะอาด	7	11.67
5.ค่าธรรมเนียมเข้าชมอุทยานแพงเกินไป	7	11.67
6.สินค้าพื้นเมือง ของกินมีราคาแพง	6	10.00
7.มีแก๊งวานเมือง (แพนหน้าเมือง) เป็นแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่น	4	6.67
8.แพหน้าเมืองแออัดเกินไป	2	3.33
9.น้ำตกมีน้ำน้อย	2	3.33
10.รู้สึกไม่ปลอดภัยจาก กรณีมีข่าวตำรวจฆ่านักท่องเที่ยวและรู้สึก ไม่ปลอดภัยในการพักค้างคืน	1	1.67
11.มีการดื่มสุรา บริเวณน้ำตก ซึ่งไม่เหมาะสม	1	1.67
12.แพมาช้ากว่าที่กำหนด	1	1.67
รวม	60	100.00

ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี

จากการทำแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า มีข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ดังนี้

ข้อเสนอแนะ	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
1.ควรดูแลด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น	12	25.00
2.จัดสื่อประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรู้จักแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น เช่น จัดทำแผนที่ท่องเที่ยวฉบับย่อ	9	18.75
3.ปรับปรุงภูมิทัศน์ สถานที่ท่องเที่ยว เพิ่มที่จอดรถ ห้องน้ำ ที่นั่งเล่น	7	14.58
4.จัดระเบียบแพพักหน้าเมือง	3	6.25
5.ปรับปรุงสภาพถนนให้เดินทางสะดวก มีป้ายบอกเส้นทางชัดเจน	3	6.25
6.ควรให้มีการจัดนำเที่ยวโดยคนท้องถิ่น จัดให้มีมัคคุเทศก์น้อย นำเที่ยว	2	4.17
7.ควรเพิ่มรถโดยสารจากเมืองกาญจนบุรีไปยังแหล่งท่องเที่ยว	2	4.17
8.ควรเพิ่มถังขยะบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำแควซึ่งที่อยู่ มีน้อยเกินไป	2	4.17
9.เพิ่มกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จัดกิจกรรมที่แปลกใหม่ เพิ่มแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติใหม่ๆ	1	2.08
10.เพิ่มจุดชมวิว โดยมีค่าชมวีญประจำจังหวัดกาญจนบุรี	1	2.08
11.ควบคุมนักท่องเที่ยวอย่าให้ส่งเสียงดังในเขตพื้นที่อุทยาน	1	2.08
12.เพิ่มพนักงานต้อนรับของอุทยานตามจุดท่องเที่ยวหลัก	1	2.08
13.ควบคุมไม่ให้นักท่องเที่ยวทิ้งขยะ	1	2.08
14.ห้ามการขีดเขียนต้นไม้ ห้ามนำสัตว์เลี้ยงเข้ามาในเขตอุทยาน	1	2.08
15.จัดมาตรฐานผู้ประกอบการ และออกใบรับรอง เพื่อให้นักท่องเที่ยวทราบ	1	2.08
รวม	48	100.00

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมุติฐาน.

การทดสอบสมมุติฐานผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

สมมุติฐานข้อที่ 1 เพศแตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมุติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : เพศแตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน

H_a : เพศแตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในกาญจนบุรี แตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้วิเคราะห์จะใช้การทดสอบโดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มเป็นอิสระกันโดยใช้สถิติทดสอบค่า t-test ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้นจะปฏิเสธสมมุติฐานหลัก(H_0) ก็ต่อเมื่อ ค่า 2-tailed Prob (p) มีค่าน้อยกว่า.05 ผลการทดสอบสมมุติฐานเป็นดังนี้

ตาราง 23 แสดงการทดสอบความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ

ความพึงพอใจโดยรวม	t-test Equality of Means					
	เพศ	x	S.D.	t	df	p
ความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อ	ชาย	4.28	.65	-1.033	398	.302
แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี	หญิง	4.35	.71	-1.034	396	.810

จากตาราง 23 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบเพศของนักท่องเที่ยวชาวไทยกับความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีโดยใช้สถิติทดสอบค่า t-test จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่านักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานข้อที่ 2 อายุแตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในกาญจนบุรีแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมุติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : อายุแตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน

H_1 : อายุแตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในกาญจนบุรี แตกต่างกัน
 สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance: One Way ANOVA) และการทดสอบสมมุติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้นจะปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อค่า F-Prob น้อยกว่า .05 และถ้าสมมุติฐานข้อใดปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison)ทดสอบ least Significant Difference (LSD) เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบสมมุติฐานเป็นดังนี้

ตาราง 24 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอายุ

ความพึงพอใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob
ความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี	ระหว่างกลุ่ม	5	3.021	604	1.299	.263
	ภายในกลุ่ม	394	183.289	.465		
	รวม	399	186.310			

จากตาราง 24 แสดงว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานข้อที่ 3 สถานภาพสมรสแตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันได้ สามารถเขียนเป็นสมมุติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : สถานภาพสมรสแตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีไม่แตกต่างกัน

H_1 : สถานภาพสมรสแตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีแตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance: One Way ANOVA) และการทดสอบสมมุติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้นจะปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อค่า F-Prob น้อยกว่า .05 และถ้าสมมุติฐานข้อใดปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison)ทดสอบ least Significant Difference (LSD) เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบสมมุติฐานเป็นดังนี้

ตาราง 25 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามสถานภาพสมรส

ความพึงพอใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob
ความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี	ระหว่างกลุ่ม	2	1.805	.903	1.942	.145
	ภายในกลุ่ม	397	184.505	.405		
	รวม	399	186.310			

จากตาราง 25 แสดงว่านักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานข้อที่ 4 การศึกษาแตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมุติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : การศึกษาแตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ไม่แตกต่างกัน

H_1 : การศึกษาแตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีแตกต่างกัน

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance: One Way ANOVA) และการทดสอบสมมุติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้นจะปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อค่า F-Prob น้อยกว่า .05 และถ้าสมมุติฐานข้อใดปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ทดสอบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบสมมุติฐานเป็นดังนี้

ตาราง 26 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ความพึงพอใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob
ความพึงพอใจโดยรวมต่อ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.109	.703	1.511	.211
แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี	ภายในกลุ่ม	396	184.201	.465		
	รวม	399	186.310			

จากตาราง 26 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานข้อที่ 5 อาชีพแตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมุติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : อาชีพแตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีไม่แตกต่างกัน

H_1 : อาชีพแตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีแตกต่างกัน สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance: One Way ANOVA) และการทดสอบสมมุติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้นจะปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อค่า F-Prob น้อยกว่า .05 และถ้าสมมุติฐานข้อใดปฏิเสธสมมุติฐานหลัก(H_0) และยอมรับสมมุติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison)ทดสอบ least Significant Difference (LSD) เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบสมมุติฐานเป็นดังนี้

ตาราง 27 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอาชีพ

ความพึงพอใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-Prob
ความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี	ระหว่างกลุ่ม	3	2.109	.703	1.511	.211
	ภายในกลุ่ม	396	184.201	.465		
	รวม	399	186.310			

จากตาราง 27 แสดงว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 6 รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีแตกต่างกัน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : รายได้แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีไม่แตกต่างกัน

H_1 : รายได้แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีแตกต่างกัน สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance: One Way ANOVA) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อค่า F-Prob น้อยกว่า .05 และถ้าสมมติฐานข้อใดปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ที่มีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ ที่แตกต่างกัน จะนำไปเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) ทดสอบ least Significant Difference (LSD) เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการทดสอบสมมติฐานเป็นดังนี้

ตาราง 28 แสดงผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

ความพึงพอใจ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-Ratio	F-prob
ความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี	ระหว่างกลุ่ม	6	5.710	.952	2.071	.056
	ภายในกลุ่ม	393	180.600	.460		
	รวม	399	186.310			

จากตาราง 28 แสดงว่านักท่องเที่ยว ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมุติฐานข้อที่ 7 ความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี สามารถเขียนเป็นสมมุติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

H_1 : ความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จะใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติสหพันธ์อย่างง่ายของ เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และการทดสอบสมมุติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้นจะปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อค่า Sig (2-tailed) น้อยกว่า .05 ผลการทดสอบสมมุติฐานเป็นดังนี้

ตาราง 29 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติกับความพึงพอใจโดยรวมต่อนักท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

ตัวแปร	ความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี		ระดับความสัมพันธ์
	Pearson Correlation (r)	Sig (2-tailed)	
ความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	.206**	.000	ต่ำ

n= 400

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

จากตาราง 29 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติกับความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่าค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) หมายความว่าความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติกับความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .206 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี ในระดับต่ำ

เนื่องจากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี ดังนั้นผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 2 แห่งคือ อุทยานแห่งชาติเอราวัณ และ อุทยานแห่งชาติไทรโยค กับตัวแปรความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี สาเหตุที่เลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 2 แห่งนี้ เนื่องจากเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวไทยนิยมไปท่องเที่ยวจำนวนมาก และเป็นสถานที่เก็บข้อมูลที่ระบุไว้ในแบบสอบถาม ซึ่งผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

ตาราง 30 แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติเอราวัณและอุทยานแห่งชาติไทรโยค ต่อความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี

ตัวแปร	ความพึงพอใจโดยรวม		ระดับความสัมพันธ์
	Pearson Correlation (r)	Sig (2-tailed)	
ความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติเอราวัณ	.125*	.013	ต่ำ
ความพึงพอใจต่ออุทยานแห่งชาติไทรโยค	.214**	.000	ต่ำ

n= 400

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

จากตาราง 30 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอุทยานแห่งชาติเอราวัณ กับความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่าค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .013 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่าความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอุทยานแห่งชาติเอราวัณกับความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .125 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ นอกจากนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอุทยานแห่งชาติไทรโยค กับความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่าค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ.000 ซึ่งน้อยกว่า.01 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก หมายความว่าความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอุทยานแห่งชาติไทรโยคกับความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .214 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ตาราง 31 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์กับความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี

ตัวแปร	ความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี		ระดับความสัมพันธ์
	Pearson Correlation	Sig (2-tailed)	
ความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์	.162**	.001	ต่ำ

n=400

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

จากตาราง 31 ผลการวิเคราะห์ระหว่างตัวแปร ความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่าค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่าความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์กับความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี มีค่าความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .162 แสดงว่าแสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

เนื่องจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า ความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ 3 แหล่งด้วยกัน คืออุทยานทางประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์ อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ และสะพานข้ามแม่น้ำแควกับความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

ตาราง 32 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ 3 แหล่งด้วยกันคือ อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์ อุทยานสงครามเก้าทัพ และสะพานข้ามแม่น้ำแคว กับความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี

ตัวแปร	ความพึงพอใจโดยรวม		ระดับความสัมพันธ์
	Pearson Correlation(r)	Sig (2-tailed)	
ความพึงพอใจต่ออุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์	.107*	.033	ต่ำ
ความพึงพอใจต่ออุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ	.094	.060	ไม่มี
ความพึงพอใจต่อสะพานข้ามแม่น้ำแคว	.194**	.000	ต่ำ

n=400

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง32 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ความพึงพอใจต่ออุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์ กับความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่าค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .033 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่าความพึงพอใจต่ออุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์กับความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .107 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำกล่าวคือความพึงพอใจต่ออุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์จะมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี

ส่วนผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรความพึงพอใจต่ออุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพกับความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .060 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่าความพึงพอใจต่ออุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ความพึงพอใจต่อสะพานข้ามแม่น้ำแควกับความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่าความพึงพอใจต่อสะพานข้ามแม่น้ำแควกับความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยค่า สัมประสิทธิ์สหพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .194 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำกล่าวคือความพึงพอใจต่อสะพานข้ามแม่น้ำแควมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมในจังหวัดกาญจนบุรีในระดับต่ำ

สมมุติฐานข้อที่ 8 ความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี สามารถเขียนเป็นสมมุติฐานทางสถิติ ได้ดังนี้

H_0 : ความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยว

H_1 : ความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยว

สำหรับสถิติที่ใช้วิเคราะห์จะใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และการทดสอบสมมติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อ Sig (2-tailed) น้อยกว่า .05 ผลการทดสอบสมมติฐาน เป็นดังนี้

ตาราง 33 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี กับพฤติกรรมการท่องเที่ยว

ตัวแปร พฤติกรรมท่องเที่ยว	ความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี Pearson Correlation (r)	Sig (2-tailed)	ระดับ ความสัมพันธ์
1.ประเภทแหล่งท่องเที่ยว			
1.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	-.007	.889	ไม่มีความสัมพันธ์
1.2 แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์	-.007	.891	ไม่มีความสัมพันธ์
1.3 แหล่งท่องเที่ยวทางเกี่ยวกับเทศกาล /งานประเพณี	.020	.694	ไม่มีความสัมพันธ์
2. เวลาที่ใช้ท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี	.025	.616	ไม่มีความสัมพันธ์
3. ความถี่การท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในรอบ 5 ปี	-.009	.865	ไม่มีความสัมพันธ์
4. ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า/ของที่ระลึก	-.045	.369	ไม่มีความสัมพันธ์
5. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวจังหวัด กาญจนบุรี	.078	.117	ไม่มีความสัมพันธ์

จากตาราง 33 ผลการวิเคราะห์สัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เป็นความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีกับตัวแปรพฤติกรรมท่องเที่ยวซึ่งแบ่งเป็น 5 ประเภท คือ ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่จูงใจนักท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ, แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับเทศกาล/ประเพณี) เวลาที่ใช้ท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ความถี่ที่มาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในรอบ 5 ปี ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าและของที่ระลึกและหัวข้อค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี พบว่าค่า Sig(2-tailed)เท่ากับ .889, .891, .694, .616, .865, .369 และ .117 ตามลำดับ ซึ่งมากกว่า .05

ดังนั้น ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า พฤติกรรมท่องเที่ยวในทุกด้านกับความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สมมุติฐานข้อที่ 9 แนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี สามารถเขียนเป็นสมมุติฐานได้ดังนี้

H_0 : แนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

H_1 : แนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

สำหรับสถิติที่ใช้วิเคราะห์จะใช้การทดสอบด้านภาวะความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และการทดสอบสมมุติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อค่า Sig (2-tailed) น้อยกว่า .05 ผลการทดสอบสมมุติฐาน เป็นดังนี้

ตาราง 34 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการท่องเที่ยวเกี่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

ตัวแปร พฤติกรรมการท่องเที่ยว	แนวโน้มการกลับมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี		ระดับความสัมพันธ์
	Pearson Correlation(r)	Sig (2-tailed)	
1. ประเภทแหล่งท่องเที่ยว			
1.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	.056	.262	ไม่มีความสัมพันธ์
1.2 แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์	-.055	.273	ไม่มีความสัมพันธ์
1.3 แหล่งท่องเที่ยวทางเกี่ยวกับเทศกาล/งานประเพณี	-.023	.648	ไม่มีความสัมพันธ์
2. เวลาที่ใช้ท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี	-.088	.077	ไม่มีความสัมพันธ์
3. ความถี่การท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในรอบ 5 ปี	.069	.168	ไม่มีความสัมพันธ์
4. ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า/ของที่ระลึก	.097	.051	ไม่มีความสัมพันธ์
5. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี	.134**	.007	ต่ำ

n = 400

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

จากตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการท่องเที่ยวเกี่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการท่องเที่ยว หัวข้อ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี และแนวโน้มการกลับมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .007 ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยว หัวข้อ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน และแนวโน้มการกลับมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีระดับ .01 โดยค่าสหสัมพันธ์ประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .134 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ หมายความว่า ถ้านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้จ่ายในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีมากขึ้น จะทำให้จะกลับมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีมากขึ้นตามไปด้วย และมีความสัมพันธ์กันน้อย กล่าวคือ แนวโน้มการกลับมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีอีก ขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ส่วนผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านอื่นๆ กับแนวโน้มการมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ค่า Sig (2-tailed) มากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมุติฐานหลัก (H_0) หมายความว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านอื่นๆ ที่ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน เช่น ประเภทแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ แหล่ง

ท่องเที่ยวทางเกี่ยวกับเทศกาล/งานประเพณี เวลาที่ใช้ท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ความถี่การท่องเที่ยว จังหวัดกาญจนบุรีในรอบ 5 ปี และค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า/ของที่ระลึกกับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยว จังหวัดกาญจนบุรี ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สมมุติฐานข้อที่ 10 จำนวนวันที่คิดว่าจะมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งต่อไป มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี สามารถเขียนเป็นสมมุติฐานได้ดังนี้

H_0 : จำนวนวันที่คิดว่าจะมาเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งต่อไป ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

H_1 : จำนวนวันที่คิดว่าจะมาเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งต่อไปมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

สำหรับสถิติที่ใช้วิเคราะห์จะใช้การทดสอบด้านกรวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และการทดสอบสมมุติฐานใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น จะปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) ก็ต่อเมื่อค่า Sig (2-tailed) น้อยกว่า .05 ผลการทดสอบสมมุติฐาน เป็นดังนี้

ตาราง 35 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนวันที่จะมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งต่อไปกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

ตัวแปร พฤติกรรมการท่องเที่ยว	แนวโน้มการกลับมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี Pearson Correlation(r)	Sig (2-tailed)	ระดับความ สัมพันธ์
1. ประเภทแหล่งท่องเที่ยว			
1.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	.102*	.042	ไม่มีความสัมพันธ์
1.2 แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์	.088	.080	ไม่มีความสัมพันธ์
1.3 แหล่งท่องเที่ยวทางเกี่ยวกับเทศกาล/งานประเพณี	.053	.290	ไม่มีความสัมพันธ์
2. เวลาที่ใช้ท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี	-.083	.098	ไม่มีความสัมพันธ์
3. ความถี่การท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในรอบ 5 ปี	-.033	.948	ไม่มีความสัมพันธ์
4. ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า/ของที่ระลึก	.476**	.000	ปานกลาง
5. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี	.158**	.002	ต่ำ

n = 400

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

จากตาราง 35 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เป็นพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งประกอบด้วย 5 หัวข้อได้แก่ ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่จูงใจนักท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ, แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับเทศกาล/ประเพณี) เวลาที่ใช้ท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ความถี่ที่มาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในรอบ 5 ปี ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าและของที่ระลึก และหัวข้อค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยว หัวข้อ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ 0.42 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (H_0) หมายความว่าพฤติกรรมการท่องเที่ยวในหัวข้อ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีความสัมพันธ์กับตัว

แปรแนวโน้มกลับมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .102 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ หมายความว่า ถ้าจำนวนวันที่นักท่องเที่ยวจะมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในครั้งต่อไปมากขึ้น จะทำให้จะกลับมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในจังหวัดกาญจนบุรีมากขึ้นตามไปด้วย และมีความสัมพันธ์กันน้อย กล่าวคือ จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวจะมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีอีก ขึ้นอยู่กับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในจังหวัดกาญจนบุรี (r^2) 1.04 %

ส่วนตัวแปร ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า / ของที่ระลึก และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ที่มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ .000 , และ .002 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่า .01 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หมายความว่าพฤติกรรมการท่องเที่ยวในหัวข้อ ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า / ของที่ระลึก และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยว จังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กับตัวแปรแนวโน้มกลับมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .476 และ .158 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรพฤติกรรมการท่องเที่ยวค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า / ของที่ระลึก กับแนวโน้มการกลับมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง หมายความว่า ถ้าจำนวนวันที่นักท่องเที่ยวจะมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในครั้งต่อไปมากขึ้น จะทำให้ค่าใช้จ่ายซื้อสินค้า/ของที่ระลึกมากขึ้นตามไปด้วยและมีความสัมพันธ์กันปานกลาง กล่าวคือ จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวจะมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีอีก ขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายซื้อสินค้า/ของที่ระลึก (r^2) 22.66 % และ ตัวแปรพฤติกรรมการท่องเที่ยว หัวข้อค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี กับจำนวนวันที่นักท่องเที่ยวจะมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในครั้งต่อไป มีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ หมายความว่า ถ้าจำนวนวันที่นักท่องเที่ยวจะมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในครั้งต่อไปมากขึ้น จะทำให้ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีมากขึ้นตามไปด้วยและมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ กล่าวคือ จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวจะมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีอีก ขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี(r^2) 2.50 % ส่วนผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพฤติกรรมการท่องเที่ยว ส่วนที่เหลือคือ พฤติกรรมการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวเทศกาลงานประเพณี เวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีและความถี่ในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี พบว่ามีค่า Sig (2-tailed) มากกว่า .05 หมายความว่าพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านที่กล่าวมากับแนวโน้มพฤติกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การศึกษาวิจัย พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติไทรโยค อุทยานแห่งชาติเอราวัณ
 2. แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์ อุทยาน ประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ สะพานข้ามแม่น้ำแคว
 3. แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ เขื่อนศรีนครินทร์ แพนท์นาเมืองกาญจนบุรี
 4. แหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับเทศกาลงานประเพณี ได้แก่ สัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว งานอัญมณีและของดีเมืองกาญจน์
 5. กิจกรรมนันทนาการ ได้แก่ ล่องแพ เล่นน้ำตก ชมวิว
3. เพื่อศึกษาแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาพฤติกรรม ของนักท่องเที่ยว ไปเป็นพื้นฐานวิเคราะห์พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในจังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อ แหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ใน การวางแผน ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยว ของจังหวัดกาญจนบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษานี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ปี 2545 จำนวน 4,632,772 คน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย,2546)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษานักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี การกำหนดตัวอย่างใช้วิธีเปิดตาราง ยามาเน (Yamane.1967 : 866) ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 400 คนและเพื่อสำรองไว้ 5 % ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเท่ากับ 20 คน รวมขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 420 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีแบบเจาะจง (Judgment Sampling) โดยเลือกสถานที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวกันในจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 7 แห่ง แล้วจึงจัด Quota แห่งละ 60 คน จากนั้นทำการเลือกโดยสะดวก (Convenience Sampling) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สมมุติฐานในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัยแบ่งออกเป็น

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวไทยประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาอาชีพและรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีแตกต่างกัน
2. ความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีของนักท่องเที่ยวไทยมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยรวม
3. ความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการท่องเที่ยว
4. พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์ กับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยว

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือและขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีการดำเนินการสร้างตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี จากตำรา เอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม
2. ขอบเขตของแบบสอบถามจะเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปในการเดินทางท่องเที่ยว พฤติกรรมการท่องเที่ยว ความพึงพอใจในการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี และข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว
3. รูปแบบของแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้
 - ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือน
 - ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทย ที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แบ่งเป็นความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ,แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ,แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ,แหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับเทศกาล/งานประเพณี และกิจกรรมนันทนาการ รวมทั้งหมด 5 ข้อ
 - ส่วนที่ 3 คำถามข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี
 - ส่วนที่ 4 คำถามข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจสอบและเสนอแนะเพิ่มเติม
5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาให้ถูกต้อง และมีความเหมาะสม จากนั้นนำปรึกษากับคณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ เพื่อปรับปรุงให้มีความถูกต้อง ชัดเจนก่อนนำไปใช้
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และนำมาหาค่าเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.8030

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูล (Source of Data) การวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) และการวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) โดยมุ่งศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี แหล่งข้อมูลมีดังนี้

1. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้ทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน ดังนี้

- 1.1 เอกสารเผยแพร่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- 1.2 จุลสาร วารสารต่าง ๆ
- 1.3 หนังสือทางวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.4 ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

3. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 420 คน โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

- 2.1 ขอจดหมายจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
- 2.2 ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้เก็บข้อมูลแบบสอบถาม เพื่อให้ทราบขั้นตอนและวิธีการเก็บข้อมูล
- 2.3 ดำเนินการเก็บข้อมูล ณ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมในจังหวัดกาญจนบุรีจำนวน 7 แห่ง ๆ และ 60 คน
- 2.4 ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือน สิงหาคม ถึงเดือน กันยายน พ.ศ. 2547

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. รวบรวมแบบสอบถามตามที่กำหนดไว้ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2. ลงรหัสแล้วนำข้อมูลมาบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS (Statistical Package for Social Sciences) For Windows Version 10

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 3.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) การหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 3.2 สถิติสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
- 3.3 สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน
- 3.4 สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 เพศ แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด

กาญจนบุรีแตกต่างกัน ใช้สถิติทดสอบค่า t-test ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่มคือ เพศชาย และเพศหญิง

สมมติฐานข้อที่ 2 อายุ แตกต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด

กาญจนบุรีแตกต่างกัน วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มี อายุ แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 สถานภาพสมรส แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่ง

ท่องเที่ยวในจังหวัด กาญจนบุรี แตกต่างกัน วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว(One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มี สถานภาพสมรส แตกต่างกัน

สมมุติฐานข้อที่ 4 ระดับการศึกษา แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่ง

ท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว(One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มี ระดับการศึกษา แตกต่างกัน

สมมุติฐานข้อที่ 5 อาชีพ แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวใน

จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว(One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มี อาชีพ แตกต่างกัน

สมมุติฐานข้อที่ 6 รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว(One Way Analysis of Variance : One Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มี รายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน

สมมุติฐานข้อที่ 7 ความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ใช้สถิติสหพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน(Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ใช้หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกัน

สมมุติฐานข้อที่ 8 ความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี ใช้สถิติสหพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน(Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ใช้หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกัน

สมมุติฐานข้อที่ 9 แนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ใช้สถิติสหพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน(Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ใช้หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกัน

สมมุติฐานข้อที่ 10 จำนวนวันที่คิดว่าจะมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งต่อไป มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ใช้สถิติสหพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน(Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ใช้หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกัน

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิจัย พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี สรุปผลได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 49.25 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.75 โดย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุ 15-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.25 รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 25-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.75 และ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 35-44 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.25 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีสถานภาพ โสด คิดเป็นร้อยละ 63.75 รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพ สมรส คิดเป็นร้อยละ 30.25 และนักท่องเที่ยวที่มี สถานภาพ หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 6.00 ตามลำดับ

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญา / ปวส. คิดเป็นร้อยละ 41.25 รองลงมา เป็นนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 37.00 และ นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษา อนุปริญญา / ปวส. คิดเป็นร้อยละ 16.75 ตามลำดับ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 31.25 รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 20.75 และ นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 18.75 ตามลำดับ/นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มี รายได้ต่อเดือน ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 6,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.25 รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน

6,501-11,800 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.25 และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 11,801-17,100 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.25 ตามลำดับ

ข้อมูลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในจังหวัดกาญจนบุรี มีระดับความพึงพอใจคิดเป็นคะแนน อุทยานแห่งชาติเอราวัณ สูงกว่า อุทยานแห่งชาติไทรโยค โดยได้คะแนนเฉลี่ย 3.96 และ 3.45 ตามลำดับ ซึ่งจัดอยู่ในความพึงพอใจระดับ พอใจ ทั้งสองแห่ง

แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ในจังหวัดกาญจนบุรี มีระดับความพึงพอใจคิดเป็นคะแนน อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์ สูงกว่า อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ โดยได้คะแนนเฉลี่ย 2.97 และ 2.47 ซึ่งจัดอยู่ในความพึงพอใจระดับ เฉยๆ และไม่พอใจตามลำดับ

แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อ สะพานข้ามแม่น้ำแคว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 สูงกว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อ เขื่อนศรีนครินทร์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อ แพนหน้าเมืองกาญจนบุรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 ซึ่งจัดอยู่ในความพึงพอใจระดับ พอใจ ทั้งสามแห่ง

เทศกาล / งานประเพณี ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อ งานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.47 สูงกว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อ งานอัญมณีและของดีเมืองกาญจน์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68 โดยจัดอยู่ในความพึงพอใจระดับ พอใจ และเฉยๆ ตามลำดับ

กิจกรรมนันทนาการ เรียงลำดับความพึงพอใจจากมากไปน้อย ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อ การชมวิว มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.06 รองลงมาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อ การเล่นน้ำตก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อ การล่องแพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 จัดอยู่ในความพึงพอใจระดับ พอใจ ทั้ง 3กิจกรรม

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวทุกประเภทในจังหวัดกาญจนบุรี จัดเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยว สำหรับกิจกรรมชมวิว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 หมายถึงความพึงพอใจอยู่ในระดับ พอใจ รองลงมา สะพานข้ามแม่น้ำแคว และ อุทยานแห่งชาติเอราวัณ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ พอใจ และ กิจกรรมเล่นน้ำตก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 หมายถึงความพึงพอใจอยู่ในระดับ พอใจ ตามลำดับ

ข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

การได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีจากสื่อประเภทต่าง เรียงลำดับจากมากไปน้อย ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 29.12 รองลงมา งานนิทรรศการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) คิดเป็นร้อยละ 17.58 และเอกสารแผ่นพับ คิดเป็นร้อยละ 16.62 ตามลำดับ

ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่นักท่องเที่ยวไทยเลือกโปรแกรมท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี เรียงลำดับจากมากไปน้อย ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ตัดสินใจเอง คิดเป็นร้อยละ 43.50 รองลงมา เพื่อนแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 18.75 และครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 15.25 ตามลำดับ

ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่จูงใจให้นักท่องเที่ยวไทยมาเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี เรียงลำดับจากมากไปน้อย ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 53.68 รองลงมาเป็น แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 25.48 และแหล่งท่องเที่ยวทางเทศกาล/งานประเพณี คิดเป็นร้อยละ 20.84 ตามลำดับ

พาหนะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยใช้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี เรียงลำดับจากมากไปน้อย ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ รถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 61.00 รองลงมาเป็นรถตู้ คิดเป็นร้อยละ 9.25 และ รถบัสพัดลม คิดเป็นร้อยละ 8.25 ตามลำดับ

สถานที่ใช้ในการพักผ่อนของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี เรียงลำดับจากมากไปน้อย ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ไม่พักค้างคืน คิดเป็นร้อยละ 43.10 รองลงมารีสอร์ท คิดเป็นร้อยละ 22.30 และ อื่นๆเช่น เต็นท์ บ้านพักอุทยานคิดเป็นร้อยละ 12.30 ตามลำดับ

ช่วงเวลาในการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่ใช้ในการเดินทาง ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ วันหยุดเสาร์-อาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 79.50 รองลงมาคือ วันหยุดเทศกาลคิดเป็นร้อยละ 17.75 และ วันทำงานปกติ คิดเป็นร้อยละ 2.75 ตามลำดับ

พฤติกรรมกรซื้อของฝาก/ที่ระลึก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักท่องเที่ยวซื้อขนม/ของกิน คิดเป็นร้อยละ 49.7 รองลงมา ซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 16.07 และ ซื้ออัญมณีคิดเป็นร้อยละ 13.42 ตามลำดับ

ร้านขายของฝากที่ระลึกที่นักท่องเที่ยวแวะซื้อเป็นประจำสูงสุดได้แก่ ร้านรวงา คิดเป็นร้อยละ 19.75 รองลงมาร้านข้างทาง / रिมนนจำนวน คิดเป็นร้อยละ 16.00 และร้านศรีฟ้า คิดเป็นร้อยละ 10.25 ตามลำดับ สำหรับนักท่องเที่ยวที่ไม่แวะซื้อ คิดเป็นร้อยละ 22.75 ซึ่งมีมากกว่าร้านที่แวะซื้อสูงสุด

ช่วงเดือนที่เหมาะสมที่สุดในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี สูงสุดได้แก่ช่วงเดือน สิงหาคม-กันยายน คิดเป็นร้อยละ 30.00 รองลงมาช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน คิดเป็นร้อยละ 25.24 และช่วงเดือนธันวาคม-มกราคม คิดเป็นร้อยละ 19.75 ตามลำดับ

จำนวนวันที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีสูงสุด ได้แก่ ท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี 2 วัน คิดเป็นร้อยละ 37.25 รองลงมา ท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี 1 วัน คิดเป็นร้อยละ 36.75 และ ท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี 3 วัน คิดเป็นร้อยละ 15.00 ตามลำดับ

ความถี่ในการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีในรอบ 5 ปี ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีไม่เกิน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 62.00 รองลงมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี 6 -10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.00 และ ท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีมากกว่า 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.00 ตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายสำหรับซื้อสินค้าของฝากที่ระลึก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ซื้อสินค้าของฝากที่ระลึก ไม่เกิน 500 บาท คิดเป็นร้อยละ 46.25 รองลงมา ซื้อสินค้าของฝากที่ระลึก 501-1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.25 และ ค่าใช้จ่ายซื้อสินค้าของฝากที่ระลึกมากกว่า 1,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.50 ตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่นักท่องเที่ยวใช้ในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนมากกว่า 1,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.75 รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนไม่เกิน 500 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.00 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน 501-1,000 บาท และ คิดเป็นร้อยละ 25.25 ตามลำดับ

ข้อมูลแนวโน้มพฤติกรรมกรท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

โอกาสที่นักท่องเที่ยวจะกลับมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีอีก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กลับมาแน่นอน คิดเป็นร้อยละ 53.25 รองลงมา กลับมา คิดเป็นร้อยละ 30.50 และ ไม่น่าใจ คิดเป็นร้อยละ 13.50 ตามลำดับ

จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวคิดว่าจะมาเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีในครั้งต่อไป ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี 2 วัน คิดเป็นร้อยละ 30.00 รองลงมา เที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี 3 วัน คิดเป็นร้อยละ 25.50 และ เที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีมากกว่า 3 วัน คิดเป็นร้อยละ 17.50 ตามลำดับ

เรื่องที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุดในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งต่อไป ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 37.50 รองลงมา ความปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 22.75 และ ความสะดวกในการเดินทาง คิดเป็นร้อยละ 17.75 ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 9 แนวโน้มพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยว หัวข้อ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน และแนวโน้มการกลับมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .134 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ส่วนผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวด้านอื่นๆ กับแนวโน้มการมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี สรุปได้ว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านอื่นๆ ที่ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนกับ แนวโน้มพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 10 จำนวนวันที่คิดว่าจะมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งต่อไป มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยว หัวข้อ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติกับแนวโน้มการกลับมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กันโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .102 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

ความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการท่องเที่ยว หัวข้อ ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า / ของที่ระลึก กับ แนวโน้มการกลับมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กันโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .476 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการท่องเที่ยว หัวข้อ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี กับแนวโน้มการกลับมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กันโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .158 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวเทศกาลงานประเพณี เวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี และความถี่ในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี สรุปได้ว่าพฤติกรรมการท่องเที่ยวในด้านที่กล่าวมานี้ กับแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการวิจัย พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

นักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่มีอายุ 15-24 ปี มีสถานภาพสมรสโสด ระดับการศึกษา ต่ำกว่าอนุปริญญา/ปวส. อาชีพนักเรียน/นักศึกษา รายได้ต่อเดือน ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 6,500 บาท สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา จิตุพร (2547:บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่มีต่องานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแควจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุ 15-24 ปี สถานภาพสมรสโสด ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อาชีพนักเรียน/นักศึกษา รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ลักษณะทางประชากรศาสตร์ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันอย่างกว้างคือ

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี เพศ ที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันโดยแบ่งแหล่งท่องเที่ยวเป็น 3 ประเภทคือด้านแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น

2. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทย นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี อายุ ที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา จิตุพร(2547: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวที่มีต่องานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแควจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกัน มีความคาดหวังต่อการเที่ยวงานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแควจังหวัดกาญจนบุรี ด้านภาพลักษณ์และองค์ประกอบสถานที่ แตกต่างกัน และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษณีศรีภูมิ (2544:บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวทัศนศึกษาในเขตฐานทัพเรือสัตหีบ พบว่า ปัจจัยด้านอายุ ส่งผลให้มีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวแตกต่างกัน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ สลักฤทัย เตียวตระกูล(2539:49) ศึกษาปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติต่างกันโดยพบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยจะมีจำนวนผู้พึงพอใจมาก และ ลดลงเมื่ออายุมากขึ้น

3. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี อาชีพ ที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติมา วีรภัทรพงศ์ (2546: บทคัดย่อ)ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อการให้บริการท่องเที่ยวทางรถไฟแบบเข้าไป-เย็นกลับ ของการรถไฟแห่งประเทศไทย พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็น ด้านแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน

4. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี รายได้ ที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติมา วีรภัทรพงศ์ (2546: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการให้บริการท่องเที่ยวทางรถไฟแบบเข้าไป-เย็นกลับ ของการรถไฟแห่งประเทศไทย พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็น ด้านแหล่งท่องเที่ยว แตกต่างกัน

5. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สลักฤทัย เตียวตระกูล(2539:62) ที่ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษณีศรีภูมิ (2544:79) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวทัศนศึกษาในเขตฐานทัพเรือสัตหีบ พบว่า บุคคลที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวในเขตฐานทัพเรือสัตหีบแตกต่างกัน

6. พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวไทย

สื่อที่นักท่องเที่ยวชาวไทยได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุด คือ จากสื่อโทรทัศน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธีพร ภัทราพรนันท์ (2541: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทิศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า สื่อข้อมูลที่นักท่องเที่ยวรับรู้ข้อมูลข่าวสารมากที่สุดคือ โทรทัศน์

ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจให้นักท่องเที่ยวไทยมาเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุดคือ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ สอดคล้องกับ เอกสารของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2545:27) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่องการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ความพึงพอใจนักท่องเที่ยวมีมากที่สุดคือ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่สวยงาม

พาหนะที่นักท่องเที่ยวไทยใช้เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุดคือ รถยนต์ส่วนตัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร สามารถ (2545:บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดกระบี่ พบว่า พาหนะส่วนใหญ่ที่ใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยคือ รถยนต์ส่วนตัว

สถานที่ใช้ในการพักผ่อนของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุดคือ ไม่พักค้างคืน รองลงมา เป็น รีสอร์ท นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่พักค้างคืน เพราะเดินทางมาเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีและเดินทางกลับ ได้ภายในวันเดียว ซึ่งสอดคล้องกับ เอกสารของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2545:27)ที่ได้ทำการวิจัย เรื่องการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวที่ไม่พักค้างคืน เพราะสามารถเดินทาง ไป-กลับสะดวก เดินทางเข้ามาในจังหวัดกาญจนบุรีโดยรถยนต์ โดยที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเข้าพักที่ บังกะโลรีสอร์ท ทั้งนี้ เนื่องจาก จังหวัดกาญจนบุรี มีรีสอร์ทที่ตั้งอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆจำนวนมาก มีราคาที่พักเหมาะสมกับนักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ

ช่วงเวลาในการเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุดคือ วันหยุดเสาร์-อาทิตย์ เนื่องจากเป็นวันหยุด ของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มาเที่ยว คือกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา รองลงมาเป็นพนักงานบริษัทเอกชน

การซื้อของฝาก/ที่ระลึกที่พบมากที่สุดคือ นักท่องเที่ยวซื้อขนม/ของกิน เนื่องจากมีร้านขายของฝาก/ที่ระลึกเป็นจำนวนมาก ตั้งอยู่ติดกับถนนสายหลัก และมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว

7. แนวโน้มพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวไทย

พฤติกรรมการท่องเที่ยว หัวข้อ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน และแนวโน้มการกลับมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี มีความสัมพันธ์กัน นอกจากความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวแล้ว ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวก็เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกลับมาเที่ยวอีก

โอกาสที่นักท่องเที่ยวจะกลับมาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีอีก คือ กลับมาท่องเที่ยวแน่นอน เนื่องจากจังหวัดกาญจนบุรีมีสถานที่ท่องเที่ยวสวยงามหลายแห่ง ระยะทางไม่ไกลจากกรุงเทพมหานครมากนัก สำหรับ เรื่องที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุดในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งต่อไป คือ ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี และข้อเสนอแนะจากนักท่องเที่ยวที่ทำแบบสอบถาม สรุปได้ ดังนี้

1. ควรปรับปรุง การจราจร ถนน ป้ายบอกแหล่งท่องเที่ยว และเส้นทาง เพื่ออำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว ที่มาเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งส่วนใหญ่ เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว โดยเฉพาะวันเสาร์ - อาทิตย์ ช่วงเดือนสิงหาคม -มกราคม โดยจัดทำเป็นป้าย ที่มองเห็นได้ง่าย และชัดเจน รวมถึง แผ่นพับ เอกสารเผยแพร่ต่างๆ

2. การส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี สื่อที่นักท่องเที่ยวรับรู้ได้มากที่สุด คือ โทรทัศน์ งานนิทรรศการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(ททท.) แผ่นพับ ซึ่งอาจเป็นแผ่นพับฉบับย่อ แนะนำแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

3. มีมาตรการดูแลนักท่องเที่ยว ให้มีความรู้สึกปลอดภัยในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี
4. ปรับปรุงภูมิทัศน์ บริเวณแหล่งท่องเที่ยว ลานจอดรถ ห้องน้ำ ที่นั่งเล่น ให้สวยงาม สะอาด อยู่เสมอ
5. การส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี แบบยั่งยืน จะต้องทำแบบบูรณาการ โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมในการรับรู้ สถานการณ์ การท่องเที่ยวในจังหวัด ร่วมวางแผนกำหนดทิศทางการท่องเที่ยว และร่วมมือสนับสนุนการท่องเที่ยวตามแผนงานที่ตั้งไว้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการท่องเที่ยว รีสอร์ท แพคเกจ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(ททท.) หน่วยงานราชการอื่นๆ เช่น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมศิลปากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมทางหลวง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรมีการศึกษาวิจัยข้อมูลด้านต่างๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่

1. ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยว ควรกระจายเป็นช่วงเดือนอื่นๆ นอกจาก เดือนสิงหาคม และ กันยายน เพื่อให้ครอบคลุม ช่วงเวลาการท่องเที่ยวให้มากขึ้น
2. ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทย ที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดอื่นที่อยู่ใกล้จังหวัดกาญจนบุรี เช่น นครปฐม ราชบุรี เพชรบุรี เป็นต้น
3. ศึกษาความเป็นไปได้ในการท่องเที่ยวรูปแบบอื่นๆ เช่น ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ท่องเที่ยวแบบผจญภัย ชีชีช้าง ส่องแพตามลำน้ำ กิจกรรมในค้ำทหาร เพื่อให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ให้ความสำคัญของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม
4. ศึกษา พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี เนื่องจากจังหวัดกาญจนบุรี มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่เป็นที่รู้จักของชาวต่างประเทศ เช่น สะพานข้ามแม่น้ำแคว

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคกลาง.(2545) . คู่มือเที่ยวกาญจนบุรี แผ่นพับ.เอกสารแจกฟรี กองสถิติและวิจัย. (2546). สถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศปี 2545 ภาคกลาง . การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.ถ่ายเอกสาร
- กัลยา วานิชย์บัญชา.(2544). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูลเวอร์ชัน 7 - 10.พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ซี เค แอนด์ เอส โฟโต สตูดิโอ.
- ฉลองศรี พิมพ์สมพงษ์.(2546) การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัชพันธ์ เป็เลียนดี.(2542).พฤติกรรมกรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนิสิต นักศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชูศรี วงศ์รัตน์ะ (2541).เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์
- ณรงค์ฤทธิ์ หวังพัฒนาพาณิชย์.(2546). พฤติกรรมและความพึงพอใจการท่องเที่ยวแบบผจญภัยของนักท่องเที่ยวไทย กรณีศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก.สารนิพนธ์ บธ.ม.(การตลาด).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ณรงค์ ศรีสวัสดิ์. (2547). วิธีการวิจัยทางสังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิคม จารุมณี.(2535). การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว กรมการฝึกหัดครู .ถ่ายเอกสาร
- เนาวรัตน์ พลายน้อย และคณะ (2538).พฤติกรรมกรการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย.กรุงเทพฯ: , มหาวิทยาลัยมหิดล
- ปราสาทสังข์ . 2546 การส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วย Niche Market. วารสารเศรษฐกิจวิเคราะห์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา. ธุรกิจท่องเที่ยว.(2546) อุตสาหกรรมกรท่องเที่ยวไทย. วารสารเชิงข่าว วิเคราะห์รายเดือน ธุรกิจท่องเที่ยว 16(4):36 (2546,กุมภาพันธ์)
- ธงชัย ฐิติวิริยะ.(2541). อุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวภายในประเทศปี 2530 - 2540. วิทยานิพนธ์ ศศม. (เศรษฐศาสตร์).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- ธงชัย สันติวงษ์ (2515). พฤติกรรมผู้บริโภค กรุงเทพฯ โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์.(2546). คู่มือการวิจัยการเขียนรายงาน การวิจัยและวิทยานิพนธ์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : จามจุรีโปรดักส์.
- พัชรา ลามลือชัย.(2546).ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี และตลาดน้ำท่าคา จังหวัดสมุทรสงคราม ปริญญาโท บธ.ม.(การจัดการ).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
- พิบูล ทีปะปาล.(2535).การบริหารการตลาด กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์
- พิสมัย จัตุรัตน์.(2546). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกรดตัดสินใจเลือกใช้บริการธุรกิจท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท บธ.ม. (การจัดการ).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุโขทัยธรรมาธิราช.(2542). สถิติเศรษฐศาสตร์และธุรกิจหน่วยที่ 1 - 8. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____ (2542). สถิติเศรษฐศาสตร์และธุรกิจหน่วยที่ 9 -15.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ยุทธนา หวังสัมพันธ์.(2542).พฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ และความคิดเห็นที่มีต่อโครงการอะเมซิงไทย แลนด์ของนิสิต นักศึกษา.กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เขาวรี เจริญสวัสดิ์.(2543) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการใช้ประโยชน์อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เพื่อนันทนาการ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เทคโนโลยีการวางแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อ พัฒนาชนบท). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. บทคัดย่อ.
- รุจยา คำพรรณ.2546 .พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวในจังหวัด นครศรีธรรมราช.ปริญญาโท บธ.ม.(การตลาด).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- วิเชียร เกตุสิงห์ .(2541). การวิจัยเชิงปฏิบัติการ พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- วิบูลย์ วงศ์กุลธนกิจ.(2538). แนวทางการวางแผนและจัดการแหล่งท่องเที่ยวประเภทแพ จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (การวางแผนเมือง). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. บทคัดย่อ.
- สมชาติ สกฤตยานันท์.(2533). ความสัมพันธ์ของการแสวงหาข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวไทย. วิทยานิพนธ์ ศศม. (สื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุรีพร ภัทราพรนันท์.(2541). ทศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติ ในจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- เสวี วงศ์มณฑา.(2542). การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค กรุงเทพฯ : บริษัท ซีระฟิล์มและไซเท็กซ์ จำกัด
- ศศิธร สามารณ.(2545). ความพึงพอใจและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวไทยในจังหวัดกระบี่. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร
- ศิริ ฮามสุโพธิ์.(2543). สังคมวิทยาการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรินติ้งเฮาส์
- ศรีประภา ชัยวรวัฒน์ . 2545 .ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง สารนิพนธ์ บธ.ม.(การตลาด).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ศิริชัย พงษ์วิชัย.(2543).การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ .(2539). กลยุทธ์การตลาด กรณีศึกษาและตัวอย่างข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ พัฒนาศึกษา
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ .(2541). กลยุทธ์การตลาดและการบริหารการตลาดยุคใหม่ กรุงเทพฯ : บริษัท ซีระฟิล์มและไซเท็กซ์ จำกัด
- ศุภร เสรีรัตน์ .(2540). พฤติกรรมผู้บริโภค กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า
- อัญชลี อัสวะวิสิทธิ์ชัย.(2546).ทัศนคติและพฤติกรรมการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย สารนิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร

Website

- กรมป่าไม้. <http://www.forest.go.th>
- ททท . <http://www.tat.or.th>
- <http://www.tourismthailand.org>
- <http://www.learnmarketing.net/service marketing.htm>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามนักท่องเที่ยว

เรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อนำผลที่ได้ ไปใช้ในการวางแผน พัฒนาการท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับ พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และ สร้างความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน ช่วยกรอกแบบสอบถาม ซึ่งมีทั้งหมด 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับ ความพึงพอใจที่มีต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับ พฤติกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

ส่วนที่ 4 เกี่ยวกับ แนวโน้มพฤติกรรมการกลับมาเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี

2. แบบสอบถามไม่มีคำตอบใด ถูกหรือผิด จึงขอให้ท่านตอบให้ตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็น ตามความเป็นจริงให้มากที่สุด

นายณรงค์ มินวล

นิสิตปริญญาโท

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต(การจัดการ)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย / ใน หน้าข้อที่ท่านเลือก

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

15-24 ปี

25-34 ปี

35-44 ปี

45-54 ปี

55-64 ปี

มากกว่า 65 ปี

3. สถานภาพ

โสด

สมรส / อยู่ด้วยกัน

หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่

4. สำเร็จการศึกษาระดับสูงสุด

ต่ำกว่าอนุปริญญา / ปวส.

อนุปริญญา / ปวส.

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ

ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ

พนักงานบริษัทเอกชน

ประกอบธุรกิจส่วนตัว

นักเรียน / นักศึกษา

แม่บ้าน/พ่อบ้าน

อาชีพอื่น(ระบุ).....

6. รายได้ต่อเดือน

ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 6,500 บาท

22,401 - 27,700 บาท

6,501 - 11,800 บาท

27,701 - 33,000 บาท

11,801 - 17,100 บาท

สูงกว่า 33,000 บาท

17,101 - 22,400 บาท

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวไทยที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ท่านคิดว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับความพอใจ

ความพึงพอใจ	พอใจ อย่างมาก	พอใจ	เฉยๆ	ไม่พอใจ	ไม่พอใจ อย่างมาก	ไม่เคยไป เที่ยว
1.แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ						
1.1 อุทยานแห่งชาติเอราวัณ						
1.2 อุทยานแห่งชาติไทรโยค						
2.แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์						
2.1 อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทเมืองสิงห์						
2.2 อุทยานประวัติศาสตร์สงครามเก้าทัพ						
2.3 สะพานข้ามแม่น้ำแคว						
3.แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น						
3.1 เขื่อนศรีนครินทร์						
3.2 แพนหน้าเมืองกาญจนบุรี						
4.แหล่งท่องเที่ยวเทศกาล / งานประเพณี						
4.1 สัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว						
4.2 งานอัญมณี และของดีเมืองกาญจน์						
5.กิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยว						
5.1 ล่องแพ						
5.2 เล่นน้ำตก						
5.3 ชมวิว						
6.ความพึงพอใจรวม ที่มีต่อ แหล่งท่องเที่ยว ในจังหวัดกาญจนบุรี						

ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับ พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทย ในจังหวัดกาญจนบุรี
โปรดทำเครื่องหมาย / ใน และเติมข้อความในช่องว่าง

1. ท่านได้รับทราบข้อมูลการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีจากสื่อใดบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)

- อินเทอร์เน็ต โทรทัศน์ วิทยุ
 เอกสารแผ่นพับ งานนิทรรศการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(ททท.)
 นิตยสาร(โปรดระบุ)..... อื่นๆ (โปรดระบุ).....

2. ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ท่านเลือกโปรแกรมการท่องเที่ยวใน จังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้(เลือกตอบ1 ข้อ)

- ที่ทำงานจัดให้ บริษัทนำเที่ยวแนะนำ ตัดสินใจเอง
 ได้รับรางวัล เพื่อนแนะนำ มีคฤศเทศก์แนะนำ
 ครอบครัว อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเหตุจูงใจให้ท่านมาเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้ คิดเป็นสัดส่วนคะแนนเท่าไร ถ้า
คะแนนเต็ม100 คะแนน โดยแบ่งตามแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ดังนี้

- 3.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ คะแนน
3.2 แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ คะแนน
3.3 แหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับเทศกาล/งานประเพณี คะแนน
รวม 100 คะแนน

4. ท่านใช้พาหนะใดในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้(เลือกตอบ1 ข้อ)

- รถยนต์ส่วนตัว รถตู้ รถประจำทาง
 รถไฟ รถบัสพัดลม รถโค้ชปรับอากาศ
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. สถานที่ใช้ในการพักผ่อนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้(เลือกตอบ1 ข้อ)

- ไม่พักค้างคืน รีสอร์ท บ้านรับรองของราชการ
 บ้านญาติ โรงแรม อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. ช่วงเวลาใดที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุด ในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี(เลือกตอบ1 ข้อ)

- วันหยุดเสาร์ - อาทิตย์ วันหยุดเทศกาล วันทำงานปกติ

7. ท่านจะซื้อของฝาก/ที่ระลึกชนิดใด จากการมาเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้ (ตอบได้หลายข้อ)

- ไม่ซื้อ ช็อคโกแลต ช็อคโกแลต / ของกิน
 ช็อคเฟอร์นิเจอร์ไม้ ช็อคผลิตภัณฑ์เกษตร อื่นๆ(โปรดระบุ).....

8. ร้านขายของฝากที่ระลึก ที่ท่านแวะซื้อเป็นประจำ คือ ที่ใด(เลือกตอบ 1 ข้อ)

☐ ไม่แวะ	☐ รจนา	☐ วิมล
☐ แก้ว	☐ ศรีฟ้า	☐ วุ้นเส้นท่าเรือ
☐ แม่พะเยาว์(ดอยคำ)	☐ ข้างทาง/ริมถนน	☐ อื่นๆ(โปรดระบุ).....

9. ช่วงเดือนใดที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดในการมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี(เลือกตอบ 1 ข้อ)

☐ ธันวาคม - มกราคม	☐ กุมภาพันธ์ - มีนาคม	☐ เมษายน - พฤษภาคม
☐ มิถุนายน - กรกฎาคม	☐ สิงหาคม - กันยายน	☐ ตุลาคม - พฤศจิกายน

10. ท่านใช้เวลาในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้ จำนวน.....วัน

11. ความถี่ในการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีในรอบ 5 ปีประมาณ.....ครั้ง

12. ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยสำหรับซื้อสินค้า/ของฝากที่ระลึกคิดเป็นเงินประมาณ.....บาท

13. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้ประมาณ.....บาท

ส่วนที่ 4 แนวโน้มพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี

โปรดทำเครื่องหมาย / ใน และเติมข้อความในช่องว่าง

1. โอกาสหน้าท่านคิดว่า จะมาท่องเที่ยวที่จังหวัดกาญจนบุรีอีกหรือไม่ (ทำเครื่องหมาย X ใน ___ เพียงช่องเดียว
คะแนนตามลำดับจากน้อยไปมาก 1-5)

ไม่กลับมาแน่นอน ___ : ___ : ___ : ___ : ___ กลับมาแน่นอน
(คะแนน) 1 2 3 4 5 (คะแนน)

2. จำนวนวันที่ท่านคิดว่าจะใช้เวลาท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีครั้งต่อไป.....วัน

3. ในการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีครั้งต่อไป ท่านจะให้ความสำคัญกับเรื่องใดมากที่สุด(เลือก 1 ข้อ)

☐ ค่าใช้จ่าย	☐ ความปลอดภัย	☐ สะดวกในการเดินทาง
☐ ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว	☐ กิจกรรมสนุก/น่าสนใจ	☐ การซื้อสินค้า/ของฝาก
☐ ที่พัก	☐ ที่จอดรถ	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

4. ปัญหาในการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้

.....
.....

5. ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี

.....
.....

*****ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ที่กรุณาสละเวลาและให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามนี้*****

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

รายชื่อ

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

รศ. ศิริวรรณ เสรีรัตน์

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรบริหารธุรกิจ
ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รศ. สุพาดา สิริกุลตดา

กรรมการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรบริหารธุรกิจ
อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นายณรงค์ มีนวล
วันเดือนปีเกิด	22 ธันวาคม 2512
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2535	วท.บ. (วนศาสตร์) จาก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. 2541	บธ.บ. (การตลาด) จาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2547	มธบ. (การจัดการ) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ